A NAGYSZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1904. április hó 21. napján

NAGYSZALONTÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

(I.)

SZERKESZTETTE:
NAGY IMRE,
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

KIADJA: A NAGYSZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE.

1904.
MUSKÁT MIKSA MŰINTÉZETÉBŐL.
ARADON.

A NAGYSZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1904. április hó 21. napján

NAGYSZALONTÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

(I.)

SZERKESZTETTE:
NAGY IMRE,
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

KIADJA: A NAGYSZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE.

ARADON,
MUSKÁT MIKSA MŰINTÉZETÉBŐL.
1904.

A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1904. évi április hó 21. napján Nagyszalontán tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Széll Kálmán esperes és Dr. Balogh Elek legidősebb világi tanácsbiró elnöklete alatt:

I. Tanácsbirák:

Lelkészi részről:	Világi részről:
Balog Ambrus	Dr. Balogh Elek
Böszörményi Lajos	gróf Tisza Kálmán
Dr. Márk Ferencz	Hadházy Kálmán
Hajdú Elek	Szikszay Lajos

II. Jegyzők:

Csécsi Imre lelkészi, Hadházy Kálmán és Sütő Antal világi részről.

III. Számvevőszéki tagok:

Kovács Károly, Dr. Márk Ferencz, Bagdi János (egyházmegyei pénztárnok is) Fráter Emil.

IV. Lelkészek.

Boros Gábor árpádi, Bán József nagyzerindi, Bugyi János erdőgyaraki, Bessenyei Imre mezősassi, Bagdi János anti, Bódogh János bajji, Csák József komádii, Dávid

Gyula harsányi, Csiha Márton erdőhegyi, Fogarassy Bálint ágyai, Kolumbán Áron kötegyáni, Nagy Dániel f.-tóti, Ónody Sándor mezőgyáni, Patóh Károly k.-apátii, Szabó István geszti, Ungváry Gyula tamásdai, Váczy Dezső bélzerindi lelkész.

V. Tanító-testület képviselői:

Kiss István és Kiss Gábor.

VI. Egyházak világi képviselői:

K. Balogh János és Molnár István Nagyszalontáról, Kővágó Antal Bajjról, Bagdi Benedek Mezősassról, Ötvös Gyula Komádiból, B. Kis Gábor Erdőgyarakról, Gy. Rostás Mihály Mezőgyánból, S. Tóth Sándor Ugráról.

Széll Kálmán esperes buzgó imádság után melegen üdvözölvén a tanácsbírói kar megjelent tagjait, az egyházmegye jegyzőit, a lelkészeket, a képviselőket, a gyűlést megnyítja s bejelenti, hogy gróf Tisza István egyházmegyei gondnoktól a következő sürgöny érkezett hozzá: „Hivatalos elfoglaltságom, legmélyebb sajnálatomra, gátol lemenetelemben. Egyházmegyei közgyűlésnek kérem szívélyes üdvözletemet átadni és távolmaradásomat kimenteni. Tisza." Felkéri ennélfogva dr. Balogh Eleket, mint hivatalára nézve legidősebb világi tanácsbírót a világi elnöki szék elfoglalására.

Közgyűlésünk mély sajnálattal értesül arról, hogy ez alkalommal tanácskozásait világi elnökének vezetése nélkül kénytelen megtartani. A kifejezett üdvözlést örömmel fogadja.

1. A tanító-testület képviselői s az egyházak megjelent küldöttei beadják megbízó leveleiket.

Neveik felolvasása után a fentírt sorrendben igazoltatnak.

2. Esperes bejelenti, hogy Nagy Imre lelkészi főjegyző súlyos betegsége miatt, Fábián László, Benedek László tanácsbírák és a belényes-vidéki lelkészek a vasuti munkaszüntetés folytán beállott akadályok miatt e gyűlésen meg nem jelenhettek.

Közgyűlésünk a távolmaradókról szóló jelentést sajnálattal veszi tudomásul.

3. A kinyomatott s a gyűlés tagjai között kiosztott tárgysorozat

felolvasottnak tekintetvén, a tanácskozás sorrendjéül szolgál.

4. Az egyházmegye vallás-erkölcsi és anyagi állapotáról beterjesztetett a következő esperesi jelentés:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Egyházmegyénknek az 1903-ik évi vallás erkölcsi és anyagi állapotát feltüntető jelentésemet, a hozzám beérkezett adatok alapján — a következőkben van szerencsém beterjeszteni:

I. Vallás-erkölcsi állapot.

A közönséges isteni tisztelet gyakorlása általában megnyugtató. Ünnepnapokon és vasárnapok délelőttjén, — egyházmegyénk minden egyházában hitelveink szerinti egyházi beszéd tartatik; Vasárnap délután 23 egyházban káté magyarázat, 7 egyházban biblia magyarázat, 10 egyházban felváltva a kettő, 4 egyházban könyörgés tartatik, Erdőgyarakon pedig nem tartatik isteni tisztelet.

Hétköznap reggelenként mindennap tartatik isteni tisztelet 32 egyházban, csak bünbánati héten 13 egyházban.

Hétköznap délután naponkint tartatik isteni tisztelet két egyházban: Nagyszalontán és Tárkányban, 43 egyházban nem.

A nagy munkaidő szünetelése alatt köznapokon hetenkint egyszer biblia magyarázat tartatott 32 egyházban, 13 egyházban nem.

A konfirmáczíói oktatást 32 egyházban a lelkész-, 13 egyházban a tanitók végezték törvényszerü előkészités mellett a tanév utolsó felében — és abban minden 12 éves gyermek részesült.

Urvacsorával élők száma 36284. Betegeknek az urvacsora kivánatokra kiszolgáltatik rendes urvacsora osztáskor s esetleg más alkalommal is.

Nazarénusok vannak 8 egyházban, nincsenek 37 egyházban.

Baptisták vannak 13 egyházban, nincsenek 32 egyházban.

Felekezetnélküliek vannak 8 egyházban, nincsenek 37 egyházban. Ezeknek lélekszáma pontosan ki nem mutatható, mert a kitérési anyakönyv csupán a kitérők számát igazolja, de az abban történt időközi változást, szaporodást vagy fogyást, semmi rendelkezésünkre álló adat nem bizonyitja.

Az egyházi szertartást mellőzték és pedig:

1. A keresztelést 11 egyházban: 38, (megkeresztelteteti 3096) tehát a szülöttek 1·22%-a.

2. Az esketést 24 egyházban: 92, (megesküdött 618) tehát a házasok 14.87%-a.

3. A temetést 10 egyházban 25 (eltemettetett 2278) tehát az elhaltak 1.09%-a.

Ha már ezen adatokat összehasonlitjuk az 1902. évi-ekkel azt találjuk, hogy a keresztelést mellőzők száma emelkedett 0.32%-al; az esketést mellőzők száma emelkedett 3.07%-kal, az egyházi szertartás nélkül eltemetettek száma emelkedett 0.04%-al.

Az 1903. évben áttértek száma 23, tehát fogyott 43-al.

Az 1903. évben a kitértek száma 57, tehát emelkedett 27-el.

Törvénytelen szülöttek száma 283 (3096 közül tehát a szülöttek 9.10%-a s igy a tavalyihoz viszonyitva emelkedett 1.05%-al.

Viszálkodó házasok száma 17 egyházban: 52; ezeknek száma kevesbbedett 1-el.

Vadházasok száma 36 egyházban: 309; tehát emelkedett 42-vel.

A szegényekről gondoskodás van 39 egyházban, melyekben egyházmegyénk 21|1895 sz. végzése foganatosításával a szegényalap állaga 11.800 kor.; — s ezek a szegények és árvák segélyezésére forditottak 3689 korona segélyt, — a szegényekről nincs gondoskodás 6 egyházban, u. m. Csermőn, Fekete Tóton, Fenesen, Szakálon, Szemlakon és Tamásdán.

Ingyen iskoláztatás van 10 egyházban.

A kegyeletes adományok és hagyományok összege 32 egyházban: 14698 korona 35 fillér, —, 3582 liter buza 2 egyházban és 1047 liter tengeri egy egyházban; — és pedig részletezve *Ágyán*: templomalapra Hegedüs Ferencz 6 kor., perselypénz 27.46 kor. egyházfentartási alapra; N. N. 1 kor., Szkalák Károly 4 kor., összesen 38.46 kor. Vida Sándor 60 liter buza, Hevesi János 30 liter buza — *Aradon*: Claparéde Sándor Genfből 50 kor., Varga Imre és neje 100 kor., Gaál Ferencz 50 kor., Polgári Takarékpénztár 25 kor., Aradi Első Takarékpénztár 100 kor., Aradi Ipar és Népbank 25 kor., Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár 100 kor., Csete Antalné urvacsorai serlegre 40 kor. Többen különböző alapokra kisebb nagyobb összegeket. Az adományok főösszege 846.71 kor. *Belényesen*: Perselypénz 56.59 kor., Pálfi Antal adománya Szegedről 10 kor., összesen 66.59 kor. *Belényes-Ujlakon*: Perselypénz 21.70 kor., Csumpe Tivadar villámháritó alapra 20 kor., Bálint Sándor templomajtóra 1 kor., többen urasztala ellátására 16 koronát, összesen 58.70 kor. *Berek-Böszörményben*: Perselypénz 63.90 kor., Tokaji László 25 kor., a régi dalárda szegény iskolásoknak ruhára 7.60 kor., — a község, szegény iskolásoknak könyvekre 16.50 kor., összesen 113 kor. — *Bélzerinden*: Perselypénz 16.56 kor. — *Borossebesen*: Perselypénz 58.58 kor. — *Erdőhegyen*: Kirileszku Gyuláné 10 kor. *Erdőgyarakon*:

a község iskola-segélyezésre 1000 kor. — Orgona-alapra Besenyei Juczika 10 kor., összesen 1010 kor. — *Fenesen:* Perselypénz: 34.60 kor. község adománya 316 kor., Makai Elek lelkész 4 kor., Boros Sándor 2 kor., Takarékmagtárra önkéntes adakozásból 39.90 kor., összesen 396.50 kor. Ezenkivül takarék-magtárra, önkéntes adakozásból buza 3492 liter, tengeri 1047 liter. — *Geszten*: Perselypénz 84 kor. 93 fill. gróf Tisza István esedékes egyházi adóján felül: 200 kor. özv. Tisza Kálmánné Dégenfeld Ilona grófnő a konfirmándusoknak bibliákat, énekes könyveket 25 kor., gróf Tisza Istvánné, Tisza Ilona az iskolásoknak ruhákat, könyveket s más vizsgai jutalomtárgyakat: 100 kor. s ezenkivül az urasztalát egész éven át ellátta kenyérrel és borral. Biró Mihály a nevét viselő alapítvány második feléül 50 kor., harangalapra 2 kor., öszszesen 461.93 kor. — *Gyantán*: Diószegi Mihály volt lelkész szegény-alapra 20 kor. Az urasztal ellátására adakoztak: Szabó János 6 kor., Boros Péterné 4 kor., Boros Istvánné 4 kor., Szelezsán Mihályné 4 kor., Abrahám Gergelyné 4 kor., F. Köteles Mihály 5 kor., Boros V. Lajosné Amerikából 10 kor. összesen 57 korona. — *Gyorokon*: Perselypénz 50 kor. — *Harsányban*: Perselypénz 104·38 kor., özv. Fürj Józsefné 200 kor., Demeter András 24 kor., Szabó Józsefné 10 kor., Máté Zsuzsánna 5 kor., összesen 343·38 kor. — *Kisperegen:* Szondy Géza lelkész 34 kor. — *Komádiban*: A községtől 1800 kor., takarékmagtártól 1950 kor., takarékpénztártól szegény gyermekeknek ruhára 70 kor., vizsgai jutalomkönyvekre 35 kor., perselypénz 29·70 kor., Kóti Antal 20 kor., Csapó Mózes 5 kor., összesen 3909·70 kor. — *Körösszeg-apátiban*: Közadakozásból a megujitott templomban uj karzat készült 345 kor., gróf Csáky Kálmán és Tar István ajándékából és a gomb-feltétel alkalmával tartott bál jövedelméből egy hat változatu uj orgona készittetett 1000 kor., egyházfentartási alapra Veress Károly épitész 120 kor., ugyanerre Tokai László 25 kor., összesen 1490 kor. — *Kötegyánban*: A sarkadi takarékpénztár iskolásgyermekek jutalmazására 30 kor., egy név-

telen, iskolásgyermekeknek ruhára 15 kor., özv. Jánki Istvánné egyház szükségeire 30 kor., Keresztes Gyula orgona-alapra 10 kor., M. Bujdosó József ugyanerre 5 kor., összesen 90 kor. — *Mezőgyánban*: D. Bugyi Sándor szegény alapra 20 kor., Kovács Lajosné, Bugyi Judit keresztelő-edény teritőt 34 kor. értékben, összesen 54 kor. — *Nagy-Szalontán*: Perselypénz: 476·34 kor., Vadi Sándor hagyománya 10 kor., Balogh Ferencz hagyománya 100 kor., özv. Pénzes Ferenczné Tenkei Sára hagyománya 150 kor., Nagy-Szalonta város ezredévi alapitványából kamat népiskoláknak 1500 kor., Ercsey Sándor alapitványának kamata egy tanitó fizetésébe 500 kor., Lovassy Ferencz alapitványának kamata 500 kor., összesen 3236·34 kor. — *Okányban*: Orgona-alapra többen 206 kor. — *Pankotán*: Felekezeti különbség nélkül, többen egy diszes urasztali teritőre 150 kor., Pankotai népbank 40 kor., özv. Végh Mártonné 10 kor., összesen 200 kor. — *Lippán*: Virágos Sándor lelkész adománya épület-fentartásra 74·94 kor., Virágos Sándor lelkész gyüjtése közszükségségletre 50·20 kor., épitkezési alapra 67 kor., szegény alapra 35·40 kor., összesen 227.50 kor. Ezen kivül Virágos Sándor adományozott egy könyvszekrényt a lelkészi könyvtár javára. *Remetén*: Adorján Emil szegény alapra 25 kor., Schönzweig József iskolajavitásra 29 kor., ugyanerre Szathmáry István lelkész 20 kor., ugyanerre Hermann Mózes és neje 10 kor., Szabó András és neje szegényalapra 10 kor., Hermann Mózes és neje 4 kor., ifj. Géczi Mihályné egy katedrai teritőt 10 kor., összesen 89 korona. — *Sarkadon*: Sarkadvidéki takarékpénztár szegény gyermekeknek ruhára és tankönyvre 150 korona, ugyanerre 3 egyház takarékmagtár-alap 167·29 kor., gróf Almássy Dénesné Károlyi Ella grófnő 150 kor. s jutalomkönyvvül 50 kor., ugyanerre Zakar Ferencz 25 kor., Zakar János 10 kor., özv. Póti Mihályné Elek Zsuzsánna 20 kor., szegény alapra a 3 egyház takarék-magtár-alap 420 kor., összesen 992 kor. 20 fillér. — *Sarkadkereszturon*: Sarkadvidéki takarékpénztár szegény iskolás gyermekeknek jutalmul 10 kor. — *Sonkolyoson*: Önkéntes adakozásból 99·10 kor. Fenes

Péter és neje a szószékre egy piros bársonyteritőt és az Urasztalára egy angol pléh-kancsót. — *Szakálon*: Győrfy Áron egyházfentartási alapra 30 kor. Mártonfy Gyula 20 kor., Gaál György 10 kor., egyesek Urasztala ellátására 8 kor. összesen 68 kor. — *Szentleányfalván*: Perselypénz 50 kor., orgona-alapra bál jövedelméből 27.80 kor., összesen 77.80 kor. *Tamásdán*: Bekészky Ilona szószék teritőt 70 kor. *Tárkányban*: Győry József s neje Szabó Ida 100 kor. Balla Gábor 20 kor. — Báthory Zoltán 10 kor., perselypénz 31.24 kor., összesen 161.24 kor. *Tenkén*: Toronytető festésére gyüjtésből 86 kor., Tenkei Takarékpénztár szegény iskolás gyermekeknek tankönyvre 20 kor., összesen 156 kor. — Ezen kivül az Urasztala részint egész éven át, részint egyes alkalmakkor egyes buzgó egyháztagok adományából láttatott el kenyérrel és borral a következő 23 egyházban: Ágyán, Árpádon, Bajjon, Belényesen, Bélzerinden, Berekböszörményben, Borossebesen, Erdőgyarakon, Erdőhegyen, Feketegyarmaton, Fenesen, Geszten, Gyorokon, Körösapátiban, Magyar Homorogon, Mező-Sason, Nagy-Szalontán, Pankotán, Sarkad-Kereszturon, Sonkolyoson, Jánosfalván, Ugrán és Vadászon.

II. Az egyház külélete.

A presbyteriumok minden egyházban az egyházi törvény értelmében vannak szervezve, — a presbyterek száma 740, — kiknek egy negyedrésze 1904. január havában választatott ujra.

A presbyteri gyülések jegyzőkönyvét az e czélra választott egyházi jegyzők vezetik, — csupén kivételes esetben a lelkészek.

Az egyházközségi közgyülést, egyházkerületünk szabályrendelete értelmében a 2000 lelken aluli egyházközségekben az egyházközség tagjai alkotják, a 2000 lelken felüli egyházközségekben az egyházközségi közgyülés szervezve van az egyházkerületi szabályrendelet értelmében 10 egyházban 650 taggal.

Az anyakönyvek minden egyházban jó állapotban vannak.

Körleveles jegyzőkönyv van 44 egyházban, — nincs egy helyen u. m. Csermőn, hol a küldött körlevelek eredeteiben őriztetnek.

Lelkészi napló és postakönyv van 44 egyházban — nincs 1 helyen u. m. Csermőn.

Az egyházi levéltár rendezve van 43 egyházban, rendezés alatt van 2 egyházban u. m. Fenesen és Sarkadkereszturon — Leltár van minden egyházban, vagyon könyv 23 egyházban, nincsen 22 egyházban.

Az ingatlanok telekkönyezve vannak mind a 45 egyházban.

Az egyházi számadások rendelet szerint vezettetnek mind a 45 egyházban.

A gondnoki számadások megvizsgáltattak az illető presbiteriumok által a folyó év első negyedében s általam bekivántatván, az egyházmegyei számvevőszék felülvizsgálata alá terjesztettek, mely is e tárgyu jelentését az egyházmegyei közgyülés elé terjeszti

A gondnoki számadások eredménye.

a) bevétel:	208558.67 kor.;	buza 204172 liter;	árpa 123861 liter;	tengeri 15367 liter.
b) kiadás:	188732.24 kor.;	buza 170306 liter;	árpa 106472 liter;	tengeri 14279 liter.
c) tulkiadás:	107.05 kor.;			
d) maradvány:	19933.48 kor.;	buza 33866 liter;	árpa 17389 liter;	tengeri 1088 liter.
e) követelés hátr.	71721.77 kor.;	buza 26044 liter;	árpa 22548 liter;	tengeri 4332 liter.
f) adósságok:	92683.26 kor.;			
Alapitványok	211132 kor. 42 fillér.			

Az egyházi hivatalnokok kivannak fizetve 36 egyházban, nincsenek kifizetve 9 egyházban u. m.: Belényes-Ujlakon, Feketetóton, Fenesen, K.-Apátiban, Magyar-Homorogon, Lippán, Szentleányfalván, Tárkányban és Vadászon.

A közadók, egyházmegyei és kerületi illetékek kivannak fizetve 36 egyházban, — hátralékban 9 egyházban u. m.: Belényesen, Csermőn, Fenesen, Kisperegen, Körösszeg-Apátiban, Nagyzerinden, Remetén, Tárkányban és Vadászon; a hátralék összege Vadászt kivéve, honnan kimutatás nem érkezett: 1793 kor. 90 fillér.

Az egyházi adókulcs 34 egyházban osztályba sorozás, 11 egyházban párbér alapján van.

A kivetett egyházi adó fedezi a szükségletet 35 egyházban, nem fedezi a következő 10 egyházban: Belényes-Ujlakon, Csermőn, Fenesen, Gyorokon, Mezőgyánban, Pankotán, Lippán, Remetén, Tamásdán és Tárkányban.

A templom állapota 38 egyházban jó, 6 egyházban türhető, 1 helyen pedig, — Ágyán: rossz.

Az iskola épülete 30 egyházban jó, 7 egyházban kielégitő. Községi iskolák vannak Aradon és Okányban, állami iskolák: Feketetóton, Gyantán, Lippán, Remetén, Sonkolyoson és Szentleányfalván.

A lelkészi lakás 36 egyházban jó, 8 egyházban kielégitő, 1 helyen u. m. Csermőn: nincsen.

Az egyházi épületek mind a 45 egyházban a „Fonciére“ pesti biztositó intézetnél vannak biztositva 886059 kor. értékben, 1694 kor. 36 fillér évi díj mellett, amely mindenütt pontosan ki van fizetve.

A temető 33 egyházban az egyház, 12 helyen a község tulajdonát képezi, fásitva árkolva 42 helyen, nincs 3 helyen, u. m.: Szentleányfalván, Tamásdán és Fenesen.

Uj épitkezés történt 10 egyházban 13111 kor. 38 fillér értékben és pedig Ágyán két iskolában ürszék és tetőzet: 598 kor. 23 fillér, Anton kerités 70 kor. Bajjon egy uj iskola épült 1685 kor. 36 fillér. Fenesen a lelkészi lakon kut 45 kor. 20 fillér. Geszten a leánytanitói lakáson pincze 210 kor. Körösszeg-Apátiban templom s torony megujitása 7804 kor. Kötegyánban a fiiskolánál egy uj ürszék 650 kor. Lippán a lelkészi lakás kijavittatott és bővittetett 1811 kor. 49 fillér. Szentleányfalván egy mellék épület 216 kor. 60 fill. Tamásdán kerités 20 kor.

Az egyházi épületek javitására és fentartására fordittatott 43 egyházban 15772 kor. 35 fillér és pedig: Ágyán 247 kor. 21 fill. Anton 143 kor. 50 fill. Árpádon 885 kor. 60 fill. Bajjon 331 kor. 52 fill. Belényesen 376 kor. 70 fill. Belényes-Ujlakon 450 kor. Berekböszörményben 457 kor. 38 fill. Bélzerinden 181 kor. 73 fill. Borossebesen 117 kor. 40 fill. Erdőhegyen 353 kor. 69 fill. E.-Gyarakon 585 kor. 11 fill. Feketegyarmaton 50 kor. F.-Tóton 119 kor. 46 fil. Fenesen 306 kor. 65 fill. Geszten

250 kor. Gyantán 120 kor. Gyorokon 36 kor. Harsányban 300 kor. Kisperegen 494 kor. 28 fill. Németperegen 48 kor. 2 fill. Komádiban 2207 kor. 71 fill. Körösszeg-Apátiban 90 kor. 70 fill. Kötegyánban 403 kor. Magyar Homorogon 84 kor. 82 fill. M.-Gyánban 369 kor. 96 fill. Mezősasson 1180 kor. 42 fill. N.-Szalontán 1171 kor. 59 fill. Nagyzerinden 200 kor. Okányban 860 kor. Pankotán 250 kor. Lippán 74 kor. 94 fill. Remetén 100 kor. Sarkadon 976 kor. 05 fill. Sarkadkereszturon 171 kor. 98 fill. Sonkolyoson 203 kor. 94 fill. Szemlakon 228 kor. 18 fill. Szentleányfalván 277 kor. 88 fill. Tamásdán 50 kor. Tárkány 100 kor. Tenke 200 kor. Ugra 216 kor. 93 fill. Zsadány 300 kor. és Vadász 200 kor.

III. Népiskolai adatok.

Tankötelesek 6—12 évig fiu: 5183; leány 5013 összesen: 10196
ezek közül iskolába jár fiu: 4874; leány 4659 összesen: 9933
tehát a tankötelesek 93.42%-a
nem jár
iskolát elhagyott fiu: 109; leány 111 összesen: 220 } 663
iskolázatlan fiu: 200; leány 243 összesen: 443 }
tehát a tankötelesek 6.58%-a.
Tankötelesek 13—15 évig fiu: 1533; leány 1483 összesen: 3016
ezek közül iskolába jár és
pedig ismétlő, gazdasági
ismétlő és iparos iskolába fiu: 1104; leány 917 összesen: 2021
tehát a tankötelesek 67%-a.
Nem jár fiu: 429; leány 566 összesen: 995
tehát a tankötelesek 33%-a.
Az iskola 25 helyen 6 osztályu, 15 helyen 5 osztályu, 5 helyen 4 osztályu, 2 helyen községi, 6 helyen állami.
A konfirmáltak száma fiu: 604; leány 541 összesen: 1145
tehát a népesség 1.31%-a.

Az egyházkerületi tanterv megtartatik minden iskolában, valamint az egyházkerületi kiadványok is használtatnak mindenütt.

A 98 ev. ref. tanitó közül kitünő eredménynyel tanitott 26, jelessel 36, elegendővel 35, nem elegendővel 1.

Az iskolának:

a) felszerelése teljes: 19 helyen, hiányos 18 helyen.

b) ajtók, ablakok elhelyezése szabályos 33 helyen, nem szabályos 4 helyen u. m. Belényes-Ujlakon, Bélzerinden, Fenesen, Tárkányban.

c) A tanterem az egészségügyi szabályoknak megfelel 33 helyen, nem felel meg 4 helyen, u. m. Belényes ujlakon, Bélzerínden, Fenesen, Kőrösszegapátiban.

d) Ürszék van mind a 37 helyen.

A nem felekezetünk iskoláiba járó ev. ref. növendékek vallásos oktatásáról mindenütt van gondoskodás.

IV. Egyházi hivatalnokok, tisztviselők.

A 45 anya egyházban van 46 rendes lelkészi állomás, ezek közül 1 betöltés alatt áll, s igy a rendes lelkészek száma 45.

Helyettes lelkész van 1, segédlelkész 4, önálló kántor 3.

A presbyterek és egyházi tisztviselők tisztökben buzgón járnak el 33 egyházban, kielégitően 12 egyházban.

Az Isten házát mindenütt gyakorolják.

Az egyházi hivatalnokok között a viszony mindenütt jó, illetőleg kielégitő.

V. Népmozgalmi adatok.

Megkeresztelt törvényes	fiu	1474	nő	1336 = 2813	együtt 3096 tehát a	
„ törvénytelen	fiu	135	nő	148 = 283	lélekszám 3.54 százaléka	
Attért	fiu	9	nő	14 = 23		
Szaporodási alap	fiu	1621	nő	1498 = 3119	tehát a lélekszám 3.56 százaléka	
Eltemettetett	fiu	1107	nő	1171 = 2278	tehát a lélekszám 2.61 százaléka	
Kitért	fiu	23	nő	34 = 57		
Fogyási alap	fiu	1130	nő	1205 = 2335	tehát a lélekszám 2.62 százaléka	
Szaporodás tehát	fiu	491	nő	293 = 784	tehát a lélekszám 0.90 százaléka	
Lélekszám 1903. dec. 31-én	fiu	43668	nő	43433 = 87101		

A házasságra lépett 710 pár közül megesküdött 618 pár, tehát a lélekszám 0.70%-a ebből tiszta ev. ref. 598 pár, vegyes vallásu 112, a vegyes vallásu 112 házaspár közül születendő gyermekeire nézve megegyezett javunkra 42 pár, kárunkra 11 pár, egyezségre nem lépett 59 pár.

Egyházmegyénkben van 45 anyaegyház, 7 leány egyház, 237 fiók egyház illetőleg szórvány és missiói kör.

Nyilvántartás végett, van szerencsém bejelenteni, hogy egyházmegyénk az elmult 1903. esztendőben az országos ev. ref. közalapból egyszersmindenkori segélyül nyert 80 koronát, missiói segélyül 1700 koronát, lelkészi állomások fölsegélésére tőke segély évjáradékul 490 koronát, rendes államsegélyül 1966 kor. rendkivüli államsegélyül 52 koronát, a tiszántuli ev. ref. segély egylettől 550 koronát, egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk a br. Baldácsy alapitványból 102 koronát és végül 23 lelkész fizetésének 1400 koronáig való állami kiegészitéséül 8713 kor. 99 fill. nyert a tiszántuli ev. ref. egyházkerület elnöksége utján.

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Midőn a fentebbiekben szokásos évi jelentésemet van szerencsém beterjeszteni az elmult 1903. évről, van még abban egy elszomoritó és méltán aggasztó jelenség, a melyet elhallgatással mellőznöm nem lehet.

Ugyanis a szociálizmus, és a szociálista tanok téves értelmezése folytán egyes lelketlen izgatók, több egyházunkban főleg az Aradmegye délnyugati részén és környékén fekvő egyházainkban, mozgalmat inditottak az egyházi hivatalnokok fizetésének tetszés szerinti leszállitására és az egyházi adó önkényes megállapitására. Ezen mozgalom több egyházunkban forrongást, sőt válságot idézett elő, a törvényes rendet, békét, nyugalmat felzavarta, az egyházi hivatalnokokat sok méltatlan támadásoknak, zaklatásoknak tette ki. Legjobban kiélesedett ez Vadászon, a hol az egyházközségi közgyülés kimondotta, hogy mig az egyházi hivatalnokok fizetése az ő kivánsága szerint nem lesz megállapitva, addig sem az egyházi adó kulcsát megállapitani, sem az egyházi adó kivetését vagy beszedését megengedni nem fogja, mibe, ha az egyházi hatóság bele nem egyezik: tömegesen fognak kitérni.

Ezen vadászi egyháztagokkal szemben, hivatkozással az egyházi törvényre és magyarországi ev. ref. egyházunk törvényes ősgyakorlatára, a vadászi presbyteriumhoz intézett átiratomban kimutattam, hogy félre vannak vezetve, törvénytelen téren mozognak és nem magyar református-keresztyénekhez illően járnak el. Mert a magyar református egyház tagjainak, ős időktől fogva jellemzője és fő ékessége: a vallása iránti buzgóság, az egyháza iránti áldozat készség és az alkotmányos uton hozott törvényeknek igaz és feltétlen tisztelete. A mi magyar református egyházunk a királyi szentesitést nyert egyházi törvény uralma alatt él, és ezen törvény értelmében rendezi ügyeit. Ezen egyházi törvény értelmében minden ev. ref. egyháztag a reá törvényesen kivetett egyházi adót kifizetni, az egyházi törvény rendeleteinek engedelmeskedni, a különbeni jog következmények terhe alatt köteles. Minden ev. ref. egyháztag, netaláni jogos sérelmeit az egyházi törvény utján, presbyterium, egyházmegye, egyházkerület, orvosolhatja, de az izgatástól, erőszakoskodástól gondosan óvakodni köteles. Már pedig az erőszakoskodásnak és a a törvény tiszteletben nem tartásának egyik legfőbb bizonyitéka az, hogy a fentebb nevezett vadászi egyháztagok önhatalmulag a fenálló és kötelező törvény ellenére követelik, hogy az egyházi hivatalnokok fizetését tetszésök szerint ők maguk állapitsák meg, s mindaddig, mig ezen kivánságuk nem teljesül, sem az egyházi adókulcs megállapitását, sem az egyházi adó kivetését és beszedését eszközöltetni nem akarják, holott egyházi törvényünk kifejezetten rendeli, hogy az egyházi hivatalnokok egyházhatóságilag megállapitott dijlevelét csonkitani, vagy az azon alapuló fizetést méltányos kárpótlás nélkül megváltoztatni nem lehet. Tanácsoltam, hogy az egyházi adóteher könnyitése czéljából használják föl az egyházi törvény rendelkezései szerint javitásra szolgáló módot, annyival is inkább, mert épen most van egyetemes egyházainknál folyamatban azon törvénytervezet készitése és azon eljárás megállapitása, melylyel református egyházunk elviselhetetlen egyházi adó terhein a Magyar állam segiteni fog. Egyszersmind felhivtam

és utasitottam a vadászi ev. ref. presbyteriumot és annak minden tagját, hogy letett esküjökhöz hiven ugy a templom gyakorlásában, mint az egyház közügyeinek előbbre vitelében jó példát mutassanak, s a szeretet lelkétől vezettetve épitsék egyházuk javát és a maguk boldogulását. Felhivtam és az egyházi törvény értelmében köteleztem az egyház mult évi gondnokát és az egyházfiakat, hogy mivel a hátralékban levő nagymérvü egyházi tartozások beszedése az ő kötelességük, buzgó odaadással és tapintatos kötelességérzettel tegyenek meg mindent, hogy ezen tetemes hátralékok beszedessenek, hogy igy ugy az egyházi hivatalnokok, mint általában mindennemü köteles tartozások, melyek a mult évről kifizetetlenül vannak, habár utólagosan is, mielőbb kifizettessenek.

Egyben fölkértem Aradvármegye közigazgatási főhatóságát, hogy mivel ez a mozgalom, rendszeres izgatással, a fenálló törvényes rendet támadja meg és forgatja fel: hatóságilag figyelmeztesse a vadásziakat, ezen mozgalom törvénybe ütköző voltára és annak következményeire, a mely hatósági figyelmeztetés f. évi február 17-én meg is történt.

Midőn ezen elszomoritó és méltán aggasztó jelenséget a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülésnek fájó lélekkel bejelentem: tisztelettel kérem ezen fenyegető baj orvoslására vonatkozó részletes és beható intézkedését, és pedig olyan irányban, hogy

egyfelől a lelkészek és presbyterek, már állásukból folyólag köteleztessenek arra, hogy az egyház tagjaival való érintkezéseinkben, a szociálizmus, a socziálista, vagy más tanok téves értelmezése folytán, egyházunk törvényes rendje ellen izgatókat: a nép előtt leleplezni, őket, mint a kik önző érdekből, szereplési vágyból, egyházunk és társadalmunk rendje, békessége és nyugalma felforgatásán munkálnak: lankadást nem ismerő buzgósággal lehetetlenné tenni igyekezzenek; és általában egyházunk törvényes rendje, a valláserkölcsi élet ápolása és fejlesztése érdekében mindent megtenni buzgólkodjanak;

másfelől, ott a hol egyházaink törvényes rendjének fentartása és biztositása szükségessé teszi: a Magyar állam

hatósági oltalma kéressék ki, és e czélból a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter ur feliratilag kéressék föl a megfelelő intézkedés megtételére.

Végül fölkérem a Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülést, hogy ezen jelentésemben részletezett épitkezéseket, adományokat, tudomásul venni, s a buzgó adakozóknak jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánitani méltóztassék.

Tiszteletem kitejezésével vagyok,

Nagyszalontán, 1904. márczius 21.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes.

E jelentéssel kapcsolatban a vadászi ügyre vonatkozólag előterjesztettek még a következők:

A vadászi egyháztagok 166 névaláirással ellátott kérvényt adtak be a presbytériumhoz és az egyházi közgyüléshez 1904. jan. 18-án, melyben kijelentik, hogy sem a nehezen teljesithető fa-fizetést, sem az „erdő-illetőség járulékainak használatát“ tovább semmi körülmények között meg nem adhatják. A belhivatalnokok használatában levő földeket hajlandók meghagyni oly feltétellel, hogy ezeken kivül semmi fizetést nem adnak; a földfizetést hajlandók átváltoztatni pénzre ugy, hogy a lelkész fizetése 1200, a tanitók fizetése pedig 1000—1000 korona legyen. Ha pedig e kérelmük figyelemben nem részesül, mindnyájan felekezetnélküliekké lesznek.

Erre az egyházközségi közgyülés kimondotta, hogy mig a belhivatalnokok fizetése és az egyházi adó az ő kivánságuk szerint nem lesz megállapitva, addig ők sem az egyházi adókulcs elkészitését, sem az egyházi adó beszedését nem eszközlik. Ekkor intézte esperes hozzájuk febr. 19-én a 72. számu, fentebb ismertetett átiratot. A márcz. 6-án tartott egyházi közgyülés kijelentette, hogy már kifejezett kivánalmához állhatatosan ragaszkodik s kivánja, hogy a fentebb ismertetett kérvény az egyházmegyei gyülésen tárgyaltassék.

Az esperes márc. 28-án 213. sz. a. hivatkozással 72. sz. átiratára, személyes felelősség terhe alatt utasitja a vadászi egyház gondnokát és presbyteriumát az egyházi adóhátralék beszedésére, az egyházi hivatalnokok és köteles tartozások kifizetésére.

Vadászi lelkész és a két tanitó panaszos felterjesztést intéznek közgyülésünkhöz, melyben előadják, hogy az egyház a fizetések megtagadása miatt perrel fenyegettetik s a belhivatalnokok november óta semmi fizetést nem kaptak. Kijelentik, hogy jegyzőkönyvi régi feljegyzések szerint az általuk használt földeket kegyadományul báró Simonyi József és ujabban báró Simonyi Lajos adták. Szomoru helyzetükben kérik az egyházmegyét a legerélyesebb intézkedésre.

Egyházmegyénk közgyülése a szokott pontossággal szerkesztett, előzetesen kinyomatott s a gyülés alkotó tagjainak megküldött esperesi jelentést felolvasottnak tekinti, tudomásul veszi és jegyzőkönyvében kinyomatja.

Ezen esperesi jelentésből sajnálattal és megdöbbenéssel értesült egyházmegyénk arról, hogy a socialismus és a socialista tanok téves értelmezése folytán egyes izgatók több egyházunkban a törvényes rendet, békét, nyugalmat felzavarták s a vadászi egyházban válságot idéztek elő az egyházi hivatalnokok fizetésének önkényes leszállitása és az egyházi adónak önkényes megállapitása által. Esperesnek, ezen törvénybe ütköző mozgalmakkal és izgatással szemben tanusitott eljárását, tett intézkedéseit és azoknak inditó okait egyházmegyénk teljes mértékben helyesli s a maga részéről is jóváhagyja, s netalán előforduló hasonló esetekben követendő eljárásul állapitja meg; mert egyházmegyei közgyülésünk, mint a törvénynek egyik őre, nem türheti azt, hogy az egyházi törvénynek határozott rendeletei és intézkedései egyesek önkényes eljárásának szolgáltassanak ki. Miért is elrendeli, hogy

a lelkészek, tanitók és presbyterek már állásukból folyólag kötelezlessenek arra, hogy az egyház tagjaival való érintkezéseikben a socialismus, a socialista vagy más tanok téves értelmezése folytán, egyházunk törvényes rendje ellen izgatókat a nép előtt leleplezni, — őket, mint a kik önző érdekből, szereplési vágyból, egyházunk és társadalmunk rendje, békessége és nyugalma felforgatásán munkálkodnak: lankadást nem ismerő buzgósággal lehetetlenné tenni igyekezzenek; és általában egyházunk törvényes rendje, a vallás-erkölcsi élet ápolása és fejlesztése érdekében mindent megtenni buzgólkodjanak;

kimondja továbbá, hogy ott, ahol egyházaink törvényes rendjének fentartása és biztositása szükségessé teszi: a magyar állam hatósági oltalma kéressék ki és e czélból már jelen közgyűléséből feliratilag fölkéri a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter urat a megfelelő intézkedés megtételére; egyszersmind a tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlése útján a konventet is hasonló eljárásra kéri fel.

A vadászi konkrét esetre vonatkozólag pedig elrendeli egyházmegyénk, hogy a vadászi presbyterium és egyházközségi közgyűlés esperesnek 72—1904. számu fentebb idézett rendeletét, mint az egyházi törvényen alapulót, haladéktalanul foganatositsa, az egyházi adót az érvényben levő adókulcs szerint vesse ki, szedje be, egyházi hivatalnokaikat a hatóságilag megállapitott díjlevelek értelmében fizesse ki, a különbeni jogkövetkezmények terhe alatt, s mivel pedig mindezeket esperesi ismételt meghagyás daczára sem teljesitették, fegyelmi eljárás terhe alatt kötelezi egyházmegyénk a vadászi egyház gondnokát és presbyteriumának tagjait ezen rendelkezéseknek haladéktalan foganatositására s egyszersmind az egyházi törvény értelmében föl-

kéri már most Aradvármegye törvényhatóságát a hátralékban levő egyházi tartozások törvényszerű behajtására.

Jelen határozat minden egyház presbyteri gyűlésén felolvasandó.

A felsorolt épitkezésekért, adományokért e helyen is köszönetet mond a buzgó előljáróknak és jószivű adakozóknak, kegyeletes szokása szerint külön is hálával emelvén ki, hogy:

a) Erdőgyarakon a község iskola segélyezésére 1000 koronát adott;

b) Fenesen a község adománya 316 korona;

c) Geszten gróf Tisza István esedékes adóján felül 200 koronát adott az egyháznak;

d) Harsányban özvegy Fürj Józsefné 200 koronát adott:

e) Komádiban a község 1800 koronát, a takarékmagtár 1950 koronát adományozott;

f) Nagyszalontán a város ezredévi alapitványából népiskolai czélra befizetett 1500 korona kamatot, Ercsey Sándor alapítványának 500 kor. kamata egy tanitó fizetésébe befolyt, valamint Lovassy Ferencz alnpitványának 500 kor. kamata;

g) Sarkadon a 3 egyház takarékmagtári alapja 420 koronát adományozott.

5. Olvastatott esperesnek következő jelentése az elnökileg elintézett ügyekről:

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Egyházmegyénk utóbbi közgyűlése óta, az elnökileg elintézett közérdekű ügyekről a következőkben van szerencsém beterjeszteni jelentésemet:

1. 1903 aug. 22-én 555. sz. a. a nagyszalontai ev. ref. presbyterium választása alapján Kovács Lajos dobozi ev. ref. tanitót, tanitói oklevele és szolgálati bizonyitványai alapján ideiglenesen megerősitettem a nagyszalontai Várad-utczai leány tanitóságban.

2. Szept. 1-én 569. sz. a. a kötegyáni ev. ref. presbyterium választása alapján Szabó Károly okleveles tanitójelöltet, — bizonyitványai alapján ideiglenesen megerősitettem a kötegyáni vegyes iskola tanitóságban.

3. Szept. 7-én 584. sz. a. a nagyzerindi presbyterium választása alapján Nagy Kálmán kemecsei tanitót oklevele és szolgálati bizonyitványai alapján ideiglenesen megerősitettem a nagyzerindi kántorsággal összekötött fiu tanitóságban.

4. Szept. 10-én 597. sz. a. a tiszántúli ev. ref. egyházkerület ft. püspökének 1903 szept. 5-én 2592. sz. a. kelt kibocsátó levele alapján Varga Károly hittanszaki tanfolyamot végzett ifjút felhatalmaztam arra, hogy az aradi ev. ref. egyházban Csécsi Imre rendes lelkész mellett és az ő felelősségére a reá bizott lelkészi szolgálatokat jogérvényesen végezhesse, — valamint felhatalmaztam arra is, hogy az aradi ev. ref. egyház által fentartott vallástanitói és segédlelkészi állomáson jogérvényesen végezhesse ezen állomások teendőit, azon elkötelezéssel, hogy a lelkész képesitő első vizsgát a legközelebbi alkalommal 1904 szeptember havában letenni tartozik.

5. Szept. 11-én 598. sz. a. a mezősasi presbyterium választása alapján Nyeste Gyula okleveles tanitót az 1903/4 iskolai évre ideiglenes minőségben megerősitettem a mezősasi leány tanitóságban.

6. Október 12-én 624. sz. a. hivatkozással egyházmegyénk 54—1903. sz. végzésére a belényesi egyházban intézményileg rendszeresitett segédlelkészi állomáson Szinok Zoltánt alkalmaztam segédlelkészül.

7. Október 9-én 625. sz. a. a feketegyarmati ev. ref. presbyterium választása alapján Császár Bertalan tunyogi tanitót oklevele és szolgálati bizonyitványai alapján ideiglenesen megerősitettem a feketegyarmati fitanitóságban.

8. Szept. 26-án 627. sz. a. Fodor Sándor magyarhomorogi tanitó beigazolt betegsége folytán engedélyt adtam arra, hogy ő saját költségén segédtanitóul és énekvezérül alkalmazhassa maga mellett Tisza Lajos II. osztályt végzett képzőintézeti növendéket a folyó 1903—904. tanévben.

9. Október 2-án 637. sz. a. a németperegi ev. ref. presbyterium választása alapján ifjú Czavar Gyula tiszaszentmiklósi ideiglenes tanitót a németperegi ev. ref. előkönyörgő tanitóságban 1903—904 isk. évre ideiglenesen megerősitettem.

10. Október 13-án a körösszegapátii ev. ref. presbyterium választása alapján Fekete Sándor IV. éves tanitóképző intézeti növendéket a f. 1903—904 isk. évre ideiglenesen megerősitettem a körösszegapátii ev. ref. egyházban azzal, hogy a tanitóképző IV-ik évéről vizsgát tenni tartozik ezen idő alatt, mert különben ideiglenes minőségben sem maradhat tovább jelen állomásán.

11. Október 27-én 656 sz. a. a tamásdai ev. ref. presbyterium választása alapján Kozma Sándor nagykőrösi volt községi tanitót, tanitói oklevele és szolgálati bizonyitványai alapján a f. 1903—1904. tanévre ideiglenesen megerősitettem a tamásdai vegyes iskola tanitóságban.

12. November 15-én a körösszegapátii ev. ref. egyház díszesen megujitott tornya és temploma megnyittatott, mely alkalommal a felavatási imát Nagy Imre egyházmegyei főjegyző, a beszédet Budai János berekböszörményi lelkész tartotta, miután én egyéb nemű hivatalos elfoglaltságom miatt gátolva voltam a felavatási ünnepen való részvételben.

13. 1904. január 6-án 8. sz. a. a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főtiszt. püspökének 1904. január 5-én kelt 27. sz. kibocsátása alapján Nagy Lajos hittanszaki tanfolyamot végzett ifjut felhatalmaztam, hogy a szemlaki egyházban a lelkészi szolgálatokat jogérvényesen végezhesse, Csécsi Imre aradi lelkész felügyelő lelkészsége mellett.

14. Február 4-én 97. sz. a. a gyantai presbyterium választása alapján Kerékgyártó Mihály ev. ref. vallásu ok-

leveles gyantai állami elemi iskolai tanitót megerősitettem a gyantai ev. ref. kántori és ev. ref. énektanitói állásban, 5 hold föld, — a halotti stola és 120 korona énektanitási dijazás mellett, — azon kötelezettséggel, hogy ezen dijazásért az összes kántori teendőket végezni, a templomba járó növendékeket isteni tiszteletre vezetni, azok felett felügyeletet gyakorolni, — továbbá az állami iskolába járó ev. ref. növendékeket a kiszabott órákon a kötelező egyházkerületi tanterv szerint ref. egyházi énekre tanitani, s végül akadályoztatás esetén a lelkészt helyettesiteni tartozik.

15. Február 25. 114. sz. a. a sarkadi presbyterium indokolt fölterjesztése alapján engedélyeztem, hogy a sarkadi egyház, az általa ujonnan vásárolt fenyéri birtok vételárának kifizetésére a törlesztési kölcsönön kivül szükségessé vált összegeket, — az egyház kezelése alatt álló alapokból vehesse kölcsön, — és pedig a harangalapból 1200 koronát, a temető alapból 660 kor.-t., összesen 1860 kor.-t. azon kötelezettséggel, hogy ezen összeget 1904. január 1-től számitott 5%-os kamatával, öt év alatt letörleszteni, illetőleg a harang-alapnak és a temető alapnak visszafizetni tartozik.

Engedélyeztem továbbá, hogy a fentebbi czélra a hagyomány-alapot, mely ingatlan szerzésére nyeretett s melynek tőke összege 3080 korona, — szintén felhasználhassa; — kötelezvén az egyházat, hogy a fentebbi 1860 koronás kölcsön törlesztéséről, — a gondnoki számadás kapcsában évenként jelentést tegyen, és hogy a fenyéri puszta minden jövedelmét külön számlán kezelje és a kitüzött czélra, — egyházfentartási alapra használja föl.

16. Február 10-én 116. sz. a. a sarkadi ev. ref. presbyterium választása és a megválasztott Farkas Géza csarodai kántortanitó szolgálati bizonyitványa alapján nevezett Farkas Gézát ideiglenesen megerősitettem a sarkadőssi pusztai vegyes iskola tanitóságban, azon határozott kikötéssel, hogy tanitói oklevelét 2 év alatt megszerezni köteles, mert különben állomásán ideiglenes minőségben sem maradhat meg.

17. Márcz. 7-én 161. sz. a. Sélley László füzesgyarmati volt segédlelkészt, képesitő és szolgálati bizonyitványa alapján felhatalmaztam, hogy a szemlaki egyházban a lelkészi szolgálatokat segédlelkészi minőségben teljesithesse; április 1-től fogva pedig helyettes lelkészi minőségben.

18. Márcz. 22-én 203. sz. a. a csermői presbyterium és egyházközségi közgyülés azon indokolt fölterjesztése alapján, hogy részint a templomépitésből fentmaradt adóssága miatt, mely beperesités alatt áll, részint hátralékos közalapi köteles tartozása kiegyenlitése végett 1000 korona kölcsönre halaszthatatlan szükségük van: engedélyt adtam arra, hogy a fentebbi czélra a csermői ev. ref. egyház a csermői hitelszövetkezettől dijmentesen eszközlendő s 20 év alatt törlesztendő 1000 koronás törlesztéses kölcsönt (melynek kamata és törlesztési részlete 8%) vehessen föl, a lelkész használatában levő 10 hold földre leendő betáblázás mellett. Ezen kölcsön fedezésére a rendes egyházi adón kivül a több évről hátralékban levő 1015 korona egyházi adó követelés köttetett le azon elkötelezéssel, hogy ezen törlesztéses kölcsönből az évi törlesztést pontosan eszközölje, s annak megtörténtéről a gondnoki számadás során évenként jelentést tegyen és ezen 1000 korona kölcsönt kizárólag a jelzett célra használja fel.

Nyilvántartás végett bejelentem, hogy f. évi márczius 6-án a britt és külföldi biblia társaság fenállásának és áldásos müködésének 100-ik évfordulóján, egyházmegyénk minden egyházában hálaadó istentisztelet tartatott, mely alkalommal a begyült perselypénz, a hozzám beérkezett jelentés szerint 26 egyházból 241 kor. 27 fillérben, bibliai fillér czimén, főtiszteletű Kún Bertalan konventi elnök urhoz küldetett el.

Végül részvéttel jelentem be, hogy Jurányi Miklós németperegi előkönyörgő tanitó 1903. október 6-án, életének 58-ik, tanitói szolgálatának 38-ik évében elhalt; továbbá, hogy belényesi lelkész Sipos Imre 1903. október 25-én, életének 54-ik, lelkészségének 29 és egyházmegyei

tanácsbirói működésének 11-ik évében elhunyt. Nyugodjanak békén.

Tisztelem kifejezésével vagyok :

Nagyszalontán 1904. április 8.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes.

Az esperesi intézkedéseket egyházmegyénk közgyűlése jóváhagyó tudomásul veszi s megerősiti, kiemelvén különösebben is, hogy:

a) a sarkadi egyháznak esperes által engedélyezett azon intézkedését, miszerint a fenyéri birtok vételárának törlesztéses kölcsönnel fedezéséhez még szükségessé vált összeget is saját alapjaiból kölcsön vehesse, és pedig a harang alapból 1200 koronát, a temető-alapból 660 koronát, összesen 1860 koronát 5%-os kamatfizetés s a tőkének öt év alatt visszafizetésének föltételével kölcsönözhe sen föl s 3080 korona összegü tőke hagyomány alapját is e czélra fordithassa — megerősiti egyházmegyénk közgyűlése, a kamatnak és tőketörlesztésnek pontos fizetésére s a gondnoki számadás kapcsán évi jelentéstételre kötelezvén a presbyteriumot ;

b) a csermői egyháznak esperes által engedélyezett azon intézkedését, hogy adósságainak kifizetésére a helybeli hitelszövetkezettől 20 év alatt 8%-kal törlesztendő 1000 korona kölcsönt vehessen föl s ez összeg jelzálogi biztositására 10 hold lelkészi földre a betáblázást engedélyezze: megerősiti egyházmegyénk közgyűlése, kötelezvén a presbyteriumot, hogy e kölcsönt rendeltetési czéljára forditsa, azt a hátralékban maradt s folyó egyházi adójának behajtásából pontosan törlessze és erről évenként jelentést tegyen a gondnoki számadás kapcsán.

6. Olvastatott a scontró ügyekről esperesnek beterjesztett jelentése :

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés !

A scontró ügyekről a következőkben van szerencsém jelentésemet beterjeszteni :

1. 1903. szept. 1-én 563. sz. a. miután a tamásdai gondnok 1902-iki számadásánál az e. megyei számvevőszék által kifogásolt hiányokat pótolta: a számvevőszék véleménye alapján nevezett tamásdai gondnok részére a fölmentvény megadatott.

2. Szept. 22-én 573. sz a. mivel a belényes ujlaki egyházgondnok az 1902-iki számadásánál a számvevőszék által pótlásra utasitott tételeket okmányokkal igazolta : az e. megyei számvevőszék véleményes javaslata alapján a belényesujlaki gondnok részére a felmentvény megadatott.

3. Szept. 27-én 605. sz. a. Veress Károly e. megyei szakértő beterjeszti a bajji ev. ref. egyház által épitett iskolaépület felülvizsgálásáról s átvételéről szóló jegyzőkönyvet, mely szerint az iskolaépület az egyházhatóságilag jóváhagyott tervrajzzal egyező s a kiállitott munka kifogástalan.

4. Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk közelebbi közgyülése óta a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium a következő egyházakban szolgáló tanitók részére engedélyezett államsegélyt, — részint első, — részint másod ötödéves kórpótlék fedezésére :

1. Sághy Péter tenkei tanitónak első ötödéves pótléka fejében 100 K. 1903. szept. 29. n. 57261. sz. a.

2. Somogyi József tenkei tanitó ötödéves pótléka fejében évi 100 K.-t 1903. okt. 5. n. 68627. sz. a.

3. Szűcs András tenkei tanitónak ötödéves pótléka fejében évi 100 K.-t 1903. okt. 9. n. 68628 sz. a.

4. A következő nagyszalontai tanitóknak másodötödéves kórpótlék fejében évi 100—100 koronát : Mester Józsefnek 1903. okt. 23. n. 53171 sz. a. — Török Gyu-

lának 1903. okt. 22. n. 74850. sz. a. Lehóczky Józsefnek 1903. okt. 22. n. 74859 sz. a. Mangu Áronnak 1903. október 22. n. 74860. sz. a. Kiss Istvánnak 1903. október 22. n. 74861 sz. a.

5. A következő nagyszalontai tanitóknak első ötödéves kórpótlék fejében 100—100 K.-t: Albert Andrásnak 1903. október 22. n. 74862. sz. a., Stiglicz Sándornak 1903. október 22. n. 74863. sz. a., Borbély Imrének 1903. október 22. n. 74864 sz. a. Szentessy Eleknek 1903. október 22. n 74865 sz. a. Szabó Lajosnak 1903. okt. 22. n. 74866. sz. a.

6. A következő sarkadi tanitóknak első és másod ötödéves kórpótlék fedezésére évi 200 k.-t: Mikó Mártonnak 1903. nov. 24-én 86257 sz. a. Nagy Lajosnak 1903 nov. 24 én 86258 sz. a. — Bo os Mihálynak 1903 nov. 24-én 86255 sz. a. — Nagy Ferencznek 1903 nov. 24-én 86260 sz. a. — Posztós Istvánnak 1903. nov. 24-én 86256 sz. a. — Schrötter Dánielnek 1903. nov. 24-én 86259 sz. a.

7. Kiss Dániel komádii tanitónak első és másod ötödéves pótléka fejében 200 k.-t 1903 nov. 24-én 86210 sz. a.

8. Ugyane czimen Fodor Sándor magyarhomorogi tanitónak 1903 nov. 24-én. 86220 sz. a.

9. Ugyane czimen Antal Imre mezőgyáni tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 24-én 86225 sz. a.

10. Ugyane czimen Hegyesi Gergely zsadányi tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 24-én 86210 sz. a.

11. Ugyane czimen Kovács János kötegyáni tanitónak 200 k.-t. 1903 nov. 24-én 86216 sz. a.

12. Ugyane czimen Forrás József harsányi tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 24-én 86233 sz. a.

13. Ugyane czimen Posta Lajos feketegyarmati tanitónak 200 k.-t 1903. nov. 24-én 84804 sz. a.

14. Ugyane czimen Hajdú József vadászi tanitónak 200 k.-t 1903. nov. 24-én 84873 sz. a.

15 Ugyan e czimen Molnár Sándor nagyzerindi tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 21-én 84846 s . a.

16. Ugyane czímen Györössy István zsadányi tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 24-én 86281 sz. a.

17. Ugyane czímen Harmathy Gusztáv ugrai tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 24-én 86274 sz. a.

18. Ugyane czímen Csató Gyula kötegyáni tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 24-én 86215 sz. a.

19. Ugyane czímen Varga Károly ágyai tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 21-én 84773 sz. a.

20. Ugyane czímen Izsó Károly és Balogh József erdőhegyi tanitóknak 200—200 k.-t 1903 nov. 21-én 84801 és 84802 sz. a.

21. Ugyane czímen Koczóh Lajos ágyai tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 21-én 84772 sz. a.

22. Ugyane czímen Jurányi Miklós német-peregi tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 21-én 84850 sz. a.

23. Ugyane czímen Tatay Ambrus bajji tanitónak 200 k.-t 1902 nov. 21-én 86122 sz. a.

24. Ugyane czímen következő kisperegi tanitóknak 200—200 k.-t: Nagy Ferenczнek 1903 nov. 21-én 84829 sz. a. — Szűcs Józsefnek 1903 nov. 21-én 84830 sz. a. — és Lengyel Józsefnek 1903. november 21-én 84831. sz. a.

25. Ugyane czímen Csatáry Lajos fenesi tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 23-án 86182 sz. a.

26. Ugyane czímen Kutassy Ferenc berekböszörményi tanitónak 200 k.-t 1903. november 21-én 86128. sz. a.

27. Ugyane czímen Király László erdőgyaraki tanitónak 200 k.-t 1903 nov. 21-én 86173 sz. a.

28. Ugyane czímen 200 k.-t Debreczeni József árpádi tanitónak 1903 nov. 21-én 86116 sz a.

29. Másod ötödéves pótlékának fedezésére Balla József sarkadkereszturi tanitónak 100 k.-t 1903 decz. 22-én 70020 sz. a.

5. A nagyszalontai ev. ref. egyház gondnokának fölterjesztése alapján jelentem, hogy a nagyszalontai ev. ref. egyház kezelése alatt levő:

a) „Bajó János alapitvány“ a középső cserén épitendő ev. ref. templomra:

1903 jan. 1-én volt . . . . . 616·75 Kor.
ehhez jött 1903 évi $4^1/_2{}^0/_0$-os kamata ezen összegnek . . . . . 28·03 Kor.
1904. január 1-én lett . . . . . 644·78 Kor.

mely összeg a 3354 sz. nagyszalontai takarékpénztári betéti könyvön van elhelyezve.

b) „Kiss Ferencz alapitvány“ új templomra:

1903. január 1-én volt . . . . . 614·76 Kor.
ehhez jött ezen összegnek 1903 évi $4^1/_2{}^0/_0$-os kamata . . . . . 27·93 Kor.
1904 január 1-én lett . . . . . 642·69 Kor.

mely összeg a 3635 sz. nagyszalontai takarékpénztári betéti könyvön van elhelyezve.

c) „Bonczos Mihály alapitvány“ új templomra:

1903 január 1-én volt . . . . . 2043·25 Kor.
ehhez jött ezen összegnek 1903 évi $4^1/_2{}^0/_0$-os kamata . . . . . 92·96 Kor.
1904 január 1-én lett . . . . . 2136·21 Kor.

mely összeg a 6125 sz. nagyszalontai takarékpénztári betéti könyvön van elhelyezve.

Tiszteletem kifejezésével vagyok.

Nagyszalontán, 1904. április 10.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes.

Tudomásul vétetik.

7. Olvastatott esperes következő jelentése:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Nagy lelki örömmel jelentem be, hogy a mai napon a következő levelet vettem:

„Nagytiszteletü Esperes Úr!

A nagyszalontai egyházmegye, — de a magyar nemzet történetében is, — hazánk megdicsőült nagy fia Tisza

Kálmán neve, letörölhetetlen betükkel van beirva. Őt feledni sem ez, sem az utókor nem fogja. — Én úgy érzem és úgy tudom, hogy az ország különböző testületei közül, melyekben összeköttetésben állott, egyhez sem volt közelebb, egygyel sem volt olyan hosszu időn át a működés terén kapcsolatban, mint a nagysz lontai egyházmegyével. Épen azért én azt hiszem, mulasztást követnénk el, ha mi a Tisza Kálmán dicső és nagy nevét, melyhez minket a szivünkben élő hála, tisztelet és szeretet füz, külső, látható alakban is fen nem tartanánk.

Ezért vettem magamnak a bátorságot arra, hogy az egyházmegye minden tényezőjét megkérdeztem, hozzájárul-e a mi nagy Tisza Kálmánunk emlékének ily módon leendő megörökitéséhez? s örömmel tapasztaltam, hogy kivétel nélkül mindenki a legnagyobb lelkesedéssel tette az inditványt magáévá.

Minélfogva joggal szólhafok az egyházmegye nevében.

Az egyházmegye nevében és ennek adományaként van szerencsém egy ezüst serleget azzal adni át gondozás végett a nagytiszteletü esperesi hivatalnak, hogy az egyházmegye minden tavaszi közgyülése alkalmával e serleg a közgyülést követő ebéden szerepeljen, s minden alkalommal egy előre kijelölt egyén, — rövid beszéd előre bocsátása után, üritse azt a mi nagy Tisza Kálmánunk emlékére.

Bocsásson meg az egyházmegye nekem, hogy kicsinységem érzetében e nagy eszmével foglalkozni mertem, de engem inditványom megtételére a megdicsőült Nagy szelleme iránt érzett mély hálám, határtalan tiszteletem és szeretetem vezetett.

Kelt Nagyszalontán, 1904. április hó 11-én

alázatos szolgája:

Szikszay Lajos

e. m. tanácsbiró.

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Azon diszes kivitelü ezüst serleg, melyet egyházmegyénknek, feledhetetlen gondnoka Tisza Kálmán emlékére az igazi kegyelet nyújt: jelképes kifejezője annak a

hálás kegyeletnek és szerető tiszteletnek, mely mindnyájunk szivében él; s épen azért a hálás kegyelet fölemelő érzelmével fogadja és őrizi egyházmegyénk a Tisza Kálmán serleget; — s midőn azért — e kedves emlék tervezőjének és adományozójának, egyházmegyénk nevében meleg köszönetemet nyilvánitom, egyszersmind azzal a buzgó kéréssel adom azt át rendeltetésének, hogy a Tisza Kálmán serleg, mint látható jelkép, buzditson mindnyájunkat, ama láthatatlan erő megszerzésére és munkába vételére, amely láthatatlan erő egyházmegyénk feledhetetlen gondnokának majdnem félszázados hivatali müködését, olyan áldásossá tette az igazi vallásosság, a buzgó egyháziasság gyakorlásában és a kötelesség példaadó teljesitésében.

Kiváló tiszteletem nyilvánitásával vagyok:

Nagyszalontán, 1904. április 11.

Széll Kálmán
ev. ref. esperes.

Egyházmegyénk közgyülése ezen esperesi jelentést örömmel veszi tudomásul, azt az adomány levéllel együtt egész terjedelmében jegyzőkönyvében örökiti meg; — s midőn az ezek értelmében való használatra a Tisza Kálmán serleget hálás kegyelettel birtokába veszi, annak őrizetével és használata ellenőrzésével mindenkori esperesét bizza meg, — egyszersmind ezen kedves emlék tervezőjének és adományozójának Szikszay Lajos egyházmegyei tanácsbirónak meleg köszönetét nyilvánitja.

8. Esperes beterjeszti számadását az általa továbbitott hivatalos pénzekről.

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk utóbbi közgyülése óta a következő hivatalos pénzeket továbbitottam:

Sorszám	Idő	Okmány száma	Megnevezés	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
1	1903. aug. 24.	539	Egyházker. pénztárnok megküldi az 1903. évi rendes államsegélyt	1966	—	—	—
			Ebből:				
2	aug. 31.	565	Egyházm. lelkészi gyámint.	—	—	1206	—
3	„ „	ad. 565	Lippai egyháznak	—	—	200	—
4	„ „	ad 565/1	Csermői egyháznak	—	—	200	—
5	„ „	ad 565/2	Szintyei egyháznak	—	—	165	—
6	„ „	ad 565/3	Gyoroki egyháznak	—	—	100	—
7	„ „	ad 565/4	Belényesi lelkészn. vallástan.	—	—	90	—
8	szept. 3.	ad 565/5	Remetei egyháznak	—	—	5	—
9	aug. 20.	557	Egyházkerületi pénztárnok közalapi ideiglenes segélyül .	80	—	—	—
10	aug. 24.	ad. 557	Ezen közal. segély Szintyének	—	—	80	—
11	decz. 3.	717	Egyházkerületi pénztárból rendkiviüli államsegély . .	52	—	—	—
12	decz. 6.	ad, 717	Ezen rendkivüli államsegély Sipos Jánosnak	—	—	52	—
13	decz. 5.	723	Egyházkerületi pénztárból ref. egyleti segély	550	—	—	—
14	decz. 12.	ad 723/1	Ebből Szintyének	—	—	200	—
15	decz. 12.	ad 723/2	Széplak, Kisháza, Magyar Cséke gondozásáért fuvardij . . .	—	—	150	—
16	decz. 12.	ad 723/3	Simonyifalva gondozásáért fuvardij	—	—	100	—
17	decz. 17.	ad 723/4	Német-Pereg nek	—	—	100	—
18	decz. 31. 1904.	797	Egyházkerületi pénztárból br. Baldácsy alap jutalékául .	102	—	—	—
19	január 7.	ad. 797	Ezen összeget az egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárába áttettem	—	—	102	—
20	január 13.	38	1903. évben esperesi pecsét dijakból befolyt	100	—	—	—
21	január 16.	ad. 38	Ezen összeget egyházmegyei pénztárba áttettem	—	—	100	—
22	január 21.	61	Egyházkerületi pénztárnok szakáli lelkész kongruájából orsz. gyámintézeti tartozása lerovására	47	71	—	—
23	január 24.	ad. 61	Ezen összeget e megyei lelkészi gyámintézeti pénztárba áttettem	—	—	47	71
			Összesen	2897	71	2897	71

Tiszteletem kifejezésével vagyok:

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes.

Nagy-Szalontán, 1904. április 13. napján.

Egyházmegyénk közgyűlése ezen számadás megvizsgálására Kolumbán Áron és Ónody Sándor lelkészeket küldötte ki, kik is megbizatásukban eljárván: jelentik, hogy esperesnek az általa — 1903 augusztus 24-től a mai napig — továbbitott hivatalos pénzekről beterjesztett számadását megvizsgálták, azt teljesen rendben levőnek, okmányokkal felszereltnek találták, minélfogva esperesnek a nevezett időről a felmentvény megadását véleményezik.

Egyházmegyénk közgyűlése a számvizsgálók jelentése alapján a számadást jóváhagyja, esperesnek a felmentvényt a szokásos fentartással megadja, a számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvbe venni, az okmányokkal együtt leváltárba tétetni rendeli.

9. Az esperesi hivatal beterjeszti a közalap 1903. évi számadásának megvizsgálásáról és az 1904. évi közalapi járulékok megállapitásáról szóló következő jelentését:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Van szerencsém jelenteni, hogy az egyházmegyei közalapi bizottság az 1903. évi közalapi járulékokról szóló számadást a „kezelési szabályok“ értelmében megvizsgálta, teljesen rendben levőnek találta és mint ilyet jóváhagyta.

Van szerencsém továbbá jelenteni, hogy a hozzám beérkezett 1904. évi közalapi járulékokról szóló bevallásl iveket az egyházmegyei közalapi bizottság felülvizsgálta és jóváhagyta. Az ekként jóváhagyott bevallási iveket az illető egyházak presbyteriumaihoz egy-egy példányban visszaküldöttem, egy-egy példányban pedig az egyházmegyei levéltár számára visszatartottam.

Midőn ezen jelentésem kapcsában az 1903. évi közalapi számadás és az 1904. évi bevallási ivek felülvizsgálásánál eljárt bizottságnak szives fáradozásáért köszönetemet nyilvánitom:

tisztelettel felkérem a Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülést, hogy ezen jelentést jóváhagyó tudomásul venni, — továbbá a presbyteriumokat utasítani méltóztassék, hogy a hozzájok már megküldött bevallási iveken

kitüntetett s kötelező erejüvé vált 1904. évi járulékot, illetőleg tartozást, minden további sürgetés bevárása nélkül és az általuk legalkalmasabbnak vélt időben beszedni és azt a reformáczió ünnepi perselypénzzel együtt legkésőbb f. évi decz. 1-ig az egyházmegye pénztárnokához beküldeni ismerjék állásukból folyó kötelességüknek.

Végül kérem, hogy a kezelési szabályok" 15., 16. és 17. §§-ai értelmében és az azokban megnevezett hatáskörrel az egyházmegyei közalapi bizottságot megválasztani méltóztassék.

Tiszteletem kifejezésével vagyok:

Nagyszalontán, 1904. márcz. 5.

Széll Kálmán
ev. ref. esperes.

A beterjesztett jelentéseket, közgyüléksün jóváhagyólag tudomásul véve, azokat az 1903. évi számadással és az 1904. évi bevallási ivvel együtt egész terjedelemben jegzőkönyvébe foglalja ; továbbá

1. a bevallási ivek felülvizsgálását eszközlő bizottságnak köszönetet mond ;

2. esperesnek az általa postaköltségül előlegezett 7 korona 48 fillérnyi összeget az egyházmegyei pénztárból kiutalványozza ;

3. a presbyteriumokat utasitja, hogy a hozzájuk már megküldött bevallási iveken kitüntetett tartozást az erre legalkalmasabb időben, további sürgetések bevárása nélkül szedjék be s azt a ref. ünnepi perselypénzzel együtt legkésőbb folyó évi decz. 1-ig az egyházmegyei pénztárnokhoz küldjék meg ;

4. végül az egyházmegyei közalapi bizottság tagjaiul egy évi időtartamra dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos tanácsbirókat rendes, Hadházy Kálmán tanácsbirót póttagul egyhangulag megválasztja

Számadás az országos reform. egyházi

Tiszántuli egyházkerület

Sorszám	I. Egyházközség neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1903. év jan. 1-én		Ebből töröltetett		Hátralékából befizetett a folyó 1903. évben	
		kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.
1	Ágya	—	—	—	—	—	—
l. e.	Szintye	—		—	—	—	—
2	Ant	—	—	—	—	—	—
3	Arad	—	—	—	—	—	—
	l. e. Uj-Arad	—	—	—	—	—	—
4	Árpád	—	—	—	—	—	—
5	Bajj	—	—	—	—	—	—
6	Belényes	10	40	4	20	—	—
7	Belényes Ujlak	—	—	—	—	—	—
8	Bélzerind	21	40	—	—	21	40
9	Berekböszörmény	3	60	—	—	3	60
10	Boros-Sebes	—	—	—	—	—	—
11	Csermő	52	40	—	—	—	—
	l. e. Seprős	—	—	—	—	—	—
12	Erdőgyarak	—	—	—		—	—
13	Erdőhegy	—	—	—	—	—	—
14	Feketegyarmat	—	—	—	—	—	—
15	Feketetót és Győrős	13	10	1	10	—	—
16	Fenes	42	30	—	—	42	30
17	Geszt	—	—	—	—	—	—
18	Gyanta	—	—	—	—	—	—
	l. e. Kisháza	15	—	—	—	15	—
	l. e. Széplak	4	—	—	—	4	—
	l. e. Magyar-Cséke	—	—	—		—	—
19	Gyorok	—	—	—		—	—
20	Harsány	—	—	—	—	—	—
21	Kis-Pereg	35	60	15	80	15	60
	l. e. Németpereg	—	—	—	—	—	—
22	Komádi	—		—	—	—	—
23	Körösszegapáti	—	—	—	—	—	—
24	Kötegyán	—	—	—	—		—
25	Magyarhomorog	104	40	—	—	16	20
26	Mezőgyán	—	—	—	—	—	—
27	Mezősas	—	—	—	—	—	—
28	Nagyszalonta	112	15	24	60	87	55
29	Nagyzerind	104	80	—	—	—	—
30	Okány	—	—	—	—	—	—

közalap 1903. évi járulékairól.

nagyszalontai egyházmegye.

rovata		III. Folyó évi járulékok						IV.	
Hátraléka maradt a folyó 1903. év dec. 31.		Járuléka a folyó 1903. évre		Ebből befizetett a folyó 1903. évben		Ebből hátralék maradt a folyó 1903. év dec. 31.		Tőke természetű adományok	
kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.
—	—	138	60	138	60	—	—	2	—
—	—	12	80	12	80	—	—	1	—
—	—	56	80	56	80	—	—	—	30
—	—	170	80	170	80	—	—	—	—
—	—	2	80	2	80	—	—	—	—
—	—	53	40	53	40	—	—	1	
—	—	32	40	32	40	—	—	—	—
6	20	68	40	56	—	12	40	2	—
—	—	25	—	25	—	—	—	—	—
—	—	21	40	21	40	—	—	—	—
—		173	—	172	40	—	60	1	64
—	—	31	40	31	40	—	—	4	—
52	40	20	40	—	—	20	40	—	—
—	—	3	—	—	—	3	—	—	—
—	—	102	20	102	20	—	—	1	—
—	—	140	20	140	20	—	—	2	—
—	—	86	60	86	60	—		—	—
12	—	90	40	—	—	90	40	—	—
—	—	39	10	—	—	39	10	—	—
—	—	156	20	156	20	—	—	1	—
—	—	54	—	54	—	—	—	—	—
—	—	6	80	6	80	—	—	—	—
—	—	4	40	—	—	4	40	—	—
—	—	6	60	—	-	6	60	—	—
—	—	23	60	23	60	—	—	—	40
—	—	68	20	68	20	—		2	20
4	20	114	80	99	40	15	40	—	—
—	—	25	60	25	60	—	—	—	—
—	—	373	60	373	60	—	—	—	40
—	—	32	40	32	40	—	—	—	—
—	—	119	20	119	20	—	—	—	—
88	20	42	80	21	20	21	60	1	—
—	—	104	20	104	20	—	—	—	96
—	—	148	80	148	80	—	—	—	—
—	—	1122	—	917	65	204	35	4	94
104	80	102	80	—	—	102	80	—	—
—	—	160	—	160	—	—	—	—	—

I.		II. Hátralékok					
Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1903. év jan. 1-én		Ebből töröltetett		Hátralékából be izetett a folyó 1903. évben	
		kor.	f.	kor.	f	kor.	f.
31	Pankota	—	—	—	—	—	—
32	Radna-Lippa	—	—	—	—	—	—
33	Remete	32	—	—	—	32	—
34	Sarkad	—	—	—	—	—	—
35	Sarkadkeresztur	5	80	4	—	—	—
36	Sonkolyos	—	—	—	—	—	—
	l. e. Jánosfalva	—	—	—	—	—	—
37	Szakál	—	—	—	—	—	—
38	Szemlak	—	—	—	—	—	—
39	Szentleányfalva	—	—	—	—	—	—
40	Tamásda	—	—	—	—	—	—
41	Tárkány	—	—	—	—	—	—
	l. e. Nyégerfalva		—	—	—	—	—
42	Tenke	—	—	—	—	—	—
43	Ugra	—	—	—	—	—	—
44	Zsadány	—	—	—	—	—	—
45	Vadász	—	—	—	—	—	—
	l. e. Simonyifalva	—	—	—	—	—	—
	l. e. Talpas	—	—	—	—	—	—
	Összesen:	556	95	49	70	237	65

rovata		III. Folyó évi járulékok rovata						IV.	
Hátraléka maradt a folyó 1903. év dec. 31.		Járuléka a folyó 1903. évre		Ebből befizetett a folyó 1903. évben		Ebből hátralék maradt a folyó 1903. év dec. 31.		Tőke természetü adományok	
kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.
—	—	41	60	41	60	—	—	—	—
—	—	36	60	36	60	—	—	—	—
—	—	31	60	28	—	3	60	—	80
—	—	398	—	398	—	—	—	—	—
1	80	53	—	47	40	5	60	—	—
—	—	17	60	17	60	—	—	—	—
—	—	14	—	14	—	—	—	—	—
—		14	20	14	20	—	—	—	—
—	—	48	40	48	40	—	—	—	—
—	—	46	20	46	20	—	—	—	—
—	—	28	40	28	40	—	—	—	—
—	—	46	80	46	80	—	—	—	— *
—	—	11	40	11	40	—	—	—	20
—	—	124	40	124	40	—	—	—	—
	—	97	—	97	—	—	—	—	28
—	—	136	20	136	20	—	—	—	—
—	—	73	60	—	—	78	60	—	—
—	—	6	20	—	—	6	20	—	—
—	—	3	80	—	—	3	80	—	—
269	60	5168	70	4549	85	618	85	27	12

* Tulfiz. 3·20.

Az 1903. év folyamán

Befizettetett:		*Maradt fizetetlen*:	
1. Hátralék	237·65	1. Hátralék	269·60
2. Járulék	4549·85	2. Járulék	618·85
3. Perselypénz	27·12	összesen:	888·45
Összesen:	4814·62		

azaz négyezernyolczszáztizennégy korona 62 fillér, mely is a következő részletekben küldetett fel, a magyar földhiteli intézethez:

1.	1903.	nov.	21-én	28767.	sz.	nyugta szerint	948·80,	ennek post. költs. 1·12
2.	„	dec.	8-án	29709.	„	„ „	559·—	„ „ „ —·72
3.	„	dec.	12-én	30291.	„	„ „	680·80	„ „ „ 1·12
4.	„	dec.	17-én	30650.	„	„ „	364·80	„ „ „ —·72
5.	„	dec.	23-án	31017.	„	„ „	916·34	„ „ „ 1·12
6.	„	dec.	30-án	31502.	„	„ „	695·32	„ „ „ 1·12
7.	1904.	jan.	4-én	983.	„	„ „	376·40	„ „ „ —·72
8.	„	jan.	15-én	1893.	„	„ „	242·60	„ „ „ —·52
9.	„	jan.	19-én	2152.	„	„ „	30.56	„ „ „ —·32
Összesen:							4814·62	ennek post. költs. 7·48

Ezen számadást, ugy egyes tételeiben, mint főösszegében okmányaival összehasonlitván, azt helyesen vezetettnek, teljesen fölszereltnek találtuk s mint ilyet jóváhagytuk, azon kijelentéssel, hogy a Széll Kálmán esperes által előlegezett 7 korona 48 fillér, azaz Hét korona 48 fillér részére az egyházmegye pénztárából kiutalványozandó.

Nagyszalontán, 1904. január 22-én.

Böszörményi Lajos,
Hadházy Kálmán,
egyházmegyei közalapi bizottsági tagok.

Bevallási ív az országos reform. egyházi közalap 1904. évi járulékairól.

Tiszántuli egyházkerület, nagyszalontai egyházmegye.

Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1904. évi jan. 1-én		Hátralékából töröltetett		Járuléka a folyó 1904. évre	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
1	Ágya	.	.	.	.	134	20
	l. e. Szintye . .	.	.	.	.	12	60
2	Ant	.	.	.	.	56	80
3	Arad	.	.	.	.	165	40
	l. e. Ujarad . . .	.	.	.	.	2	40
4	Árpád	.	.	.	.	44	.
5	Bajj	.	.	.	.	33	.
6	Belényes	18	60	10	.	69	20
7	Belényesujlak . . .	.	.	.	.	25	.
8	Bélzerind	.	.	.	.	21	40
9	Berekböszörmény .	.	60	.	60	174	20
10	Borossebes	.	.	.	.	31	60
11	Csermő	72	80	.	.	19	60
	l. e. Seprős . . .	3	.	3	.	.	.
12	Erdőgyarak	.	.	.	.	101	80
13	Erdőhegy	.	.	.	.	136	40
14	Feketegyarmat . .	.	.	.	.	90	80
15	Feketetót és Győrös	102	40	.	.	89	.
16	Fenes	39	10	4	60	33	90
17	Geszt	.	.	.	.	156	20
18	Gyanta	.	.	.	.	54	.
	l. e. Kisháza . .	.	.	.	.	6	40
	l, e. Széplak . .	4	40	.	.	4	20
	l. e. Magyarcséke	6	60	.	.	5	20
19	Gyorok	.	.	.	.	23	.
20	Harsány	.	.	.	.	68	20
21	Kispereg	19	60	.	.	112	80
	l. e. Németpereg	.	.	.	.	23	40
22	Komádi	.	.	.	.	368	60
23	Körösszegapáti . .	.	.	.	.	32	40
24	Kötegyán	.	.	.	.	120	.
25	Magyarhomorog . .	109	80	.	.	40	40
26	Mezőgyán	.	.	.	.	105	.
27	Mezősas	.	.	.	.	154	.
28	Nagyszalonta . . .	204	35	35	40	1106	.
29	Nagyzerind	207	60	.	.	103	20
30	Okány	.	.	.	.	160	.
31	Pankota	.	.	.	.	36	60
32	Radna-Lippa . . .	.	.	.	.	36	20

Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1904. évi jan. 1-én		Hátralékából töröltetett		Járuléka a folyó 1904. évre	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
33	Remete	3	60	.	.	32	.
34	Sarkad	.	.	.	.	399	.
35	Sarkadkeresztur . .	7	40	.	80	50	80
36	Sonkolyos	.	.	.	.	17	80
	l. e. Jánosfalva .	.	.	.	.	14	60
37	Szakál	.	.	.	.	14	20
38	Szemlak	.	.	.	.	47	20
39	Szentleányfalva . .	.	.	.	.	39	80
40	Tamásda	.	.	.	.	29	20
41	Tárkány	.	.	.	.	47	20
	l. e. Nyégerfalva	.	.	.	.	11	20
42	Tenke	.	.	.	.	124	80
43	Ugra	.	.	.	.	93	.
44	Zsadány	.	.	.	.	134	60
45	Vadász	78	60	.	.	76	.
	l. e. Simonyifalva	6	20	.	.	6	20
	l. e. Talpas . . .	3	80	.	.	3	60
	Összesen .	888	45	54	40	5098	30

10. Beterjesztetett a lelkészgyámintézeti választmány 1904. február 29-én Nagyszalontán tartott gyülésének 1. sz. alatt hozott végzése, mely szerint a Nagy Imre számvevő által előzőleg megvizsgált s az 1903. évről szóló pénztári számadást a választmány felülvizsgálta, okmányaival egybevetette, a kötelezvényeket és értékeket egyenként számbavette. A számadást a legnagyobb gondossággal vezetettnek találta, s pénztárnoknak az 1903. évi számadás terhe aló felmentését elismerésének kifejezése mellett — mindazonáltal a szokásos fentartással megadandónak véleményezi.

Kapcsolatban ezzel beterjesztetett lelkészgyámintézeti pénztárnoknak az országos lelkészi gyámintézetbe befizetett járulékokról szóló s. az 1903. évet illetőleg a lelkészgyámintézeti választmány által megvizsgált és jóváhagyott számadása.

Egyházmegyénk közgyülése a lelkészgyámintézeti választmány határozata alapján dr. Márk Ferencz pénztárnokot az 1903. évi számadás terhe alól — elismerésének kifejezésével s a szokott fentartással fölmenti, és jóváhagyott számadását a hátralékosok kimutatásával, valamint a lelkészgyámintézeti pénztárnak az országos lelkészgyámintézetbe befizetett járulékokról szóló 1903. évi számadását is jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

Számadás

a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztáráról 1903. január 1-től 1903. december 1 ig.

Tételszám	Tétel megnevezése	Egyes összeg korona	fil.	Főösszeg korona	fil
	I. Tényleges vagyon.				
	A) *Bevétel.*				
1	1903. január 1-én tényleges vagyon kötvények, készpénz és betétben .			154415	36
	Ehhez jött az 1903. év folyamán:				
2	Folyó évi kamatokból	10416	04		
3	Régibb kamatokból	1953	36		
4	Folyó évi tagdijakból	2262	28		
5	Régibb tagdijakból	245	99		
6	Önkéntes adomány, Baldácsi alapból és államsegélyből	1225	19		
7	Késedelmi kamatokból	310	05	16412	91
	Összes tényleges bevétel	—	—	170828	27
	B) *Kiadás.*				
1	Gyámdijul 1903-ról özv. Diószegi E.-nének	180			
2	„ „ „ Bihari Istvánnénak	240			
3	„ „ „ Kis Károlynénak	360			
4	„ „ „ Kincses Pálnénak	360			
5	„ „ „ Szaniszló G.-nénak	360			
6	„ „ „ Nagy S.-né örök ös.	240			
7	„ „ „ Pápai Lajosnénak	360			
8	„ „ „ Böszörményi P.-né	480			
9	„ „ „ Nagy Péternének	480			
10	„ „ „ Kis Gy.-né és gyer.	420			
11	„ „ „ Szilágyi S.-né „	300			
12	„ „ „ Nagy S. né „	600			
13	„ „ „ Tabajdy Lajosnénak	480			
14	„ „ „ Dobray F. nénak	480			
15	„ „ „ Szondy Imrénének	480			
16	Az országos lelkészi gyámintézetnek belépési és tagdij járulék cimen.	2819	49		
17	A nagyváradi nőtanitóképző intézetnek 4. részlet	150			
18	Hadházy Kálmán jogtudó ur tisztelet-dija 1902 és 1903-ról	200			

Tételszám	Tétel megnevezése	Egyes összeg korona	fil	Főösszeg korona	fil
19	Bélyeg, postaportó, nyugták, ellennyugták s vegyes kiadások	220	84		
20	Pénztárnok tiszteletdija 1903 ról . . .	600		9810	33
	Levonva a kiadást a bevételből, lesz a pénztár tényleges állapota 1903. év december 31-én			161017	94
	Mely is következőleg van elhelyezve:				
1	Kötvényeken 8, $7^1/_2$ és 7%-ra	152487			
2	Takarékpénztári betétben 4 és $^1/_2$% ra	7828	72		
3	Készpénzben	702	22	161017	94
	Szóval: egyszázhatvanegyezertizenhét kor. és 94 fillér.				
1 2 3 4	**II. Hátralék követelések.**				
	1903. évi kamatban	2103	42		
	Régebbről	230	26		
	1903. évi tagdijban	84			
	Késedelmi kamatokban	153	91	2571	59
	Összes vagyonállag 1903. dec. 31-én	—	—	163589	53

Szóval: egyszázhatvanháromezerötszáznyolcvankilenc kor. 53 fillér.

Okány, 1903. január 14.

Márk Ferencz,
gyámint. pénztárnok.

Dr. Márk Ferenc 1903. évről vezetett s a számadási napló 87 és 88. lapjain látható jelen számadását, melyet előzőleg Nagy Imre számvevő f. 1904. évi február hó 17, 18 és 19. napjain megvizsgált, a mai napon tartott választmányi ülesen megvizsgáltuk. Okmányaival egyeztettük s azt teljesen rendben vezetettnek találtuk, s ennek alap ján dr. Márk Ferenc pénztárnokot, a fentebbi időről vezetett számadás terhe alól, a fentartandók fentartásával, a valóban megérdemelt elismerés kifejezése mellett, felmentendőnek véleményezzük.

Kelt Nagy-Szalontán, 1904. február 29.

Szikszay Lajos,
választmányi elnök.

Böszörményi Lalos,

Hadházy Kálmán,
vál. jegyző,

Balog Ambrus,
vál. tagok.

Kimutatása

a..on egyéneknek, kik a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárába 1903. és előző évekről kamathátralékkal tartoznak 1904. április 21-ig.

Sorszám	Hátrálékos neve, lakása	Kor.	Fillér
1	Öllyüs Imre sarkadi lakos	100	52
2	Illyés Sándor szalontai lakos	68	48
3	Hadi János ágyai lakos	39	86
4	Bélzerindi ref. egyház	38	—
5	Király Károly okányi lakos	33	92
6	Kincses Gábor okányi lakos	33	92
7	Kincses József okányi lakos	33	92
8	Vadászi ref. egyház	33	60
9	Felföldi András kötegyáni lakos	31	—
10	Gyengo István árpádi lakos	27	76
11	Tóth Sándor szalontai lakos	25	44
12	Tamásdai ref. egyház	21	20
13	Kovács Józsefné ugrai lakos	20	—
14	Bálint László ugrai lakos	17	28
15	Oláh Mihály harsányi lakos	16	96
16	Szijjártó Sándorné árpádi lakos	16	96
17	Pócsai Imre e. gyaraki lakos	16	64
18	Szabó Imre szalontai lakos	16	64
19	Kincses Péter okányi lakos	16	—
20	Kiss János ugrai lakos	14	40
21	K. Tóth József harsányi lakos	14	24
22	Bertalan Rebeka ugrai lakos	14	77
23	Fazekas István okányi lakos	13	52
24	Makai István ugrai lakos	12	42
25	Szász József okányi lakos	12	—
26	Erős József ugrai lakos	12	—
27	Szabó Bálint ugrai lakos	9	40
28	U. Ruzse Mihály méhkeréki lakos . . .	8	80
29	Petróczi Sándor harsányi lakos	7	86
30	Bertalan István ugrai lakos	7	35
31	Farkas Antal tamásdai lakos	6	70

Sorszám	Hátrálékos neve, lakása	Kor.	Fillér
32	Kovács Lajos ugrai lakos	5	12
33	Gyantai ev ref. egyház	1	80
34	Hevesi Sándor ágyai lakos	1	22
35	Mészár Péter ágyai lakos	1	—
36	Hajdu Ferenc árpádi lakos	—	48
	Összesen :	754	18

Okány, 1904. április 20.

Márk Ferencz,
pénztárnok

Számadási iv az országos ref. lelkészi özvegy-

A tiszántuli egyházkerület nagy-

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1903. év január hó 1-jén		Ebből: 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil	korona	fil
1	Ágyai lelkész Fogarassy Bálint . .	. .		. .	
2	Anti „ Bagdi János	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
3	Árpádi lelkész Boros Gábor . . .	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
4	Aradi lelkész Csécsi Imre	. .		. .	
5	Bajji „ Bódogh János . . .	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
6	Belényesi lelkész Sipos Imre . . .	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
7	Belényes-Ujlaki lelk. Sipos János . . .	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
8	Bélzerindi lelkész Váczi Dezső . . .	45	46	10	.
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
9	B. Böszörményi lelk. Budai János . . .	63	46	. .	
10	B.-Sebesi „ Szabó József . . .	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
11	Csermői lelkész Kálmán Béla . . .	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
12	Erdőgyaraki lelkész Bugyi János . . .	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
13	Erdőhegyi lelkész Csiha Márton . . .	. .		. .	
14	F.-gyarmati „ Szücs József . . .	. .		. .	
15	Fekete-tóthi „ Józsa Károly . . .	42	19	10	.
15	Fekete tóthi „ Nagy Dániel . . .	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	

árvagyámintézet 1903-ik évi járulékairól.

szalontai egyházmegyéjében.

rovata fizetett				III. Folyó évi járulékok rovata Ebből fizetett				Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1903. év december hó 31-én		5%-os késedelmi kamat fejében a folyó 1903. évben fizetett		Jegyzet
2½%-os tagsági díj fejében		Összesen		10%-os belépési járulék fejében		2½%-os tagsági díj fejében						
korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil	
						VIII. évről						
.	.	.	.	.	.	46	20	.	.	.	40	
.	.	.	.	.	.	42	80	.	.	.	.	
.	.	.	.	9	25	2	31	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	42	60	.	.	.	.	
.	.	.	.	5	42	1	35	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	54	76	.	.	.	.	
	.	.	.	.	.	43	50	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	1	75	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	40	
.	.	.	.	.	.	34	70	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	3	42	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	31	70	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	7	68	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	40	
35	46	45	46	.	.	23	04	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	12	42	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	1	01	
63	46	63	46	.	.	.	.	63	46	.	50	
.	.	.	.	.	.	24	60	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	9	38	.	.	.	.	
.	.		.	10	.	2	50	.	.	.	.	
						VII. évről						
.	.	.	.	.	.	29	50	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	13	15	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	34	80	.	.	.	.	
.	.	.	.	4	55	1	13	.	.	.	.	
						VIII. évről						
.	.	.	.	.	.	50	.	.	.	.	40	
.	.	.	.	.	.	50	30	.	.	.	.	
32	19	42	19	.	.	.	.	.	.	.	40	
						VII. évről						
.	.	.	.	.	.	21	36	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	10	83	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	.	

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1903. év január hó 1-jén		Ebből: 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil	korona	fil
16	F.ne-i lelkész Makay Elek	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
17	Geszti lelkész Szabó István . . .	. .		. .	
18	Gyantai „ Vajda Mihály a pettyéni és gyantai lelkészi javadalom közötti 1063 korona különbözetért is	. .		. .	
19	Harsányi lelkész Dávid Gyula . .	. .		. .	
20	Kisperegi „ Szondy Géza . .	. .		. .	
21	Gyoroki „ Hunyady László	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	„ 1490 „	. .		. .	
22	Komádii lelkész Csák József . . .	. .		. .	
23	Kötegyáni „ Kolumbán Áron .	. .		. .	
24	Kőrösszegapátii „ Patóh Károly . .	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	„ 1400 „	. .		. .	
25	Magyar-homorogi lelkész Nyeste István	45	36	. .	
26	Mezőgyáni „ Ónody Sándor	59	60	. .	
27	Mezősassi „ Szabó Imre .	50	50	. .	
28	Nagyszalontai „ Széll Kálmán		.	. .	
29	„ „ Böszörményi L.	. .		. .	
30	Nagyzerindi „ Bán József . .	. .		. .	
31	Okányi „ Márk Ferencz .	. .		. .	
32	Pankotai „ Kócsa Károly .	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	
33	Radna-lippai lelkész Virágos Sándor .	. .		. .	
	kongruája 1300 koronáig	. .		. .	
	kongruája 1400 koronáig	. .		. .	

rovata fizetett				III. Folyó évi járulékok rovata Ebből fizetett				Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1903. év december hó 31-én		5%-os késedelmi kamat fejében a folyó 1904. évben fizetett		Jegyzet
2½%-os tagsági díj fejében		Összesen		10%-os belépés járulék fejében		2½%-os tagsági díj fejében						
korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil	
						IV. évről.						
.	.	.	.	.	.	38	80	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	1	85	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	40	
						VIII. évről						
.	.	.	.	.	.	51	84	.	.	.	40	
						VII. évről						
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	155	74	.	.	
						VIII. évről						
.	.	.	.	.	.	48	20	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	66	60	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	28	44	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	5	85	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	40	
.	.	.	.	.	.	82	94	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	62	46	.	.	.	.	
						VII. évről.						
.	.	.	.	.	.	29	50	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	7	38	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	.	
45	36	45	36	.	.	.	.	45	36	.	.	
59	60	59	60	.	.	59	60	.	.	.	97	
						VII. évről						
50	50	50	50	.	.	50	50	.	.	3	.	
						VIII. évről						
.	.	.	.	.	.	89	74	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	89	74	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	57	16	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	65	70	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	32	40	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	5	83	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	.	
				III. évről		III. évről						
.	.	.	.	30	.	22	50	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	11	54	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	40	

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok			
		Összes hátraléka a folyó 1903. év január hó 1-én		Ebből 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil	korona	fil
34	Remetei lelkész Szathmáry István . .	.	.	.	.
	kongruája 1300 koronáig	.	.	.	.
	kongruája 1400 koronáig	.	.	.	.
35	Sarkadi . lelkész Balog Ambrus	.	.	.	.
36	Sarkadkereszturi . „ Nagy Endre .	.	.	.	.
	kongruája 1300 koronáig	.	.	.	.
	kongruája 1400 koronáig	.	.	.	.
37	Tárkányi lelkész Győri József . . .	.	.	.	.
38	Sonkolyosi „ Nagy Lajos	.	.	.	.
	kongruaja 1300 koronáig	.	.	.	
	kongruája 1400 koronáig	.	.	.	.
39	Szakáli lelkész Nagy Sándor	30	15	6	66
	kongruája 1300 koronáig	.	.	.	.
	kongruája 1400 koronáig	.	.	.	.
40	Szemlaki lelkész Bedrich József . . .	.	.	.	.
	kongruája 1300 koronáig	.	.	.	.
	kongruája 1400 koronáig	.	.	.	.
41	Szentleányfalvai lelkész Juhász Sándor	.	.	.	.
	kongruája 1300 koronáig	.	.	.	.
	kongruája 1400 koronáig	.	.	.	.
42	Tamásdai lelkész Unghváry Gyula . .	.	.	.	.
	kongruája 1300 koronáig	.	.	.	.
	kongruája 1400 koronáig	.	.	.	.
43	Tenkei lelkész Bernáth Lajos . . .	.	.	.	.
44	Ugrai „ Nagy Imre	.	.	.	.
45	Zsadányi „ Nagy Benjámin . . .	.	.	.	.
	kongruája 1300 koronáig	.	.	.	.
	kongruája 1400 koronáig	.	.	.	.
46	Vadászi lelkész Hajdu Elek	.	.	.	.
	Összesen:	336	72	26	66

rovata fizetett				III. Folyó évi járulékok rovata Ebből fizetett				Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1903. év december hó 31-én		5%-os késedelmi kamat fejében a folyó 1903. évben fizetett		Jegyzet
2½%-os tagsági díj fejében		Összesen		10%-os belépési járulék fejében		2½%-os tagsági díj fejében						
korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil	
						VIII. évről						
.	.	.	.	.	.	23	92	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	13	60	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	110	76	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	30	80	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	7	18	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	49	04	.	.	.	16	
				I. évről		I. évről						
.	.	.	.	32	.	24	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	16	06	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	.	
23	49	30	15	.	.	.	.	.	.	.	75	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	47	71	.	.	
.	.	.	.	.	.	32	44	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	4	90	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	.	
				II. évről		II. évről						
.	.	.	.	49	27	36	95	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	8	90	.	.	.	92	
.	.	.	.	10	.	2	50	.	.	.	.	
						VIII. évről						
.	.	.	.	10	.	30	76	.	.	.	40	
.	.	.	.	.	.	8	35	.	.	.	45	
.	.	.	.	.	.	2	50	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	56	80	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	55	46	.	.	.	.	
.	.	.	.	10	.	41	80	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	41	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	2	50	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	46	36	.	.	.	40	
310	06	336	72	320	49	2147	84	312	27	12	16	

Melléklet a gyámint. számadáshoz. (1903.)

Az 1903. év folyamán befolyt:

1. Hátralékból	336 kor. 72 fillér.
2. 10% os belépési járulékból	320 kor. 49 fillér.
3. 2 és ½% os tagdijjárulékból	2147 kor. 84 fillér.
4. Késedelmi kamatokból	12 kor. 16 fillér.
Összesen . . .	2817 kor. 21 fillér.

Befizetetlenül maradt:

1 10%-os belépési járulék	116 kor. 30 fillé
2. 2 és ½% os tagdij	195 kor. 97 fillér.
Összesen . . .	312 kor. 27 fillér.

Ezen 2817 kor. 21 fillér a következő összegekben küldetett fel a Magyar Földhitelintézetnek:

1. 1903. január 30-án 3331. sz. nyugta szerint 212·69 f., ennek postai viteldija ·40 f
2. 1903. nov. 4-én 26931 sz. nyugta szerint 1640·95 f., „ „ „ —·88 f
3. 1903. decz. 31-én 31478 sz. nyugta szerint 963·57 f., „ „ „ 1.— f.

Összesen 2817·21 f., ennek postai viteldija 2·28 f.

Az 1903. évi számadásban kitüntetett 2817 korona 21 fillérből fizetett:

1. Az egyházmegyei gyámintézet tagjai után:

a) 10%-os belépési járulék cimen . . . . . 24 kor. 55 fill.
b) 2 és ½%-os tagdijul 2108 kor. 79 fill.
c) postai viteldijban . . 2 kor. 28 fill.

Összesen 2135 kor. 62 fill. azaz 2135 korona 62 fillért.

2. A 11, 15, 16, 18, 27, 33, 38 és 41 számu nem tagok . . . . . 520 kor. 21 fill.

3. Egyes tagok felemelt javadalom után 10%-os járulékul . . . . . 149 kor. 22 fill.

4. Késedelmi kamatban 12 kor. 16 fill.

Összesen 681 kor. 59 fill. **azaz 681 korona 59 fillér.**

Főösszeg 2817 korona 21 fillér.

Okány, 1904. január 11.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

Ezen számadást, ugy a kirovás alapjául szolgáló, hatóságilag jóváhagyott „kimutatással“, mint a befizetést igazoló okmányokkal összehasonlitottuk és azt teljesen rendben levőnek és fölszereltnek találtuk, — miért is Márk Ferencz pénztárnokot ezen számadás terhe alól elismerés kifejezése mellett fölmentendőnek véleményezzük azzal, hogy az ezen számadásban kitüntetett összegből:

24 kor. 55 fillér mint belépési járulék,
2108 kor. 79 fillér mint tagdij összege,
2 kor. 27 fillér mint postai vételdij,

tehát főösszegében 2135 kor. 62 fillér a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárából fedeztetett.

520 kor. 21 iillér mint nem e. megyei tagok díja,
149 kor. 22 fillér mint e. megyei gyámintézeti tagok felemelt javadalma után esedékes 10%-os járulék,
12 kor. 16 fillér mint késedelmi kamat,

tehát főösszegében 681 kor. 59 fillér az egyes tagok által fizettete t.

Nagyszalontán, 1904. január hó.

Szikszay Lajos,
elnök.

Széll Kálmán, *Böszörményi Lajos,* *Hadházy Kálmán.*

11. A lelkészgyámintézeti választmány f. 1904. év február 29-én 12. szám alatt hozott határozatával a gyámintézeti pénztárnok irodai átalányát, — tekintettel a folyton fokozódó pénztárnoki kiadásokra, a gyámintézeti alapszabályok 15. §-ában megszabott 20 koronáról 50 koronára emeli fel, s e határozatának jóváhagyását kéri.

Egyházmegyénk közgyülése a lelkészgyámintézeti választmány 12—1904. sz. határozatát jóváhagyja s lelkészgyámintézeti pénztárnok irodai átalányát a f. 1904. évtől kezdve 50 koronában megállapitja

12. A lelkészgyámintézeti választmány f. 1904. év február 29-én 14. szám alatti határozatával Sipos Imre volt belényesi lelkész egyik árváját Sipos Rózát — a gyámintézeti alapszabályok 14. §-ára hivatkozva, az $^1/_4$ gyámdijosztalékban részesülők közé felvétetni kéri. Mellékelve

beterjeszti a Sipos Róza segélykérvényét és Szinok Zoltán belényesi helyettes lelkész ajánló levelét.

Az indokolt kérelemnek helyet adva, — egyházmegyénk közgyülése Sipos Rózát — néhai Sipos Imre belényesi lelkész árváját — a lelkészgyámintézet segélyezettjei közé — fölgyógyulásáig, eshetőleg haláláig tartó $^1/_4$ gyámdijosztalék kiutalásával fölveszi, s e határozatáról lelkészgyámintézeti pénztárnokot jegyzőkönyvi kivonatban mihez-tartás végett értesiti.

13. Az egyházmegyei közigazgatási pénztár számadásának megvizsgálásáról Balog Ambrus és Böszörményi Lajos számvizsgálók a következő jelentést terjesztik be:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Nagytiszteletü Széll Kálmán esperes urnak 128—1904 sz. megbizása folytán átvizsgáltuk Bagdi János egyházmegyei pénztárnok urnak 1903. évi számadását és vizsgálatunk eredményéről a következőkben van szerencsénk jelentésünket megtenni:

I. Egyetemes egyházi költség:

Bevétel	5188	kor.	61 fill.
Kiadás	4244	„	64 „
Maradvány	943	kor.	97 fill.

II. Vegyesek:

Bevétel	998	kor.	36 fill.
Kiadás	202	„	22 „
Maradvány	796	kor.	14 fill.

III. Értékek:

4116. sz. tkptári könyvön	4775	kor.	09 fill.
3864 „ „ „ tüzk. bizt. jut.	703	„	42 „
2 db. kötvényen	600	„	— „
Összesen	6078	kor.	51 fill.

A számadást minden tételében nyugtákkal és ellennyugtákkal igazoltnak és helyesen vezetettnek — az értékeket és készpénzt meglevőnek találtuk, ennélfogva Bagdi János számadó pénztárnok részére a felmentést, 1903. évi számadására vonatkozólag, elismerés kifejezése mellett, a szokásos fentartással megadhatónak véleményezzük.

A hátralékosok kimutatását csatoljuk.

A kisperegi, fenesi és berekböszörményi egyházak közigazgatási költségeit, régibb keblezési illetékeit, valamint Szondy Géza kisperegi lelkész, Komjáthi Antal, Asztalos Ferencz, Varga Sándor, Raffai Ilona berekböszörményi tanitók keblezési illetékeit különösen szorgalmazásra ajánljuk.

Leirni javasoljuk:

Précsényi Sándor kisperegi volt tanitó keblezési illetékét, mert hollétét nem tudjuk . . . . . 4 kor. 20 fill.

Lénárdt Péter sonkolyosi volt lelkész keblezési illetékét, mert vagyontalanul halt el . . . . . 10 „ 50 „

Peleskei Dániel tamásdai volt tanitó keblezési illetékét, mert ismeretlen helyen van . . . . . 4 „ 20 „

összesen 18 kor. 90 fill.

Inditványozzuk, hogy mondja ki egyházmegyei közgyülésünk, hogy a vegyes bevételek maradványát a pénztárnok évenként egy külön takarékpénztári könyvön helyezze el, hogy az igy összegyüjtögetett összeg egyházmegyénk rendelkezése alatt álljon, s abból első sorban a zsinati költségek egyházaink külön megterheltetése nélkül edezhetők legyenek.

A dékánok fuvardija ügyében a javaslatot egyházmegyénk tanügyi bizottsága teszi meg.

Végül tisztelettel beterjesztjük és elfogadásra ajánljuk azon kölségelőirányzatot, melynek

Fedezete . . . . . 6210 kor. 31 fill.
Szükséglete . . . . . 4071 „ — „

Remélhető maradvány 2139 kor. 31 fill.

melyből ha idevonatkozó indítványunk elfogadása esetén az 1903 évi vegyesek maradványa leüttetik 796 „ 14 „

Maradvány lesz 1343 kor. 17 fill.

Kiváló tiszteletünk kiiejezésével vagyunk:

Ant, 1904. márczius hó 7-ik napján.

Böszörményi Lajos.
Balog Ambrus.

Egyházmegyénk kögyülése a beterjesztett jelentés alapján jóváhagyja Bagdi János egyházmegyei pénztárnok 1903. évi számadását s számadó pénztárnokot az 1903. évi számadás terhe alól — a szokott fentartással — elismerésének kifejezése mellett fölmenti; számadását s a hátralékosok kimutatását jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

A hátralék követeléseket illetőleg 14—1889 s 17—1903. szám alatt hozott végzésének fentartásával külön is kötelezi a kisperegi, fenesi és berekböszörményi egyházak előljáróit, Szondy Géza kisperegi lelkészt, Komjáthi Antal, Asztalos Ferencz, Varga Sándor, Raffai Ilona berekböszörményi tanitókat hátraléktartozásaiknak ez év folyamán letörlesztésére.

Précsényi Sándor 4 kor. 20 fill., Lénárdt Péter 10 kor. 50 fill., Peleskei Dániel 4 kor. 20 fill. kebelezési illetékeit (összesen 18 kor. 90 fillért) töröltetni rendeli.

A vegyes bevételek maradványát pénztárnok külön tőkeként kezelje.

A f. 1904. évre szóló költségelőirányzatot magáévá teszi s jegyzőkönyvében kinyomatja.

Tételszám	A tétel kelte		A tétel czime	Bevétel		Kiadás	
	hó	nap		kor.	fil	kor.	fil
			A) *Számadás az egyházmegyei pénztár értékeiről:*				
	1903.						
1	decz.	31.	A n.-szalontai takarékpénztárban elhelyezett 4116. számú könyv értéke tőke és kamatokban .	4775	09	—	—
2	„	„	Két darab kötvény értéke . . .	600	—	—	—
			Összesen:	5375	09	—	
			Tüzkár biztositási jutalék:				
1	„	„	A n.-szalontai takarékpénztárban elhelyezett 3864 számú könyv értéke tőke és kamatokban .	703	42	—	
			Összesen:	703	42	—	—
			Összes érték:				
			Az egyetemes költségek összege	5375	09	—	—
			A tüzkár bizt. jutalék összege .	703	42	—	—
			Összesen:	6078	51	—	—

szóval: hatezerhetvennyolcz korona 51 fillér.

Ant., 1904. febr. 9.

Bagdi János,
egyházmegyei pénztáros.

Tételszám	A tétel kelte		A tétel czime	Bevétel		Kiadás	
	hó	nap		kor.	fil	kor.	fil
			B) *Számadás az egyetemes egy házi költségekről*:				
	1903.						
1	Január	1	Számadási maradvány	404	56	—	—
2	„	7	Kamat Tárnok L. geszti lakostól 150 korona tőke után	12	—	—	—
3	„	15	Január—jul. félévről posta-fiókdijban	—	—	6	—
4	„	17	Remete egyet. költség 1902. évi	38	26	—	—
5	„	29	B.-Zerind „ „	22	55	—	—
6	„	31	Széplak „ „	4	90	—	—
7	február	12	A tak. pénztári könyvek lezáratása alkalmával pénztárnoknak fuvar dijban	—	—	6	—
8	márcz.	7	Tüzkár biztositási jutalék . . .	84	—	—	—
9	„	7	Ezen összeg postaköltségére . .	—	—	—	22
10	„	7	Nyugta bélyegre	—	—	—	38
11	„	11	110 drb. „Jelentő iv“ nyomatásáért	—	—	7	—
12	„	11	Postaköltség	—	—	—	10
13	„	13	Pénztárvizsgálók fuvar dijában .	—	—	4	—
14	„	14	Postaköltségre ajánlási dij az egyh. megyei számadások elküldése alkalmával	—	—	—	25
15	„	25	Névtár árában (45 példány) . .	—	—	45	—
16	„	„	Postaköltség	—	—	—	20
17	április	8	B.-Böszörmény egyet. költség hátralék	200	—	—	—
18	„	16	Esperesi napdij	—	—	8	—
19	„	16	Böszörményi L. t. birónak napdij	—	—	6	—
20	„	16	Nagy Imre „ „	—	—	6	—
21	„	16	Balog A. „ „	—	—	6	—
22	„	16	Márk F. „ „	—	—	6	—
23	„	16	Bagdi J. egyh. m. pénztárnoknak napdij	—	—	6	—
24	„	16	Márk F. számvevőnek fuvardij .	—	—	10	—
25	„	16	Bagdi J. „ „	—	—	10	—
26	„	16	Szondi G. isk. látogatónak útiköltségre	—	—	10	—
27	„	16	Hajdu E. t. birónak napdij . .	—	—	6	
28	„	16	Postaköltség	—	—	—	10
29	„	28	Nagy Imre ker. képviselőnek úti átalány	—	—	60	—

Tételszám	A tétel kelte		A tétel czime	Bevétel		Kiadás	
	hó	nap		kor.	fil	kor.	fil
30	április	28	Postaköltség				20
31	május	14	Böszörményi L. ker. képviselő nek úti átalány			60	
32	„	14	Postaköltség				20
33	„	27	Hajdu E. t. birónak egyh. lát. költségre			38	40
34	„	27	Postaköltség				20
35	„	27	Egy levélbélyegre (Ember L.-nak)				10
36	„	28	Nagy I. t. birónak egyh. lát. költségre			28	80
37	„	28	Főjegyző postaköltsége				72
38	„	28	Postaköltség				20
39	junius	3	Márk. F. t. birónak egyh. lát. költségre			82	40
40	„	3	Postaköltség				20
41	„	13	Egy küldöncz táska árában			22	20
42	julius	3	50 darab utalvány ürlap			1	
43	„	23	Arad egyet. költség	160			
44	„	28	Egyh. megyei jkvk nyomatási dijában			205	
45	„	28	Postaköltség				40
46	aug.	19	Böszörményi L. t. birónak napdij			6	
47	„	19	Hajdu E. t. birónak napdij			6	
48	„	19	Nagy Imre „ „			6	
49	„	19	Balog Ambrus „ „			6	
50	„	19	Márk Ferencz „ „			6	
51	„	19	Bagdi J. pénztárnoknak napdij			6	
52	„	25	Egyh. ker. és konv. jkvk. árában			89	30
53	„	25	Postaköltség				20
54	szept.	25	A nyári egyh. megyei gyülés jkvének nyomatási dijában (100 példány)			85	50
55	„	25	Postaköltség				20
56	„	28	Julius—deczember félévről postafiók dijban			6	
57	október	3	Arad egyet. költség	147	50		
58	„	3	Postaköltség				20
59	„	3	Aljegyző tiszteletdija			40	
60	„	19	Ágya egyet. költség	81	15		
61	„	20	Balog A. t. birónak egyh. lát. költségre			67	20
62	„	20	Postaköltség				20
63	„	21	Szintye egyet. költség	10	90		

Tételszám	A tétel kelte		A tétel czime	Bevétel		Kiadás	
	hó	nap		kor.	fi	kor.	fil
64	nov.	5	Császár K.-tól pecsét dijban . .	4	.	.	.
65	„	11	Főjegyző tiszteletdija	.	.	100	.
66	„	11	Főjegyző postaköltségei	.	.	2	33
67	„	11	Nagy Imre ke. képviselőnek uti átalány	.	.	60	.
68	„	5	Postaköltség	.	.	.	40
69	„	15	B.-Sebess egyet. költség . . .	17	25	.	.
70	„	17	Ant „ „ . . .	51	35	.	.
71	„	18	Szemlak „ „ . . .	28	40	.	.
72	„	20	Sarkad „ „ . . .	381	80	.	.
73	„	20	Balog A.-ker. képviselőnek uti átalány	.	.	60	.
74	„	20	Postaköltség	.	.	.	20
75	„	20	Postaköltség	.	.	1	.
76	„	22	Sonkolyos egyetemes költség .	18	80	.	.
77	„	29	Jánosfalva „ „ .	14	20	.	.
78	„	29	Nyégerfalva „ „ .	10	70	.	.
79	„	30	N. Harsány „ „ .	62	95	.	.
80	decz.	1	Pankota „ „ .	18	35	.	.
81	„	1	Kötegyán „ „ .	125	.	.	.
82	„	1	Postaköltség . .	.	.	.	60
83	„	2	Tárkány egyetemes költség . .	62	55	.	.
84	„	2	Geszt „ „ . . .	71	.	.	.
85	„	2	M.-Homorog „ „ . .	36	83	.	.
86	„	2	Komádi	311	90	.	.
87	„	3	Postaköltség	.	.	.	10
88	„	6	Ugra egyetemes költség	92	70	.	.
89	„	6	Gyanta „ „ . . .	72	15	.	.
90	„	6	K.-Peres „ „ . . .	100	.	.	.
91	„	7	Postaköltség	.	.	1	.
92	„	7	Zsadány egyetemes költség . .	106	28	.	.
93	„	8	Tamásda „ „ . .	39	60	.	.
94	„	10	F.-Gyarmat „ „ . .	89	60	.	.
95	„	11	M.-Homorog „ „ . .	26	12	.	.
96	„	11	Gyorok „ „ . .	14	30	.	.
97	„	13	Lippa „ „ . .	23	40	.	.
98	„	13	Árpád „ „ . .	69	.	.	.
99	„	14	Szakál „ „két évről	21	60	.	.
100	„	14	Ónodi S.-tól kamatokban . . .	48	.	.	.
101	„	16	Postaköltség	.	.	.	60
102	„	17	Fenes egyet. költség	199	23	.	.
103	„	21	Egyh. ker. közigazgatási költségekre	.	.	1474	.

Tételszám	A tétel kelte hó	nap	A tétel czime	Bevétel kor.	fil	Kiadás kor.	fil
104	decz.	21	Konventi jkvek ára 1902. évre .	.	.	9	40
1 5	„	21	1903. évi májusi egyk. ker. jkv. ára	.	.	65	80
106	„	21	Postaköltség	.	.	1	60
107	„	21	M.-Gyán egyetemes költség . .	94	20	.	.
108	„	23	Remete „ „ . .	38	24	.	.
109	„	26	Erdőgyarak „ „ . .	62	15	.	.
110	„	26	N. Szalonta „ „ . .	571	95	.	.
111	„	26	Esperesi tiszteletdij részlete . .	.	.	571	95
112	„	27	N.-Pereg egyet. költség . .	50	.	.	.
113	„	27	Okány „ „ . .	151	80	.	.
114	„	27	Kisháza egyet. költség	31	44	.	.
115	„	27	Esperesi tiszteletdij kiegészitésére	.	.	428	05
116	„	27	Postaköltség	.	.	.	60
117	„	28	Postaköltség	.	.	1	.
118	„	30	46 példány uj énekeskönyv árában	.	.	55	20
119	„	30	Postaköltség	.	.	.	20
120	„	31	Tenke egyetemes költség . . .	102	.	.	.
121	„	31	Erdőhegy „ „ . . .	65	05	.	.
122	„	31	Bajj „ „ . . .	57	25	.	.
123	„	31	S.-Keresztur „ „ két évről	90	80	.	.
124	„	31	B.-Böszörmény egyet. költség .	110	.	.	.
125	„	31	B.-Zerind „ „	22	55	.	.
126	„	31	Postaköltség	.	.	.	60
127	„	31	25 drb. hivatalos szállitó levél .	.	.	.	16
128	„	31	Postaköltség	.	.	.	40
129	„	31	Pénztárnok tiszteletdija	.	.	100	.
130	„	31	Tárnok L. geszti lakos kötvényszerü tartozását befizette . .	150	.	.	.
131	„	31	Tüzkárbiztositási jutalék a 3864. sz. könyvben elhelyezve . . .			84	.
132	„	31	Tárnok L. geszti lakostól befizetett tőke a 4116. sz. könyvben elhelyezve	.	.	150	.
133	„	31	Böszörményi L. t. birónak egyh. lát. költségekre	.	.	38	40
134	„	31	Po	.	.	.	20
135	„	31	M.-Sass egyet. költség	78	65	.	.
136	„	31	Esperesi pecsétdijakból	100	.	.	.
137	„	31	Esperes urnak az egyh. megye helyett tett kiadásainak visszatérítésére	.	.	62	38

Tételszám	A tétel kelte hó	nap	A tétel czime	Bevétel kor.	fil	Kiadás kor.	fil
138	„	31	Pénztárnoknak fuvardij a takarékpénztári könyvek lezáratása alkalmával	.		6	.
139	„	31	Postaköltség	.		.	20
140	„	31	F.-Tóth egyet. költség	15	90	.	.
141	„	31	Postaköltség	.	.	.	20
142	„	31	N.-Zerind egyet. költség	113	75	.	.
			Összesen :	5188	61	4244	64
			Mérleg :				
			Összes bevétel	5188	61	.	.
			Összes kladás	4244	64	.	.
			Számadási maradvány	943	97	.	.

Szóval : Kilenczszáznegyvenhárom kor. és 97 fillér.

Ant, 1904. február hó 9-én.

Bagdi János
e. m. pénzt.

Tételszám	A tétel kelte		A tétel czime	Bevétel		Kiadás	
	hó	nap		kor.	fil	kor.	fil
			C) *Számadás a vegyes bevételek és kiadásokról*:				
	1903						
1	január	1.	Számadási maradvány	609	06	.	.
2	„	19.	Komádi 500 drb. ker. jegyért .	4	.	.	.
3	„	23.	Sági Péter keblezési illeték . .	4	20	.	.
4	„	29.	B. Zerind főisk. kamat 1902. évi	16	80	.	.
5	február	6	N. Szalonta 600 drb. ker. és esketési jegyért	4	80	.	.
6	márc.	17.	M. Gyán 100 drb. ker. jegyért .	.	80	.	.
7	„	23.	Diószegi Mihály kebl. illeték .	25	20	.	.
8	május	23.	Erdőgyarak 200 drb. ker. és 50 drb. esketési jegy árában . .	2	.	.	.
9	jun.	16.	N.-Harsány 50 drb. ker. és 25 drb. esk. jegyért	.	60	.	.
10	julius	1.	Okány 500 drb. ker. jegyért .	4	.	.	.
11	okt.	11	Nagy Márton kebl. illeték . . .	12	60	.	.
12	nov.	17.	Ant „ „ . . .	4	20	.	.
13	„	18.	Szemlak főiskolai kamat . . .	12	60	.	.
14	„	22.	Lengyel József kebl. illeték . .	4	20	.	.
15	„	„	Szücs József „ „ . .	4	20	.	.
16	„	„	Sonkolyos főiskolai kamat . . .	8	40	.	.
17	„	„	Sonkolyos kebl. illeték	1	50	.	.
18	„	23.	Kis Mihály „ „	4	20	.	.
19	„	29.	Nyégerfalva főiskolai kamat . .	4	20	.	.
20	„	30.	N.-Harsány sup. váltság	2	.	.	.
21	decz.	1.	Kötegyán 100 drb. ker. jegy . .	.	80	.	.
22	„	3.	500 iv gondnoki számadáshoz szükséges nyomtatványért . .	.	.	20	.
23	„	6	Ugra 10 iv nyomtatványért . .	.	40	.	.
24	„	6.	Gyanra kebl. illeték	25	20	.	.
25	„	6.	K.-Gyán 12 iv nyomtatványért .	.	48	.	.
26	„	6.	N.-Harsány 15 iv „ .	.	60	.	.
27	„	7.	Egy szalontai fuvarra, a nyomtatványok kiszállitásáért . . .	.	.	4	.
28	„	7.	B.-Zsadány főiskolai kamat . .	55	44	.	.
29	„	10.	Szabó Imre kebl. illeték	25	20	.	.
30	„	10.	F.-Gyarmat főiskolai kamat .	41	58	.	.
31	„	11.	Sonkolyos 8 iv nyomtatványért	.	32	.	.
32	„	13.	Árpád főiskolai kamat	21	.	.	.
33	„	14.	Szakál kebl. illeték	6	30	.	.
34	„	17.	Fenes kebl. illeték	12	60	.	.
35	„	20	Szücs Balázs „ „	4	20	.	.
36	„	20.	N.-Zerind 27 iv nyomtatványért	1	08	.	.
37	„	21.	Fenes 12 iv „ .	.	48	.	.
38	„	21.	M.-Gyán sup. váltság	3	.	.	.

Tételszám	A tétel kelte hó	nap	A tétel czime	Bevétel kor.	fil	Kiadás kor.	fil
39	decz.	23.	M.-Homorog 15 iv nyomtatvány	.	60	.	.
40	„	28.	Okány 20 iv „	.	80	.	.
41	„	30.	Arad 60 iv „	2	40	.	.
42	„	31.	Erdőhegy főiskolai kamat . . .	13	20	.	.
43	„	„	Ágya 50 iv nyomtatványért . .	2	.	.	.
44	„	„	Főiskolai pénztárnál elszámoltam	.	.	178	22
45	„	„	Árpád 20 iv nyomtatványért	.	80	.	.
46	„	„	M.-Sass 20 iv „	.	80	.	.
47	„	„	Geszt 25 iv „	1	.	.	.
48	„	„	F.-Gyarmat 16 iv „	.	64	.	.
49	„	„	Geszt uj énekeskönyv árában .	1	20	.	.
50	„	„	Szemlak „ „	1	20	.	.
51	„	„	Sarkad 250 iv nyomtatványért .	10	.	.	.
52	„	„	Kötegyán uj énekeskönyv árában	1	20	.	.
53	„	„	N.-Szalonta 10 iv nyomtatványért	.	40	.	.
54	„	„	Ant 12 iv „	.	48	.	.
55	„	„	Ant uj énekeskönyv árában . .	1	20	.	.
56	„	„	M.-Homorog „ „ . .	1	20	.	.
57	„	„	M.-Homorog 15 iv nyomtatványért	.	60	.	.
58	„	„	M.-Gyán 10 iv nyomtatványért .	.	40	.	.
59	„	„	F. Tóth kebl. illeték	10	50	.	.
60	„	„	Nagy Dániel kebl. illeték . . .	10	50	.	.
			Összesen :	998	36	202	22
			Mérleg :				
			Összes bevétel	998	36	.	.
			Összes kiadás	202	22	.	.
			Számadási maradvány .	796	14	.	.

Szóval: Hétszázkilencvenhat kor. 14 fillér.

Tételszám	A tétel kelte		A tétel czime	Bevétel		Kiadás	
	hó	nap		kor.	fil	kor.	fil
			Mérleg a két számadásnál:				
			Bevétel az egyetemes költségekből	5188	61	.	.
			Bevétel a vegyesekből	998	36	.	.
			Összes bevétel:	6186	97	.	.
			Kiadás az egyetemes költségekből	4244	64	.	.
			Kiadás a vegyesekből	202	22	.	.
			Összes kiadás:	4446	86	.	.
			Összes bevétel	6186	97	.	.
			Összes kiadás	4446	86	.	.
			Számadási maradvány:	1740	11	.	.

Szóval: Egyezerhétszáznegyven kor. 11 fillér.

Ant, 1904. február hó 9 én.

Bagdi János
e. m. pénzt.

A nagyszalontai ev. ref. egyházmegyében a hátralékok kimutatása 1903. év decz. 31-ig.

Sorszám	Tartozók nevei	Egyetemes egyházi költség		Építési költség		Főiskolai kamat		Kebelezési illeték		Apróbb tartozások		Összesen	
		kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.
1	Beiényes . . .	105	44	—	—	—	—	—	—	—	—	105	44
2	B.-Ujlak . . .	40	65	—	—	—	—	—	—	—	—	40	65
3	B.-Böszörmény	159	26	—	—	—	—	8	40	—	—	167	66
4	Fenes	57	15	—	—	—	—	25	20	—	—	82	35
5	K.-Pereg . . .	113	24	—	—	—	—	42	—	1	20	56	44
6	N.-Pereg . . .	71	74	—	—	—	—	—	—	—	—	71	74
7	K.-Apáti . . .	115	72	—	—	—	—	—	—	—	—	115	72
8	Szentleányfalva	33	20	—	—	—	—	—	—	—	—	33	20
9	Tamásda . . .	27	44	—	—	—	—	—	—	—	—	27	44
10	Tárkány . . .	62	55	—		75	40	—	—	—	—	137	95
11	Vadász	201	12	—	—	—	—	—	—	—	—	201	12
12	Csermő . . .	179	88	17	40	—	—	21	—	—	—	218	28
13	Széplak . . .	6	68	—	—	—	—	—	—	—	—	6	68
14	Simonyifalva .	20	40	—	—	—	—	—	—	—	—	20	40
15	Árpád	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
16	Halász Imre .	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
17	Komjáti Antal .	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
18	Asztalos Ferencz	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
19	Varga Sándor .	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
20	Raffai Ilona . .	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
21	Makai Elek . .	—	—	—	—	—	—	12	60	—	—	12	60
22	Demeter Ilona	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
23	Geszt	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
24	Vajda Mihály .	—	—	—	—	—	—	25	20	—	—	25	20
25	Szondi Géza .	—	—	—	—	—	—	25	20	—	—	25	20
26	M.-Sass . . .	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
27	Lovász József .	—	—	—	—	—	—	4	20	—		4	20
28	Sonkolyos . .	—	—	—	—	—	—	10	50	—	—	10	50
29	Nagy Lajos . .	—	—	—	—	—	—	10	50	—	—	10	50
30	Nagy Sándor .	—	—	—	—	—	—	6	30	—	—	6	30
31	Kálmán Béla .	—	—	—	—	—	—	10	50	—	—	10	50
	Összesen:	1194	47	17	40	75	40	239	40	1	20	1527	87

Ant, 1904. márczius 7.

Bagdi János,
egyházm. pénzt.

A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye költségelőirányzata az 1904-ik évre.

Sorsz.	Megnevezés	kor.	fil.
	Szükséglet:		
1	Egyházkerületi költségre	1474	.
2	Esperes tiszteletdíjára	1000	.
3	Lelkészi főjegyző tiszteletdíjára	100	.
4	Lelkészi aljegyző tiszteletdíjára	40	.
5	Közigazgatási pénztárnok tiszteletdíjára . . .	100	.
6	Egyházkerületi gyülések költségére	100	.
7	Egyházkerületi lelkészi képviselők átalányára .	240	.
8	Egyházm. gyülések jegyzőkönyveinek nyomására	270	.
9	Posta költségre	20	.
10	Számvevőknek előfogati díjra	30	.
11	Iskolalátogatóknak előfogati díjra	160	.
12	Egyházlátogató küldöttségeknek előfogati díja .	272	.
13	Közigazgatási pénztárnoknak előfogati díja . .	20	.
14	Egyházkerületi gyülések jegyzőkönyveinek árába	175	.
15	Előre nem láthatókra	200	.
	Összesen:	4201	.
	Fedezet:		
1	1903 évi számadás maradványából	943	97
2	600 korona tőke 8% os kamatjából	48	.
3	Kivetésből	4152	20
4	Esperesi pecsétdijakból	120	.
5	Bekeblezési illetékekből	50	.
6	Kintlevőkből remélhető bevétel	100	.
	Fedezet:	5414	17
	Szükséglet:	4201	.
	Remélhető maradvány	1213	17

Ant, 1904. március hó 7-ik napján.

Balog Ambrus,
Böszörményi Lajos
számadás vizsgálók.

Bagdi János,
egyhm. pénztárnok.

14. A nagyváradi ev. ref. leányinternátus ig. bizottsága részéről Sulyok István esperes, intézeti pénztárnok beterjeszti az intézet 1903. évi számadásának vizsgálati jegyzőkönyvét, az 1903—1904. évi költségelőirányzatot, valamint az elnökségi jelentést a mult évről és az igazgatónő választására vonatkozó jegyzőkönyvet. Beterjeszti továbbá a tanitónőképző ügyében működő nagy bizottság f. évi március 3-án tartott gyülésének jegyzőkönyvét, mely öt pontban magában foglalja a tanitónőképző intézet épületének tervére és az épitésre vonatkozó megállapodásokat, a 3. pont azon kérelmével, hogy az egyházmegyék e célra vegyék igénybe minden kihasználható forrásukat s vigyék keresztül azt, hogy a 3 egyházmegye által fentartandó tanszék költségeihez az egyházak osztályba sorozása szerint a reájuk esedékes összeget kötelezőleg vállalják el, végül az egész ügyet ismertető tájékoztatást bocsássanak szét az egyházakhoz.

A számadás, az előirányzat s az elnöki jelentés itt következnek :

„Olvastatott a nagyváradi ev. ref. leánynevelő intézet — Sulyok István mint intézeti pénztárnok által kezelt — pénztárainak, u. m. 1. Házi pénztár, 2. Gyüjtő pénztár, 3. Tanitónőképző intézeti pénztár, 4. az alapitványi pénztár 1903. évi számadásainak beterjesztése.

Idevonatkozólag olvastatott Miskolczy Árpád intézeti számvevőnek az intézet 1902—3. tanévi házi pénztári számadásáról beterjesztett jelentése, mely szerint jelenti :

I. Bevételekre nézve :

1.	Az előző tanévi számadás felülvizsgálása alkalmával megállapitott pénztári maradvány helyesen lett bevételül áthozva :	4394 K.	58 fill.
2.	Ellátási dijakból	10650 „	— „
3.	Orvos és butorhasználati dij .	420 „	— „
4.	Zeneszerek használata után . .	200 „	— „
5.	Mosási dij	464 „	— „
6.	A nagyváradi gazd. banknál elhelyezett tőkéből felvétetett . .	750 „	— „

7. Igazgatónő a junius havi háztartási maradványt beterjeszti . .	73	„	73 „
8. A takarékpénztári betétek 1903. évi kamata	177	„	65 „
Összes bevétel:	17129	K.	96 fill.

II. Kiadások

1. Személyi járandóság	1739	K.	98 fill.
2. Élelmezés, ellátás	7960	„	83 „
3. Tüzifa és vágatás	1146	„	— „
4. Intézeti épület fentartása . . .	216	„	98 „
5. Vegyesekre	802	„	39 „
6. Takarékpénztárba helyeztetett .	750	„	— „
Összes kiadás:	12616	K.	18 fill.

Ezek szerint a kiadások főösszegének a bevételek főösszegével történő egybevetése után a pénztári maradvány 4513 kor. 78 fillért teszen, mihez hozzászámitandó lévén a Falusi gyermekek 128 K. és a Szkárosi nővérek 460 K. ellátási dij hátraléka: az alap cselekvő vagyona 5101 K. 78 fill.

Minthogy az igazgatónő által beterjesztett s a számvevőség által felülvizsgált havi számadások bevonásával szerkesztett ezen tanévi számadás számszerüleg helyes és szabályszerüen van okmányolva, annálfogva annak helybenhagyását és Sulyok István intézeti pénztárnok részére — a szokott óvások fentartása mellett — a felmentvény megadását véleményezem.

A jelentés helyesléssel tudomásul vétetvén Sulyok István intézeti pénztárnok részére a felmentvény — a szokott óvások fentartása mellett — megadatik.

II. Gyüjtő pénztár 1903. évre szerkesztett számadására vonatkozólag az intézet számvevője beterjeszti következő jelentését:

I. Bevételek:

1. Az előző évi számadás felülvizsgálása alkalmából megállapitott pénztári maradvány helyesen lett bevételül áthozva . .	23596	K.	89 fill.

2. Az 1903. évi törlesztések és adományok	721	„ 25	„
3. Egyh kerületi internátusi segély az 1902—1903. évekre	2000	„ —	„
4. Takarékpénztári betétek utáni 1903. évi kamatok	1046	„ 70	„
Összes bevétel:	27364 K. 84 fill.		

II. Kiadások:

1. Az internátusi épületnél nagyobb javitásokra kiadatott	68 K. 14 fill.		
2. Bélyeg és posta	14	„ 78	„
Összes kiadás:	82 K. 92 fill.		

Ezek szerint a kiadások főösszegének a bevételek fő összegével történő egybevetése után a pénztár maradványa az 1903. évi dec. 31-én: 27281 k. 92 fillért teszen, melyből takarékpénztárban kezeltetik 27270 kor. 04 fillér és készpénz 11 kor. 88 fillér s igy az alap a lefolyt évben 3685 kor. 03 fillérrel szaporodott.

S a mennyiben az ajánlatokból 2590 kor. 80 fillér van kint s ezen kivül van még az alapnak 700 korona névértékü értékpapirja, az alap cselekvő vagyona 30572 korona 72 fillér.

Minthogy a számadás számszerüleg helyesnek és ugy bevételi mint kiadási tételeit illetőleg szabályszerüen okmányoltnak találtatott, annálfogva annak helybenhagyását és Sulyok István intézeti pénztárnok részére a felmentvény megadását — a szokott óvások fentartása mellett — véleményezem.

A jelentés helyesléssel tudomásul vétetvén, Sulyok István intézeti pénztárnok részére a felmentvény — a szokott óvások fentartása mellett — megadatik.

— szám. Olvastatott a nagyváradi ev. ref. *tanitónő képző intézet* 1903. évi számadása:

I. *Bevétel:*

1. Az előző évi számadás felülvizsgálása alkalmából megállapitott maradvány helyesen lett bevételül áthozva . . . . . 15345 K. — fill.
2. Az 1903. évi napló szerint befolyt 10720 „ 33 „
3. A takarékpénztári betétek 1903. évi kamata . . . . . 809 „ 12 „

Összes bevétel: 26874 K. 45 fill.

II. Kiadások.

1. A „Bélteki alap“ visszafizetésére 100 kor. — fill.
2. Postaköltség . . . . . 2 „ 93 „

Összes kiadás: 102 kor. 93 fill.

Ezek szerint az 1903. év végén a pénztári maradvány 26,777 kor. 32 fillért teszen s igy a lefolyt évben az alap 1,432 kor. 42 fillérrel szaporodott s a mennyiben kint levő évi járulékokban 3218 kor. és egyszersmindenkorra tett adományként 77 kor. van befizetetlenül, ezekkel együtt az alap cselekvő vagyona: 30,072 kor. 32 fillér lenne.

Minthogy azonban számadó pénztárnoknak a számadásra vezetett jegyzése szerint az 1903. évi bevételben, illetve a fent kitüntetett maradványban egész összegben benfoglaltatik özv. Tisza Kálmánné ő nagyméltóságának 6400 korona adománya, melyből 2400 koronát mint ösztöndijat az alapitványi pénztárba átutaltatni kér, továbbá, minthogy a bevételi okmányból a szóbanforgó összegnek ösztöndij célja ki nem tünik, azon a gyülésen pedig, melyen az adomány egy része ösztöndijra fordittatni határoztatott el, nem vehettem: (talán részt?) tisztelettel van szerencsém felkérni a t. igazgató bizottságot, hogy számadó esperes ur most tárgyalt kérelme tekintetében intézkedni méltóztassék.

A jelentés helyesléssel tudomásul vétetvén s a számadás számszerüleg helyesnek, szabályszerüen okmányoltnak és kifogástalan pontossággal vezetettnek találtatott, (talán találtatván?)

Sulyok István pénztárnok részére a felmentvény a szokott óvások fentartása mellett megadatik.

— szám. Olvastatott az *alapitványi pénztár*, a Ritoók és Ullmann-alapok 1903. évi számadásáról a jelentés, melyszerint

I. Bevétel.

1. Ritoók-alap.

1.	Az előző évi számadás felülvizsgálása alkalmából megállapitott maradvány helyesen lett bevételül áthozva	3651 kor.	06 fill.
2.	1903. évi maradvány (?)	20 „	— „
3.	A mult évi maradvány 1903. évi takarékpénztári kamata	152 „	60 „
	Összes bevétel :	3823 kor.	66 fill.

Minthogy kiadás az év folyamán nem fordult elő, az egész maradvány a n.-váradi takarékpénztárba helyeztetett. Az alap növekedése tehát 172 korona 60 fillér.

2. Ullmann-alap.

1.	Az előző évi helyesen áthozott pénztári maradvány	1137 kor.	71 fill.
2.	1902. és 1903. évekről befizetés	400 „	— „
3.	A tkpénztári betét 1903. évi kamata	49 „	41 „
	Összes bevétel :	1587 kor.	12 fil.,

mely egész összeg, kiadás hiányában, a nagyváradi takarékpénztárban van elhelyezve. Mivel mindkét alapról vezetett számadás számszerüleg helyes, a számadások helybenhagyásával Sulyok István pénztárnok részére a felmentvényt, a szokott óvások fentartása mellett, megadandónak véleményezem.

A jelentés helyesléssel tudomásul vétetvén, Sulyok István intézeti pénztárnok részére a felmentvény, a szokott óvások fentartása mellett megadatik.

— szám. Belentetett a Nagy Imre-alapitvány :

1. Alaptőke	200	kor.	— fill.
2. 1903. évi kamat . . .	5	„	36 „
Összesen :	205	„	36 fill.

Tudomásul vétetik.

—szám. Miután inditványoztatott, hogy mivel a gyüjtőpénztár részére tett ajánlatok befizetésének határideje ez időszerint már lejárt, de még mindig vannak egyes ajánlattevők, a kik többszöri felhivásra sem tettek eleget önként vállalt kötelezettségeiknek, ennélfogva

az ilyen kintlevőségekre nézve az ig. bizottság határozatilag kimondja, hogy az elnökség a hátralékos ajánlatok befizetésére az illetőket azzal szólitsa fel, hogy ha záros határidő alatt vagyis f. 1904. évi május hó 1 ig tartozásaikat rendezni nem fogják, a továbbiakra nézve az intézeti ügyész fog eljárni.

Kiadta *Domokos Károly*, int. jegyző.

„A nagyváradi ev. ref. leányinternátus költségelőirányzata az 1903—4. tanévre.

		kor.	fill.	kor.	fill.
	I. Szükséglet.				
	a) Személyi kiadás:				
1	Igazgatónő évi tiszteletdija	1000	.		
2	Házvezetőnő évi tiszteletdija	400	.		
3	Intézeti orvos tisztelétnija	100	.		
4	Német házileány dija	300	.		
5	Cselédek fizetése	520	.	2320	.
	b) Dologi kiadás:				
1	Élelmi cikkekre	8640	.		
2	Szünidei átalány igazgatónő és házvezetőnő részére	160	.		
3	Tüzifára felvágatással	800	.		
4	Világitásra	400	.		
5	Adó, biztositás stb.	150	.		
6	Beszerzésekre, lámpákra, villanyberendezés	1400	.		
7	Épület fentartása és tisztántartása . .	300	.		
8	Előre nem láthatókra	400	.	14570	.
	II. Fedezet.				
	Ellátási dijakból:				
1	26 növendék á 300 kor.	7800	.		
2	7 „ á 400 „	2800	.		
3	2 „ á 500 „	1000	.		
4	3 „ á 200 „	600	.		
5	Járulék 38 növ. után á 14 kor. . .	532	.		
6	Mosatási költség visszatéritése . . .	544	.		
7	Egyházkerületi segély	2000	.	14732	.
	III. Egyenleg.				
1	Fedezet	14732	.		
2	Szükséglet	14570	.		
	Maradvány:	162	.		

Nagyvárad, 1903. október 5.“

„Nagytiszteletü és Tekintetes Egyházmegyei Közgyülés!

A nagyváradi ev. ref. leányinternátus szellemi és anyagi állapotáról a mult 1902/1903-iki tanévről jelentésünket — a szervezeti szabályzat értelmében — van szerencsénk tisztelettel felterjeszteni.

Az elmult 1902/1903-iki tanévben az intézet növendékeinek száma 33; egy növendék április hóban vétetett fel; ezek közül 16 lelkész, 6 tanitó és 11 különböző foglalkozásu szülék gyermekei voltak.

Vallásra nézve volt 31 ev. ref., 1 ág. ev., 1 izraelita.

Tanulmányra nézve: az Orsolya-zárda tanitónőképezdéjébe járt 13 növendék, a községi polgári leányiskolába 20 növendék.

Kitünő osztályzatot nyert 16 növendék.
Jeles „ „ 9 „
Jó „ „ 4 „
Elégséges „ „ 3 „

Kiváló dicséretet érdemeltek: Ács Margit II. polg. o. növendék s Szabó Margit III. polg. o. növendék, mindketten szorgalmukért és előmenetelükért. Bódy Margit IV. polg. o. növendék, Verebély Margit I. évi képezdész növendék példás jó magaviseletükért és szorgalmukért. Ónody Irén a Nagy Imre-féle jutalmat kapta, mint a vallástan legjobb tanulója.

Az intézet előljárósága, mint az előbbi, ugy a közelebbi tanévben is szigoru gondot forditott a növendékek valláserkölcsi képzésére, melyet részint szorgalmas templombajárás, részint pedig sziv- és lélekemelő s nemesitő vallásos olvasmányok nyujtása által óhajtott szolgálni; ezen kivül nem tévesztette szem elől azt sem, hogy a növendékeknek képeztetését minden irányban biztositsa, igy egyebek között a német nyelven való társalgás gyakorolhatása céljából az intézetben egy állandó német nőt tartott; különböző zenenemek kultiválása céljából bejáró zenetanárok alkalmaztattak.

Az egészségügyi követelményeket is minden tekintetben kellő figyelemben részesitettük, minnek folytán sikerült elérni azt, hogy sulyosabb természetü megbetege-

dések az elmult év folyamán intézetünkben nem fordultak elő.

Az intézet anyagi életéről szólva, elég rámutatnunk arra, hogy költségvetésünkben felvett szükségleteinket házi pénztárunk bevételéből nemcsak fedezni voltunk képesek, de 3 növendék kedvezményes elhelyezésével még bizonyos jótékonyságot is gyakorolhattunk, ugy, hogy pénztárunkat némi maradványnyal zárhatjuk is le. — Ritoók Zsigmond ig. biz. elnök."

A számadásokról szóló jegyzőkönyvet, az elnöki jelentést és az 1903—1904. évi költségelőirányzatot, valamint a tanitónőképző intézet épületének tervére és az épitkezésre vonatkozó nagybizottsági megállapodásokat és tett intézkedéseket egyházmegyei közgyülésünk jóváhagyólag veszi tudomásul s ugy a számadást, mint az uj költségvetést és elnöki jelentést egész terjedelemben jegyzőkönyvébe foglalva, Sulyok István intézeti pénztárnoknak és örököseinek szokott fenntartással a felmentvényt megadja s e határozatot az egyházkerületi közgyüléshez felterjeszti

Ami pedig a nagybizottsági jegyzőkönyv 3. pontjában az egyes egyházak osztályba sorozása szerint való, kötelezőnek tervezett hozzájárulást illeti: közgyülésünk sajnálattal bár, de kénytelen ismét kijelenteni, hogy a már eddig megajánlott összegen s az eddigi gyámolitás mértékén túl, alap hiányában, az intézetet ez idő szerint nem segitheti, egyházainkat azonban a további támogatásra szivesen buzditja.

15. Olvastatott a nagyszalontai ev. reform. egyházmegyei tanügyi bizottság 1904. évi április hó 20-án tartott ülésének az egyházmegyei közgyülésre beterjesztett következő jelentése :

Jegyzőkönyv :

felvétetett Nagyszalontán 1904. évi április hó 20-án az egyházmegyei tanügyi bizottság rendes ülésén.

Jelen vannak: Széll Kálmán esperes, elnök; Böszörményi Lajos alelnök; Balog Ambrus, Dr. Márk Ferenc tanácsbirák; Bagdi János, Csécsi Imre, Boros Gábor lelkészi körlátogatók; Kiss István, Forrás József tanitói körlátogatók; előadó: Szabó István lelkész.

1. Elnöklő esperes szivélyes szavakkal üdvözölvén a tanügyi bizottság megjelent tagjait, a gyülést megnyitja; s miután bejelenti, hogy Nagy Imre e. m. főjegyző s Hajdu Elek tanácsbiró — amaz betegsége, emez hivatalos elfoglaltsága miatt — nem jelenhettek meg, felhivja előadót szokásos jelentése megtételére.

2. Előadó felolvassa jelentését, mely is a következő:

Nagytiszteletü egyházmegyei tanügyi bizottság!

Egyházmegyénk népiskoláinak állapotát az 1903—4. iskolai év első feléről — a hozzám beérkezett jelentő-ivek alapján — van szerencsém a következőkben feltüntetni:

Az iskolai körlátogatók ez évben is épp ugy, mint máskor, dacára a rossz útnak és időnek, készséggel teljesisették látogatásaikat az iskolai év első felének végén. A sarkadi kör lelkészdékánjának kisérő társa, Mikó Márton tanitódékán betegsége miatt, ezúttal Schrötter Dániel sarkadi tanitó volt. Az aradi körben a távol fekvő Csermő, az árpádi körben a vörheny miatt bezárt Tenke, a belényesi körben szintén a járvány miatt bezárt s állami iskolával biró Gyanta és Kisháza meglátogatása ez alkalommal elmaradt, de a jelentő-ivek onnan is beküldettek, különben Csermő lelkésztanitója márciusban eltávozott onnan.

A körlátogatók e szerint a 8 iskolai körben megvizsgáltak 37 anyaegyházban és 6 leányegyházban összesen 92 felekezeti iskolát; ezek között a Tisza-uradalom egyházi fennhatóság alatt álló gyantéi és csegődi iskoláit. Ezenkivül a látogatás kiterjedt az aradi községi iskolákba és a belényesi leány-, szentleányfalvai, sonkolyosi, remetei, jánosfalvai, széplaki állami iskolákba járó ev. ref. vallású növendékek vallás- és énektanból való megvizsgálására; s örömmel jelentik, hogy a vallástanitók e tantárgyak tanitásában átalában szép sikert mutatnak fel.

A fentemlitett 92 felekezeti iskola közül 35 fi-, 32 leány-, 25 pedig vegyes iskola. A legtöbb egyházban osztatlan iskolák vannak ; osztott iskolák csak Nagyszalontán és Sarkadon találhatók. A feljáró növendékek összes száma 8064 (ez összegben nincs benne a községi és állami iskolába járók létszáma). Az iskolák népessége a múlt évihez képest végeredményében 218-al emelkedett. Az egy tanitó vezetése alatt levő növendékek létszáma 28 és 178 között váltakozik ; legkevesebb a szakáli osztatlan vegyes, legtöbb a bajji osztatlan vegyes iskolában van. Figyelmen kivül hagyva Nagyszalonta és Sarkad osztott iskoláit, 80 és 100 között van a létszám 20 osztatlan iskolában, és pedig : Borossebes v., Pankota v., Szemlak v., Tenke f. v., Vadász f. l., Berekböszörmény nagyobb f. és nagyobb l. Komádi egyik nagyobb és kisebb f., a nagyobb l., Mezősas f. l., Ágya l., Erdőhegy l., Nagyzerind l., Tamásda v., Geszt f., Zsadány f. iskoláiban ; 100 on felül van a létszám 21 osztatlan iskolában és pedig : Kispereg v. (108 , Árpád f. és l. (118, 111), Bajj v. (178), Erdőgyarak v. (129), Belényesújlak v. (110), Komádi mindkét kisebb l. (104, 123), Magyarhomorog v. (127), Ágya f. (102), Ant v. (126), Erdőhegy f. (120), Feketegyarmat f. l. (132, 102), Nagyzerind f. (128), Sarkadkeresztur v. (104), Ugra f. l. (119, 111), Kötegyán f. l. v. (122, 116, 105) iskoláiban.

Az iskolatermek közegészségi viszonyait és felszereltségét tekintve a tanterem nem elég tágas 3 iskolánál (Borossebes v., Belényes-ujlak v., Tárkány l.) ; nem elég világos 5 iskolánál (Kispereg f., Bélzerind v., Belényesujlak v., Tárkány l., Sarkadkeresztur v.) ; zsufolt 15 iskolánál (Borossebes v., Árpád f. l., Bajj v., Erdőgyarak v., Belényes-ujlak v., Tárkány l., Magyar-Homorog v., Ágya f., Erdőhegy f., Fekete-Gyarmat f. l., Kötegyán f. l. v.) Egy vagy több vezérkönyv hiányzik 6 iskolánál (Gyorok v., Pankota v., Bélzerind v., Fenes f., Nyégerfalva v.) Tankönyvekkel csak részben vannak ellátva egy iskola növendékei (Tárkány f.) Taneszközökkel hiányosan van felszerelve 13 tanterem (Borossebes v., Gyorok v.,

Bélzerind v., Vadász f. l., Belényes-ujlak v., Fenes f. l., Tárkány f. l., Nyégerfalva v., Tamásda v., Sarkadkeresztur v. iskolája.)

Az iskolák szellemi életét tekintve: a tanitók a tantervet mindenütt megtartják; iskoláikat módszeresen vezetik; az egyházkerület által kiadott tan- és vezérkönyveket használják.

Örvendetes tudomásul szolgál tanügyi bizottságunknak a körlátogatóknak azon jelentése, hogy Borossebesen szép haladás észlelhető a vezetésben; Német-Peregen a cseh ajku gyermekek magyar nyelven való tanitása elismerést érdemel; Pankotán haladás tapasztalható; Belényesen a fiuiskolába szép számmal járnak román születésü növendékek, s igy ez iskola kiskörü bár, de szép nemzeti missiót teljesit; Körösszegapáti vegyes iskolájában haladás észlelhető; Mező-as leányiskolájában az uj tanitó szorgalommal, buzgósággal s jó eredménynyel végezte a tanitást; Bajjon a régóta sürgetett s égető szükséget pótló második iskolaépület megnyitása készen áll.

A növendékek egészségi állapota kielégitő volt; csak 4 helyen, Borossebes, Csegőd, Tenke, Tárkány iskoláiban akadályozta több-kevesebb ideig (2—6 hétig) a tanitást a szórványosan fellépett himlő, toroklob és vörheny.

Tetemesebb mulasztás Erdőgyarak, Sarkadkeresztur, Fenes, Tárkány, fi-, Feketegyarmat fiuiskolájában fordult elő; de reményünk lehet a felől, hogy a mult évben kiadott idevonatkozó miniszteri rendelet végrehajtása s a községi előljáróságok erélyesebb eljárása megfogja szüntetni a nagyobbmérvü mulasztásokat.

Ismétlő iskola és pedig általános vagy gazdasági ismétlő, vagy ezeket pótló vasárnapi, illetőleg ipariskola — eltekintve a pusztai iskoláktól — 3 egyház kivételével mindenütt van; e 3 egyház: Fenes, Tárkány, Szakál; s valóban csodálni lehet, hogy az egyházmegyei gyülésnek az ismétlő iskolák felállitását sürgető, tehát a népmüvelődés előmozditását célzó több rendbeli utasitásai ez egyházak előljáróságainál mindeddig siket fülekre találtak

Azon iskolák, melyeknél a körlátogatók nagyobb kifogásokat nem tettek, a melyek tehát a törvényes kívávalmaknak, néhány iskola tulnépességét leszámitva, lehetőleg megfelelnek a következők: kisperegi l., németperegi, árpádi, csegődi, tenkei, belényesi, berekböszörményi, komádii, körösszegapátii, mezősasi, ágyai, szintyei, anti, erdőhegyi, feketegyarmati, nagyzerindi, geszti, mezőgyáni, gyantéi, nagyharsányi, zsadányi, ugrai, kötegyáni, sarkadi, ősi pusztai, nagyszalontai iskolák.

Jónak látom e helyen tenni meg a geszti „Tisza Kálmán kisdedóvodáról“ szóló s az alapitó-levél értelmében szükséges jelentésemet. Az óvda immár fenállásának és müködésének második évében van; az elmult nyáron meglátogatta a canonica visitatio, télen a dekani visitatio, most husvét után pedig a tanfelügyelő, s a látottak és tapasztaltak felett mindnyájan megelégedésüknek adtak kifejezést. A kis növendékek feljárása — az óvónő részére szabályszerüen engedett január hónapi szünidő leszámitosával — folytonosan tartott és tart. Járvány vagy más akadályozó körülmény nem fordult elő. Az óvodába feljáró nüvendékek száma jelenleg 48 fiu és 46 leány, összesen 94 gyermek, kiknek legnagyobb része — a mostani enyhe tél sáros napjainak kivételével — szorgalmasan járt óvodába. A felügyelő bizottság tagjai készséggel teljesitik látogatói tisztüket, mert nekik is örömet okoz a gyermekek játékos és mégis tervszerü foglalkoztatásának látása. Az óvoda helyiségei tiszták, tágasak, világosak, kellően felszerelve az óvodához szükséges mindennemü taneszközökkel és foglalkoztató tárgyakkal. Az óvonő müködése eredményes; szorgalma elismerésre méltó. Az óvoda gondnokának számadását — presbyteriumunk helybenhagyása után — a egyházmegye számvevőszekéhez terjesztettük fel. A mérleg 1903. végén ez volt: mult évi pénztári maradvány és f. évi bevétel: 1663 kor. 68 fill.; kiadás 1438 kor. 72 fill., pénztári maradvány 224 kor. 96 fillér.

A fentebb emlitett kifogásolható esetek és hiányok részletezve egyházanként a következők:

I. Az aradi körben.

Borossebes iskolájában a tanterem ily nagyszámu növendékseregnek befogadására szük, zsufolt; Európa térképe használhatatlan; a beszéd és értelemgyakorlatok tanitása gyenge.

Kispereg fiiskolája — bár a mult évben alakittatott át — nem elég világos; vegyes iskolájában az ajtó s ablakok rozzantak.

Gyorok iskolájában a földrajzi vezérkönyv hiányzik; Magyarország térképe használhatatlan; az énektanitás gyenge.

Pankotán a földrajzi és természetrajzi vezérkönyvek hiányzanak; a beszéd és értelemgyakorlatok tanitása gyenge eredményü.

Szemlakon a földrajz tanitása nem elég sikeres.

II. Az árpádi körben.

Árpád fi- s leányiskolája tulzsufolt.

Bajj iskolája tulzsufolt (178 növendék), de a második iskolaépület már készen van.

Bélzerind iskolaterme nem elég világos, külsőleg rozoga; a számtani vezérkönyv hiányzik, taneszközökkel is hiányosán van ellátva.

Erdőgyarak tanterme zsufolt, a nagyszámu növendéksereg elhelyezésére elégtelen; tenitója nem fejtett ki elég szorgalmat a tanitásban.

Vadász fi és leányiskolája hiányosan van ellátva taneszközökkel. Szokatlan, a maga nemében páratlan s valóban elszomoritó jelenség az, a mit a dekáni jelentés Vadászról mond, hogy t. i. „a tanitók, főleg a fitanitó, a socialis mozgalmak miatt nem folytathatják nyugodlan munkájokat.“ Ugy látszik, hogy ez a szánalomra méltó nép az egyház és iskola szellemi és erkölcsi jótéteményeit nemcsak magától dobja el oktalanul, hanem még a szülei józan nevelésre utalt gyermekeit is szántszándékkal kizárja azokból.

III A belényesi körben.

Belényesujlak tanterme alacsony, nem elég tágas, nem elég világos; a növendékek nagy száma miatt túlzsufolt; taneszközökkel hiányosan van ellátva.

Fenes fiiskolája tanterme földes, gödrös; taneszközökkel mindkettő hiányosau van ellátva; a mulasztás tetemes; a tanév kezdete nem tartatik be, csak novemberben kezdődik a rendes feljárás; ismétlő nincs.

Tárkány fiiskolájában az ülőpadok igen rosszak; az irva-olvasás s beszéd és értelemgyakorlati vezérkönyvek hiányzannk; a növendékek tankönyvekkel csak részben vannak ellátva, taneszközök hiányosak, mulasztás tetemes; a leányiskola szük, nem elég világos, földes, gödrös, e miatt nem elég tiszta; taneszközök nincsenek; ismétlő nincs.

IV. A berekböszörményi körben.

Magyarhomorog vegyes iskolaterme zsúfolt; a rendes tanitó betegsége miatt segédtanitó volt alkalmazva, a a tanitás eredménye gyenge.

Szakál vegyes iskolájában — a növendékek kevés száma (28) dacára a tanitás eredménye nagyon gyenge, ugyszólván semmi.

V. Az Erdőhegyi körben.

Feketegyarmat mindkét tanterme zsufolt, a fiiskolában a mulasztás tetemes,

Tamásda vegyes iskolája hiányosan van ellátva taneszközökkel.

VI. A geszti körben.

Sarkadkeresztur tanterme nem elég világos, taneszközökkel hiányosan van ellátva, az iskolai év törvényszerü időben való megkezdése nem tartatik meg, az elüljáróság nagyon későn rendelt tankönyveket.

VII. *A sarkadi körben.*

Kötegyán mindhárom iskolaterme zsufolt a növendékek nagy száma miatt.

Iskoláink e most jelzett hiányainak, fogyatkozásainak orvoslása végett tanügyi bizottságunk a következő intézkedések megtételét tartja szükségesnek, illetőleg ajánlja a Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés jóváhagyó figyelmébe:

Az egyházmegyei közgyülés felhivja és utasitja az illető presbyteriumot, hogy:

I. *Az aradi körben.*

Borossebesben a tanterem kibővitését — a mennyire lehet — eszközölje; Európa hiányzó térképét szerezze be; a beszéd- és értelemgyakorlatok szorgalmasabb tanitására a tanitó figyelmét hivja fel.

Kisperegen a fiiskola világosabbá tételéről, a vegyes iskola ajtójának s ablakainak kijavittatásáról haladéktalanul gondoskodjék.

Gyorokon a földrajzi vezérkönyvet s Magyarország térképét szerezze be; az énektanitásra tanitó által nagyobb gondot fordittasson.

Pankotán a földrajzi és természetrajzi vezérkönyvet szerezze be; a beszéd- és értelemgyakorlatok tanitásában több siker elérésére serkentse a tanitót.

Szemlakon a földrajz sikeresebb tanitására hivja fel a tanitó figyelmét.

II. *Az árpádi körben.*

Árpádon tegye gondoskodása és törekvése tárgyává egy harmadik iskola felállitását.

Bajjon, mivel a második iskolaépület készen van a leánylskola számára s a Jánossy-alapitvány ennek megvalósitását célozza, a presbyterium a leányiskolai tanitóság szervezésére a lépéseket az állami kiegészités igénybevételével tegye meg a jövő iskolai év kezdetéig.

Bélzerinden a tanterem világosabbá tételét s külsejének jó karba hozatalát eszközölje; a számtani vezérkönyvet s a hiányzó taneszközöket szerezze be.

Erdőgyarakon, miután a község a második iskola felállításához már eddig is jelentékeny áldozattal járult, ennek további ily célu irányitásával s felhasználásával haladjon a második iskola létesitése felé.

Vadászon a hiányzó taneszközök beszerzésén kivül a presbyterium jóindulatu figyelmébe s okos megfontolásába semmit se lehetne jobban ajánlani, mint az esperesi jelentésnek a socialismussal foglalkozó, keserü, de igaz s őket kiváló mérvben érintő atyafiságos szavait; és a mi egyházi törvényeinknek pontos végrehajtását.

III. *A belényesi körben.*

Belényesujlakon a hiányzó taneszközök megszerzéséről gondoskodjék s második tanterem és tanitói állás létesitésére törekedjék államsegély igénybevételével is.

Fenesen a fiiskolát hozza rendbe; a hiányzó taneszközöket szerezze be; a gyermekek feljárásáról gondoskodjék; a többször sürgetett ismétlő iskola felállitására ujabb utasitást ne várjon, hanem jövóre legalább az első évfolyamot léptesse életbe s erről az esperesi hivatalnak jelentést tegyen.

Tárkányban miután éveken át hiába hivatott fel a presbyterium az iskolai padoknak megujitására, a hiányzó vezérkönyvek és taneszközök megszerzésére, az egészségügyi követelményeknek keresztülvitelére: a tárkányi presbyterium fegyelmi eljárás alatt utasittatik mindennemü hiányok pótlására s ennek megtörténtéről az esperesi hivatalnak tegyen jelentést.

IV. *A berekböszörményi körben:*

Magyarhomorogon uj padok beállitásával segitsen a zsufoltságon; segédtanitóját nagyobb szorgalom kifejtésére serkentse.

Szakálban, miután a lelkész-tanitó helyét elhagyta, felhivatik a presbyterium a jelzett hiányoknak a jövőben leendő pótlására.

V. *Az erdőhegyi körben:*

F.-Gyarmaton legalább a fiiskolában a tanterem zsufoltságán padok beállitásával segitsen.

Tamásdán a hiányzó taneszközöket szerezze be.

VI. *A geszti körben:*

Sarkadkereszturon a padok célszerübb elhelyezésével a tanterem világosabbá tételéről, a hiányzó taneszközök beszerzéséről, a tankönyveknek az iskolai év elején megrendeléséről s a tanévnek törvényszerü időben való megkezdéséről gondoskodjék.

VII. *A sarkadi körben:*

Kötegyánban, mivel a negyedik iskola s tanitóság szervezése már szeptemberre megtörténik, külön intézkedés szükségessége nem forog fenn.

3. Elnöklő esperes előadja, hogy Győri Lajos kenderesi lelkész „Előkészület a konfirmációhoz“ cimű művét és az ahhoz való „Vezérfonalat“ hozzá megküldötte azon kéréssel, hogy ha helyesli e munkát, az egyházmegyei tanügyl bizottság által birálttassa meg s ha az elfogadásra méltónak találná, a közgyülés által pártolólag terjeszsze fel az egyházkerületi közgyülés elé.

Tanügyi bizottságunk Nagy Imre lelkész elnöklete alatt Csécsi Imre, Szabó István és Albert András tagokból álló négyes bizottságot nevez ki és kér fel arra, hogy Győri Lajos jelzett munkáját birálja meg s erre vonatkozó véleményes jelentését a jövő egyházmegyei gyülés elé terjeszsze fel.

4. Tanügyi bizottságunk tárgyalás alá vevén a 17—1903. sz. egyházmegyei végzés értelmében az iskolai körlátogatók fuvarköltségének az egyházmegyei pénztárból leendő fedezése tárgyában beterjesztett javaslatot:

kéri a Nagytiszteletü Egyházmegyei közgyülést, hogy

az árpádi	kör	dekánja részére	24	korona
az aradi	„	„ „	36	„
a belényesi	„	„ „	32	„
a b.-böszörm.	„	„ „	24	„
az erdőhegyi	„	„ „	15	„
a geszti	„	„ „	24	„
a sarkadi	„	„ „	5	„
összesen évenként			160	korona

fuvardijat állapitson meg, s utasitsa egyházmegyei pénztárnokot, hogy ez összeget állandó évi tételként a költségelőirányzatba vegye fel.

5. Tanügyi bizottságunk tárgyalás alá vevén az egyházmegyei közgyülés 70—1903. sz. végzésében hozzá véleményadás végett áttett módositott alapszabályait a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei tanitó egyesületnek:

az általunk foganatositott, de a lényeget kevésbbé érintő, inkább stilaris módositások és a 7. §. ily alakban tett módositása után:

„A közgyülésekre útazó tanitóknak 4 koronát és fuvart, a köri gyülésekre útazóknak 2 koronát és fuvart az egyház ad az eddig kifejlett gyakorlat alapján“ — az alapszabályokat az egyházmegyei közgyülés jóváhagyása alá ajánlja, hogy ennek megtörténte után végmegerősités végett a Nagyméltóságu m. kir. Belügyminiszteriumhoz terjesztessenek fel az egyházmegyei elnökség útján.

6. Elnöklő esperes előterjeszti a nagyzerindi presbyteriumnak az ottani lelkész felvilágositása dacára hozott s az egyházmegyei közgyüléshez intézett azon inditványát, hogy mivel „az iskolás növendékek nemcsak testileg fejletlenek, de némelyik beszélni is alig tud, szavai alig ért-

hetők" : tegye meg a kezdeményező lépést arra nézve, hogy a tankötelesek nem 6, hanem 7 éves korukban vétessenek fel az iskolába.

Tanügyi bizottságunk azon indokolással, hogy az 1868. évi XXXVIII. tc. 1. §-a világosan kimondja, hogy : „minden szülő vagy gyám köteles gyermekeit (ha neveltetésökről a háznál, vagy magánintézetben nem gondoskodtak) nyilvános iskolába járatni életidejök 6. évének betöltésétől egész a 12-ik, illetőleg a 15-ik év betöltéséig ; de a 2. § ban megadja a lehetőséget arra, hogy „a testileg vagy szellemileg gyenge gyermekeket, a tiszti orvos bizonyitására, az iskolaszék rövidebb vagy hosszabb időre felmentheti az iskolába járás kötelessége alól" : a nagyzerindi presbyterium inditványát, mint országos törvénybe ütközőt egyszerűen mellőzendőnek véleményezi.

Tanügyi bizottságunk e jelentését, illetőleg jegyzőkönyvét azon kéréssel terjeszti a Nagytiszteletü Egyházmegyei közgyülés elé, hogy azt jóváhagyó tudomásul venni, a benne foglalt javaslatokat határozati erőre emelni, magát a jegyzőkönyvet hitelesítettnek nyilvánítani s az egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvében leendő kinyomatását elrendelni méltóztassék.

Kmf.

Szabó István,
t. ü. biz. előadó.

Széll Kálmán,
t. ü. biz. elnök.

Egyházmegyei közgyülésünk a tanügyi bizottság e jelentését, illetőleg jegyzőkönyvét jóváhagyó tudomásul veszi, a benne foglalt javaslatokat határozati erőre emeli, a jegyzőkönyvet hitelesítettnek nyilvánítja s azt egész terjedelmében az egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvébe felvétetni s kinyomatni határozza.

16. Olvastatott a missiói bizottság következő jelentése:

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés!

A misziói működéssel egyházmegyenk területén megbizott lelkészeknek jelentése, számadása és uti naplója alapján a missziói ügyre vonatkozó jelentésünket a mult 1903-ik évről a következőkben terjesztjük be:

I.

Az erdőhegyi missziói körben Csiha Márton erdőhegyi lelkész a gondozása alá tartozó hiveket 14 szórványban, egy-egy helyen 1—8 izben megfordulva 41 izben látogatta meg.

Foglalkozott imával 25-, biblia olvasással 23-, bibliamagyarázattal 17-, vallásos beszélgetéssel 14 esetben. Keresztelt 1 er, temetett 1-er, konfirmált 4-er, urvacsorát osztott 1-er.

Lelkek száma 14 szórványban fi 202, nő 186, összesen 388. A mult évnél kevesebb 17-el.

Uti naplója rendben van.

Számadása következő:

Sorszám	Megnevezés	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
1	1903. évi missziói segély	300	.	.	.
2	Fuvarköltség	.	.	84	.
3	Napi díj	.	.	156	.
4	Ellátás	.	.	60	.
	Összesen:	300	.	300	.

II.

A borossebesi missziói körben Szabó József borossebesi lelkész a gondozása alatt levő szórványok közül 25 helyen 53-or fordult meg.

Predikált 9 izben, keresztelt 1-er, temetett 5-ör, Urvacsorát osztott 3-or.

A vallásunkhoz és magyar nemzeti nyelvünkhöz való ragaszkodást odaadó buzgósággal és elismerést érdemlő sikerrel ápolta, minek igazolásául nem mellőzhetjük hallgatással azon tényt, hogy missziói müködésének hatása alatt Buttyinban, egy Brádról oda költözött baptista család a reform. egyház kebelébe tért vissza.

Lelkek száma 28 szórványban fi 284, nő 246 összesen 530, kevesebb 323-al mint az 1904-évben volt.

Uti naplója rendben van.

Számadása következő :

Sorszám	Megnevezés	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
1	1903. missziói segély	600	.		.
2	Fuvardij	.	.	319	.
3	Ellátás	.	.	173	.
4	Napidij	.	.	108	.
	Összesen:	600	.	600	.

1902. évi 8 kor. 12 fillér tulkiadását elszámolatlanul hagyja a maga terhére.

III.

A radna-lippai missziói körben Virágos Sándor radna-lippai lelkész végezte a missziói teendőket.

Lippán mint központon minden hónap 1, 2. és 4-ik vasárnapján és a nagy ünnepek első napján megtartotta az istentiszteletet délelőtt predikációval, délután kátémagyarázattal. Az urvacsorát is kiosztotta a rendes 6 alkalommal.

Mácsán isteni tiszteletet tartott minden hónap 3-ik vasárnapján délelőtt predikációval. Urvacsorát osztott a 3 nagy ünnep 2-ik napján.

Soborsinban, az állami népiskola helyiségében szombat napokon tartott isteni tiszteletet, mert vasárnaponként Lippán és Mácsán volt elfoglalva.

Vallást tanitott: Lippán a polgári fiiskolában, a kereskedelmi iskolában, a fiunépiskolában, a róm. kath. leányiskolában, a polgári leányiskolában és Radnán az állami népiskolában; 6 tanintézetben, heti 2—2 órán, összesen hetenként 12 órán.

Mácsát is beleszámitva a szórványokban predikált 17-er, temetett 4-er, urvacsorát osztott 4-er, vallást tanitott 16-or, hiveket látogatott 20-or. A szórványokban forgolódott 41-er.

Kiosztott zsoltárt és vallástant 22 korona értékben, ebből megtérült 16 korona, nem térült meg 6 korona.

Közszükségleti célokra gyüjtött 50 korona 20 fillért. Épitkezési alapra 67 koronát, szegény és árvaalapra 31 korona 40 fillért, összesen 148 korona 60 fillért. Saját maga adományozott épület fentartásra és javitásra 74 kor. 94 fillért.

A lelkész lakást kijavittatta és kibővitette. E célra 780 korona kölcsönt vettek fel, melynek fedezetére gyüjtésből bejött 370 korona 89 fillér.

A radna-lippai 1904. évi költségelőirányzatban 457 korona hiány mutatkozik, minek oka egyfelől az egyházi adó lanyha befolyása, másfelől a hivek általános szegénysége.

Lelkek száma Radnalippán fi 101, nő 97 összesen 198·
a szórványokban „ 122, „ 156 „ 278.
összesen: fi 223, „ 253 együtt 426,

mely szám 16 al több mint az 1902-ik évben volt. A kimutatottak közül ág. h. ev. fi 37, nő 42, összesen 79. Unitárius fi 2.

Uti naplója rendben van.

Számadása következő:

Sorszám	Megnevezés	Bevétel		Kiadás	
		korona	fill.	korona	fill.
1	1903. évi missziói segély . .	800	—		
2	1902. évi tulkiadása			11	80
3	Fuvar-költségre			428	90
4	Ellátásra			166	—
5	Napi dijra			166	—
6	Kiosztott könyvek meg nem térült ára			6	—
7	Nyugtabélyeg és portóra . .			4	52
8	Pénztármaradvány mint egyenleg			16	78
	összesen	800	—	800	00

Nagyszalonta, 1904 aprilis hó 20-ik napján.

Balog Ambrus,
Márk Ferencz,
Csécsi Imre,
misszió-bizottsági tagok.

Egyházmegyénk közgyülése e jelentést általában tudomásul veszi.

a) A missziói körök gondozásával megbizott lelkészek számadását helyben hagyja.

Csiha Márton, Szabó József és Virágos Sándor lelkészek részére 1903. évi számadásaikra vonatkozólag, a szokott fentartással, a felmentést megadja.

b) A lelkek számának évi pontos kimutatását a 21—1903. sz. egyházmegyei végzés C) pontjában megjelölt módozatok mellett ismételten figyelmökbe ajánlja a missziói gondozással megbizott lelkészeknek.

17. Esperes részvéttel jelenti külön is Sipos Imre belényesi lelkész tanácsbirónak 1903. okt. 25-én történt elhunytát. Melegen emlékezvén meg az elhunyt tanácsbirónak 11 éven át az egyházmegye javára teljesitett hü szolgálatairól, kéri a közgyülést, hogy a megüresedett tanácsbirói állás betöltésére intézkedést tegyen.

Közgyűlésünk megbizza az esperesi hivatalt, hogy az egyházak presbyteriumait, határidő kitüzése mellett, lelkészi tanácsbiróra adandó szabályszerű szavazataik beküldésére körlevélben hivja fel.

A szavazatok felbontásával, — esetleg ujabb szavazás elrendelésével — esperes elnöklete alatt dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán és Szikszay Lajos tanácsbirákat küldöttségként megbizza egyházmegyénk, kérvén, hogy jelentésüket a közelebb tartandó egyházmegyei közgyülésre terjesszék fel.

18. Egyházmegyénk részéről képviselőkül a folyó 1904. évi egyházkerületi közgyülésekre

lelkészi részről: Nagy Imre főjegyző és Balog Ambrus egyházmegyei tanácsbiró;

világi részről: gróf Tisza Kálmán és Benedek László egyházmegyei tanácsbirák rendes tagokul, —

póttagokul lelkészi részről: dr. Márk Ferencz, Böszörményi Lajos; világi részről: dr. Balogh Elek és Szikszay Lajos egyházmegyei tanácsbirák választatnak meg egyhangulag s részükre igazolásul megbizó-levél gyanánt e végzés jegyzőkönyvi kivonat alakjában kiadatik.

19. Bagdi János anti lelkész a postahivatal távolságára s a biztonsági állapotokra hivatkozva espereshez április 7-ikéről intézett levelében beterjeszti az egyházmegyei pénztárnokságról lemondását, s habár esperes felkérte őt ennek visszavonására, mindazáltal április 11-ikéről kelt levelében lemondását fentartotta.

Egyházmegyei közgyűlésünk sajnálattal Bagdi Jánosnak az egyházmegyei pénztárnokságról lemondását, mely állást ő 11 éven át kiváló szorgalommal és pontossággal töltött be.

De méltányolva felhozott inditó okait: elismerésének kifejezése mellett lemondását elfogadja

s őt a pénztárnokság alól felmenti, s e. megyei pénztárnokul Szabó István geszti lelkészt választja meg ; a pénztár átadásával Balog Ambrus és Böszörményi Lajos e. m. tanácsbirákat bízza meg.

20. Hadházy Kálmán e. megyei tanácsbíró, mint a mezősasi lelkészválasztásra kiküldött bizottság egyik tagja, beterjeszti az e. megyei küldöttségnek az 1903. december hó 6-án megtartott lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyvét 2 példányban, a választók hitelesített névjegyzékét és a mezősasi presbytérium kiküldötteinek megbízását tárgyazó jegyzőkönyvi kivonatot, melyszerint a mezősasi egyház meghívás útján Bessenyei Imre mártonfalvi lelkészt, — ritka szép egyértelműséggel, — választotta meg lelkészévé.

Minthogy a lelkészválasztás egyházi törvényeinknek megfelelőleg folyt le :

egyházmegyénk közgyülése a mezősasi lelkészválasztást jóváhagyja, a meghívás útján egyhangúlag megválasztott Bessenyei Imre mártonfalvi lelkészt, a mezősasi lelkészi állásban végleg megerősíti.

21. Benedek László egyházmegyei tanácsbiró 44. sz. alatt beterjeszti az 1904. márczius hó 20-án megejtett belényesi lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyvet 2 példányban, a választók névsorával, a megfelelő okiratokkal együtt, melyek szerint, meghivás utján Bottyán Pál lázárii lelkészt választotta meg a belényesi egyház lelkészévé.

Miután a csatolt okmányok szerint a lelkészválasztás az egyházi törvényeknek megfelelőleg történt :

egyházmegyénk közgyülése a belényesi lelkészválasztást jóváhagyja, a meghivás utján megválasztott Bottyán Pál lázárii lelkészt, a belényesi lelkészi állásban végleg megerősiti.

22. Bajji egyházgondnok 11 presbyter társával az egyházmegyei gyülésen előadás végett egyházközségi jelen-

tést terjesztett be az esperesi hivatalhoz, melyben bejelentik, hogy az 1904. évi márczius hó 5-én tartott egyházközségi közgyülés sem az eddig érvényben volt, sem a presbyterium által ujonnan alkotott egyházi adótervezetet nem fogadta el, mert a lelkészi föld, mely azelőtt alig 250 koronát jövedelmezett, most 1000 koronát jövedelmez, és a tüzifa fizetés beszerzése most nagyon sokba, csak a lelkészé 200 koronába kerül s a lelkész viselkedése annyira elkeseritette őket, hogy tömegesen kitérni van szándékuk oly egyházba, a hol a szegény nép panaszát meghallgatják s küldöttség kirendelését kérik, mely a hely szinén hallgassa meg panaszukat.

Az esperesi hivatal a bejelentést Bódogh János bajji lelkésznek nyilatkozat s felvilágositó jelentéstétel végett kiadta.

Bódogh János lelkész nyilatkozatában bejelenti s az egyházközségi közgyülés beterjesztett jegyzőkönyvi kivonatával igazolja, hogy az egyházközségi közgyűlés a presbyterium által 1904. évi március hó 3-án alkotott új osztályos adókulcsot, mely pedig a szegényebb néposztályra az eddiginél kisebb terhet rótt, vetette el s lelkész nem engedté tárgyalás alá venni azon egyesek részéről hangoztatott, de formaszerűleg elő sem terjesztett indítványt, hogy a régi adókulcsot is hatályon kívül helyeznék.

Bódogh János lelkész beterjesztett nyilatkozatában jelenti, hogy az egyházközségi közgyűlésen hivatkozott arra is, hogy a sulyosabb egyházi adóval terhelt egyházak állami segélyben fognak részesülni, mire a vagyonosabbak emelték azt a kifogást, hogy annak ők nem örülnek, mert az állam ezen kiadását az adófizetőknek kell megtéríteni.

Azon jelentésükre presbytereknek, hogy őket az adófizetésre csendőri karhatalom kilátásba helyezésével szólította fel, lelkész azt ismeri be, hogy az irányában jó indulatot mutató Kővágó Antal egyházgondnoknak hozzá egyenesen intézett azon kérdésére ; „mi lesz akkor, ha a presbyterium kiveti a régi párbérrendszer alapon az ez idei adót s a nép megtagadja az adófizetést“ azt felelte : majd behajtja a polgári hatóság az általa jónak s szükségesnek látott módon.

A tűzifa fizetés okozója Bajj községben az elégedetlenségnek, a lelkész 9 év óta viseli elfoglalt állását s a szállitás idején minden évben szóvá tették azt ; olcsó árban, felényi árban óhajtanák azt megváltani.

Lelkész bejelenti, hogy ölenként 10 koronában, a 16 öl fának 160 koronában megváltását, a maga részéről elfogadni hajlandó.

Nyilatkozatában elmondja lelkész, hogy az ő közreműködésével 2000 holdas birtok előnyös haszonbérletéhez jutott Bajj községe, s a nagy szegénységre való hivatkozás nem valódi, mert a bajji ember jószága olcsón jó legelőt, a jószágtalan emberek pedig a szomszéd nagybirtokosoknál, a Fekete-körös szabályozó társulatnál folyton találnak munkát s a község részére haszonbérelt 2000 hold földből mindenki annyit haszonbérelhet, a mennyit megmunkálni képes.

Lelkész annak is utána járt, hogy a szomszéd egyházközségekben mindenütt magasabb az egyházi adó s azon kivül a gyermekes szülék tandijat is fizetnek, mig Bajj községében ingyenes iskoláztatás van.

Azon panaszra, hogy az egyháztagok az isteni tiszteletet nem látogatják, mert lelkészükkel elégedetlenek, lelkész azt a választ adta, hogy még Karácsonkor oly sokan voltak az urvacsorázók, hogy az egyházfit az urvacsora osztás alatt kellett borért elküldeni, s hogy általában látogatják a hivek a templomot ; a bőjti urvacsora osztáskor azonban szociálista értekezlet tartatott az istentisztelet ideje alatt, s a látványosság és az általános nagyhangu igéretek jobban érdekelték a hiveket, mint az isteni tisztelet, s ha megtörtént az a tél folyamán, a mikor lelkész heteken át betegeskedett, hogy a közönséges hétköznapi isfentisztelet meg nem tartatott, az azért maradt el, mert egyetlen egyháztag sem volt a templomban s az iskolás gyermekeket a nagy hideg ellen óvni kivánták, az enyhébb idő beállta óta azonban, ha az egyháztagok közül egyetlen egy sem jelenik meg, az iskolás gyermekekkel együtt megtartják a hétköznapi isteni tiszteletet is.

Lelkész az egyházközségi közgyülést követőleg már-

cius hó 10-ik napjára hivta össze a presbyteriumot, hogy az eddigi párbér rendszernek megfelelőleg az egyházi adót vessék ki s az 1904. évi költség-előirányzatot állapitsák meg.

A presbyterek azonban a szociálista izgatások folytán felingerelt kedélyállapotra hivatkozással sem a költségelőirányzatot meg nem állapitották sem az eddigi alapon az egyháziadó kivetéséhez hozzá nem járultak, kijelentették egyszersmind, hogyha a belhivatalnokok a tüzifa fizetésnek és pedig a lelkész a 16 öl fának 100 koronában, a tanitó 8 öl fának 50 koronában megváltásába beleegyezik, minden baj megszünni fog.

Ezen presbyteri gyülésen 6 presbyter bejelentette lemondását, de a lelkész azt nem fogadta el.

Majd 1904. évi március hó 23-án Pap Imre és 179 társa nyilatkozatot terjesztettek be az esperesi hivatalhoz, melyben kijelentik, hogy sem a régi sem az ujonnan kidolgozott egyházi adórendszert nem fogadják el, mert a lelkésznek 42 hold földje, 4125 liter buzája, 2063 liter aljgabona, 153 korona 76 fillér készpénz fizetése van, ezen felül 16 öl fája, házasságkötés, születés, halálozás nevelik a lelkészi fizetést s még a lelkészi föld adóját is az egyháznak kell fizetni, pedig csak alig egy pár van az egyház tagjai közt kinek ugyanannyi földbirtoka van, mint a lelkésznek, és ebből adózni kell az államnak, megyének községnek és egyháznak.

Mivel eddig hasztalan várták, hogy a lelkészek belássák a hívek nyomoruságát s ők maguk tegyenek javaslatot a fizetés leszállitására nézve, kijelentik, hogy tovább türni nem fognak, mert ő mellettük tanuskodik az ő szomoru anyagi helyzetük, minden olvasni tudó ember tudja, hogy a mi embertől van, az elrontható s csak az állandó, a mit a jó Isten rendelt, és ha az eddigieken nem lesz változtatás, majd megváltoztatják ők azon vellást, a melyben eddig voltak.

Előadják még, hogy a templomba kevesen járnak, mert sérti a sziveket a lelkész olyan felelete: ha fele kilép az egyháztagoknak, megmarad a másik fele, nem tö-

rődik vele. — Egy keresztelő alkalmával pedig oly nyilatkozatot tett volna lelkész: „ha Isten nyila lehetne, mind agyon verné a bajji embereket.“

Nagytiszteletü esperes ur Böszörményi Lajos és Hadházy Kálmán tanácsbirákat bizta meg, hogy a bajji egyház presbytereinek és a 179 panaszos egyháztag panaszát a helyszinén vizsgálják meg s a találtakról jelentést tegyenek.

Megbizott tanácsbirák április 7-én jelentek meg Bajj községében s a presbyterium rendes tanácskozó helyén előbb a presbytereket, utóbb Pap Imre és 9 társát kihallkihallgatták. Ugy a presbyteri gyülés tagjai, mint a panaszos egyháztagok közül Pap Imre előzetesen felhiva lettek s utóbbi azzal, hogy 10 társával jelenjen meg.

A presbyteri gyülésen 11 presbyter jelent meg, a presbyterek valamennyien kijelentették, hogy az 1904. évi március 3-án elfogadott uj adókulcsot most is kötelező erejünek fogadják el magukra nézve, de mivel tudomásuk szerint az egyháztagok nagyobb része sem a régi adókulcsot fentartani, sem az ujat elfogadni nem hajlandó, ők sem az adókivetésbe, sem a költségelőirányzat megállapitásába bele nem mennek, hanem lemondanak, mert a felelősséget a behajtásért nem fogadhatják el.

Benyujtották irásban a Bajjon 1904. évi április hó 6-án kelt mind a 12 választott presbyter és egyházgondnok által aláirt, a presbyterségről és gondnokságról lemondást tárgyazó nyilatkozatokat.

Ajánlotta a küldöttség, hogy ha csakugyan sok az egyházi adóteher, annak enyhitéséül a politikai községtől kérjenek iskoláztatás cimén állandó segélyt.

A presbyterek panaszukból csupán azt tartották fenn, — a küldöttség előtt csak a panasz azon részét adták elő, — hogy sokallják a lelkész és tanitó tüzifa fizetését és ha a lelkész 16 öl fa váltság dijában 100 koronával, a tanitó 8 öl fa váltság dijában 50 koronával megelégednék, „megszünnék ott minden baj.“ (A presbyterek saját szavai.)

Lelkész 160 koronát kért váltságdijban, a tanitó pedig nem nyilatkozott; a presbyterek az egyházközség tagjai

szegénységére hivatkozással lelkész ajánlatát el nem fogadták, lemondásukat fentartották, mire küldöttség figyelmeztette őket, hogy addig, mig az uj presbyterium meg nem alakul, kötelességük hivatalos tisztüket teljesiteni.

Küldöttség előtt Pap Imre és 9 társa, miután felvilágositattak, hogy az uj adókulcs szerint a vagyonosabb ember az eddiginél jóval nagyobb terhet fog viselni, ellenben a szegény napszámosok, házbirtokosok terhe kevesebb lesz, — lelkész fizetését sokallják, nehézményelik, hogy a lelkész haszonélvezetében levő földnek is az egyház fizeti az adóját s hogy a lelkész 16 öl fáját most már igen messziről, Aradmegye Miskéről kell szállitani, mi egy egész napba kerül.

Gondnok a küldöttség kérdésére előadta, hogy a mult 1903. évben 174 koronáért vásárolta meg a lelkész 16 öl, a tanitó 8 öl fáját és abból az iskola fütésére is maradt 4 öl fa.

Egyik presbyter, ki régebben gondnok volt, azt adta elő, hogy ő 240 koronáért vásárolta meg a szükséges famennyiséget.

Küldöttség hasztalan figyelmeztette a panaszosokat, hogy a napszámosokra és lakókra az ujkulcs szerint kivetendő évi teher 2 kor. 40 fillér és 24 liter tengeri, vagy a házzal birókra az ujkulcs szerint kivetendő évi teher 2 kor. 40 fillér és 32 liter tengeri az ingyen iskoláztatás mellett nem elviselhetetlen teher, s hogy a szomszédos községekben hasonló egyházi adó mellett sulyos tandijakat is fizetnek a gyermekes szülők, a protestáns szellemre áldozatkészségre hivatkozás mit sem használt, kijelentették, hogy sem a régi párbérrendszer alapon, sem az uj adókulcs alapon nem fizetik az egyházi adót, sőt volt közöttük olyan, ki azt mondotta: „Elégedjék meg a lelkész a földjavadalommal és a stólával.“

Küldöttség jelentése szerint a békitő eljárás eredménytelen lett s ugyanannak véleménye szerint az uj adókulcs elfogadása vagy a régi alapon az 1904. évi költségelőirányzat megállapitásának megtagadása, valamint a presbyterek ismételt lemondása a Bajj községében nagyon

elterjedt szociális eszmék által történt izgatásoknak a következménye.

Lelkész utólag ujólag kidolgozva beterjesztette az uj adókulcsot, melyből kitünőleg az egy évi kivetés 3172 liter tengerit, 7705 liter búzát, 1946 liter zabot és 693 kor. 70 fillér készpénzt eredményeznc, míg az eddigi kivetés volt 6012 liter tengeri, 7063 litter búza, 3404 liter zab és készpénz 568 kor. 80 fillér, s a gabonát pénzbe átszámítva a régihez viszonyítva apadásként 52 kor. 46 fill. mutatkozik.

Lelkész az esperesi hivatalhoz ápril 10-én beterjesztett jelentésében egyháztagokat nevez meg, kik előtte bizonyították, hogy az egyháztagokat maguk presbyterek biztatták ellenállásra az uj adókulcsasal szemben, mert azon új adókulcs a vagyonos presbyterekre az eddiginél jóval nagyobb terhet róv. (Ezen legmagasabb teher 100 liter búza, 26 liter zab és 3 kor. 30 fill., készpénz a 22 kat. hold földdel, vagy annál többel birókat terheli; és ez túlzottnak nem nevezhető.)

Egyházmegyénk közgyülése a bajji egyházgondnok és presbyterek semmivel sem indokolt lemondását tudomásúl nem veszi, s mivel a presbyterium által alkotott új adókulcsot az egyházközségi közgyülés visszaútasította anélkül, hogy annak elfogadása iránt egyetlen hang nyilatkozott volna, Bajj községben az egyház közszükséglete az eddig érvényben volt adókulcs alapján lesz az 1904. évre is kivetendő.

Az egyházi törvények 27. §-a 5. pontja a presbyterium szoros kötelességévé teszi az egyházi és iskolai adóknak kellő időben kivetését, behajtását s mindenféle fizetéseknek, tehát a belhivatalnokok fizetésének kiszolgáltatását is, minélfogva utasitja a bajji presbyteriumot, hogy az 1904. évi költségelőirányzat elkészitését s annak esperesileg jóváhagyása után a közszükséglet kivetését, megfelelő időben behajtását s az egyház

által viselendő terhek kellő időben teljesitését tartsa állásából folyó kötelességének, mert:

a beérkezett jelentés szerint Bajj egyházközségben az elégedetlenséget az a körülmény szüli, hogy a lelkész és tanitó fáját messziről kell szállitani. — A szállitás pedig nem a házzal biró, vagy a házzal sem biró lakó napszámosokat, hanem a földmüvelő, jószágtartó embereket terheli s ha a szükséges 28 öl botfa ára 174 korona, vagy mint az egyik presbyter mondotta, az eddig legmagasabb összeg 240 korona fejében a presbyterek önként megajánlottak s csak a lelkész és tanitónak váltságdij fejében 150 koronát s még e mellett az iskolába szükséges fát ezentul is beszerezniök kellene, nyilvánvaló, hogy Bajj községében nem a 90 koronányi különbség, hanem az általános társadalmi kórság s e vidéken hirtelen fellépett .és egyszerre elterjedt szociális izgatás szüli (?) mely elégedetlen mindennel, a mi létezik s megváltoztatni szeretne mindent, hogy elronthassa holnap, a mit ma alkotott.

Lelkész nyilatkozatával, a presbyterek, az egyházközségi tagokat képviselő Pap Imre és társai beismerésével igazolva van, hogy Bajj község már 5 év óta haszonbérletben tart egy 2000 holdas birtokot; ott tehát az alkalom arra, hogy a földmivelő földet müveljen, jószágot tartson, meg van s a község közvetlen közelében levő nagybirtokosoknál, ugy a Feketekőrös szabályozó társulatnál is sok munkát nyernek a községi lakosok, ingyen iskoláztatás van, az általuk viselt egyházi teher tehát ha sulyosan nehezedik is az egyházi tagokra, az nem elviselhetetlen.

Figyelmezteti egyházmegyénk közgyülése a bajji presbiteriumot és az egyházközség valamennyi tagját, hogy a lelkészi javadalom és tanitói javadalom az egyházi törvény értelmében nem

csorbitható s az felek megegyezése alapján is csak a felsőbb hatóságok jóváhagyásával és csak változott viszonyok mellett lehetséges, már pedig Bajj községben a viszonyok nem változtak és a lelkészi és tanitói javadalom nem nagyobb annál, mint amire a lelkész és tanitó állásuknál fogva igényt formálhatnak.

Ezen határozat panaszkodó presbyterekkel s Pap Imre és társaival közlendő.

23. Olvastatott a számvevőszék jelentése:

Jegyzőkönyv

felvétetett N.-Szalontán, 1904 április 20-ik napján a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei számvevőszék által az egyházmegyéhez tartozó egyházgondnokok 1903. évi számadásainak megvizsgálása tárgyában.

Jelen voltak:

Kovács Károly elnök,	Szikszay Lajos,
Dr. Márk Ferencz,	Fráter Emil,
Borbély László,	Márton Istváu,
Rácz Gyula,	Bagdi János jző és előadó.

A következő egyházgondnokok részére, mint akiknek számadása teljesen rendben találtatott, a számvevőszék a fölmentvényt megadhatónak véleményezi: a széplaki, belényesi, nagyszalontai, ágyai, szintyei, tenkei, tárkányi, nyégerfalvai, ugrai, homorogi, b.-ujlaki, pankotai, tamásdai, bajji, okányi, m.-gyoroki, kisházai, remetei, e. gyaraki, m.-sassi, bélzerindi, sarkadi, mezőgyáni, sarkadkereszturi, borossebesi, vadászii, lippai, komádii, fenesi, n. harsányi, árpádi, aradi, n.-zerindi és geszti.

Ellenben a sonkolyosi pénzszámadás 16. tételénél 203 kor. 94 fillér van elszámolva, a nyugtákkal pedig csak 202 kor. 64 fillér van igazolva.

A takarékmagtári számadásnak sem bevételi, sem kiadási tételei okmányolva nincsenek. Pótlás végett visszaadatik.

A feketetóti magtárgondnok számadása nincs okmányolva. Pótlás végett visszaadatik.

A jánosfalvai gondnok számadása 9-ik tételénél, — magán kölcsön s annak kamata fejében 110 koronát számol el kiadásként, holott a költségelőirányzat jóváhagyásakor esperes az előirányzott 30 kor. kamatfizetést sem hagyta jóvá, s ugyan azért az illető gondnok e tárgybani nyilatkozatát, az esperesi hivatalhoz beterjeszteni, tartsa állásából folyó kötelességének.

A beregböszörményi számadásnál 35. t. a. 50 fillér van kiadá-ba téve, a nyugta pedig 30 fillérről szól, a 121. t. a. 2 kor. 40 fillér lett kiadásba téve, a nyugta pedig 2 koronáról szól, ezek szerint a kiadás 60 fillérrel kevesebb lévén, az egyébként rendben lévő számadás azzal adandó vissza, hegy a pénztári maradvány 309 kor. 07 fillérről, 309 kor. 67 fillérre, az egyház elöljáróság által kiigazítandó lesz.

A b.-zsadányi — egyébként rendben lévő számadás — azzal adatik vissza, hogy az 5. t. alatti 105 kor. 60 fillérről szóló ellennyugtát, az egyházi elöljáróság, a befizetővel irassa alá.

A szemlaki gondnok számadásánál, a 15. számú nyugta senki által aláirva nincs.

A 17. sz. nyugta, a pénzt átadó alapgondnok által nincs igazolva.

A 41, 50, 69, 71, 72 és 73 sz. ellennyugták, a pénzt befizető haszonbérlők által igazolva nincsenek. A költségelőirányzatban, mint 1902. évi maradvány, előirányoztatik 338 korona 84 fillér, az 1903. évi számadásban pedig, mult évi maradvány cimen 226 korona 71 fillér bevételeztetik. A számadás az egyháztanács által jóváhagyva nem lett, legalább ez a számadásból meg nem állapitható. A számadásnak a főkönyveli egyezését, egyházi jegyző és gondnok irják alá. Pótlás végett visszaadatik.

A f.-gyarmati egyház számadásainál, a kölcsön magtár elszámolásnál 4. t. sz. a. bevételezett 3 hekt. 75 liter buza, az összes számolásnál hiányzik.

Lelkész, az egyh. tanács közbejöttével igazitsa ki. A gyantai gondnok számadásánál, a pénztári napló 3. sz. tételénél, bevételezve lett, egyházi adóból pénztári napló

szerint 966 korona 17 fillér, nyugtázva ezen tétel 908 korona 61 fillérrel lett; ugyan ezen számadásnál, aláiratlan nyugták 21. számu kiadási tétel (33 és 24 alszámolat) továbbá 24. sz. tétel 20 koronáról. A 24. számu kiadási tétel 45. alszám alatt. kiadásba lett téve 57 fillér egy ajánlott levél reklamációjáért, mely 25 fillérrel van okmányolva.

Pótlás végett visszaadatik.

Végül, a kőrösszeg apátii és szakáli egyházgondnok számadását nem terjesztette be, felhivandók nevezett gondnokok, hogy az őszi közgyülésre különbeni fegyelmi eljárás terhe alatt számadásaikat terjesszék be.

A jegyzőkönyv felolvastatott.

Kmf.

Kovács K.
elnök.

Márk Ferenc,
Márton István,
Fráter Emil,
Rácz Gyula,
Bagdi János,

24. Mezősassi lelkész Bessenyei Imre és Kőrösi Károly gondnok beterjesztik a presbyterium és a közgyülés egyező határozatait az uj adókülcsra, a terményfizetésnek pénzzé változtatására, a tandijra és az előnyösen megállapitott uj dijlevelekre vonatkozólag. Csatolják az uj előirányzatot, valamint a belhivatalnokok elfogadó nyilatkozatait.

Az uj kulcs szerint:

1. azon egyháztagok, kik vagyontalanok, vagy csak házzal birnak s állami egyenes adójuk 0—10 korona közt van, személyenként fizetnek 50—50 fillért, páronkint egy koronát,

2. azok, kiknek 1—5 hold földjük van s áll. e. adójuk 10—15 kor. közt van, személyenként 1—1 koronát, páronként 2 koronát,

3. azok, kiknek 5—10 hold földjük van s áll. e. adójuk 15—30 kor. közt van, személyenként 1 kor. 50 fillér, páronként 3 koronát,

4. azok, kiknek 10—20 hold földjük van s áll. e.

adójuk 30—50 korona, személyenként 2—2 koronát, páronként 4 koronát,

5. azok, kiknek 20—30 hold földjük van s áll. egy. adójuk 50—75 korona, személyenként 3—3 koronát, páronként 6 koronát,

6. azok, kiknek 30—40 hold földjük van s állami e adójuk 75—100 kor., személyenként 4—4 koronát. páronként 8 koronát,

7. Azok, kiknek ennél több földjük van s több áll e. adót fizetnek, személyenként 5—5 koronát, páronként 10 koronát.

A feleséges fiak, vők és családtagok, kik egyházi adót fizetni tartoznak, azt a személyadót fizetik, mit a helyettük adót fizető családfő fizet. Ezenkivül az egyházi „közköltő“ az egyháztagok áll. egyen:s . adójára vettetik ki, vagyis a bevétel és kiadás közti különbözet vettetik ki percentuális (%) adóként, ez idő szerint 27%. Ez adó 100 koronát meg nem haladhat. Tandijat fiukra és leányokra egyformán 2 kor. 60 fillért állapitanak meg. Az uj alapokon készült költségvetés szükséglete 5654 kor. 80 fil., fedezete 5681 kor. 80 fill., maradvány mutatkozik 27 kor: 49 fillér.

Közgyülésünk a beterjesztett adókulcsot s a tandijra vonatkozó határozatot véglegesen megerősiti. A termények megváltása folytán előnyösen megváltoztatott dijleveleket végleges megerősités végett pártolólag terjeszti az egyházkerületi közgyüléshez.

25. Ónody Sándor mezőgyáni lelkész és K. Deák Ferencz gondnok beterjesztik a presbyterium és a közgyülés egyező határozatait az egyházi adónak készpénzben leendő fizetésére, a pótadó kivetésének 4 osztályára, az uj dijlevelekre és az ingyen iskoláztatásra vonatkozólag. Csatolják az uj előirányzatot, valamint a belhivatalnokok elfogadó nyilatkozatát és a régi és uj dijlevelek összehasonlitó kimutatását, mely mindegyik dijlevélnél emelkedést mutat.

A pótadó osztályai:

1. osztály 0—20 kor. állami (összes) adó után 16%.
2. „ 25—50 „ „ „ „ „ 14%.
3. „ 50—100 „ „ „ „ „ 12%.
4. „ 100 koronán felüli „ „ 10%.

Személyadó minden családfőre (arra is, ki a mezőgyáni áll. adófőkönyv szerint neve alatt állami adót fizet) 2 korona. Özvegyek felét fizetik. A tandij a megváltási összegben benfoglaltatván, az ingyenes iskoláztatást kimondják. A lelkészi fizetésre nézve a buza, zab, fa és az összes szolgálmányokra 1240 korona állapittatott meg, ugy azonban, hogy jelenlegi lelkész Ónody Sándor személyére, — tekintettel az egyház ügyei körül az anyagi téren kifejtett munkásságára, — hivatalból távozásáig, vagy haláláig ezen összeg 1300 koronában állapittatik meg.

A terményadó megváltásával készitett uj adókulcsot közgyülésünk végleg megerősíti s a belhivatalnokok által elfogadott uj díjleveleket, az Ónody Sándor lelkészt illető határozat jóvá hagyásával, végleges megerősités végett pártolólag terjeszti fel az egyházkerületre.

26. A mezősasi egyház, presbyteriumi határozat mellékelésével, kérvényt intéz az egyházmegyei közgyűléshez, mely szerint a következő 5 évre közalapi járulékát 145 korona évi átalányösszegben óhajtja megváltani. Az évi átlag 141 korona 36 fillér.

Közgyülésünk a kérelmet teljesitve, a mezősasi egyház részéről az eddig fizetett közalapi járulékok átlagának megfelelő közalapi váltságösszeget az 1905. évtől az 1909. év végéig terjedő 5 évre 145 koronában megállapitja s e határozatot az egyházi Törvény 266. §-a értelmében az egyházkerületre felterjeszti.

27. A mezőgyáni egyház, presbyteriumi és közgyülési határozatot mellékelve, kérvényt terjeszt az egyházmegyei közgyülés elé, mely szerint a következő 5 évre

közalapi járulékát 105 korona évi átalányösszegben óhajtja megváltani. Az évi átlag 104 korona 08 fillér.

A mezőgyáni egyház kérelmét teljesitve, az eddig fizetett közalapi járulékok átlagának megfelelő közalapi váltságösszeget az 1905. évtől az 1909. év végeig terjedő 5 évre 105 koronában állapitja meg közgyülésünk s e határozatát az Egyházi Törvények 266. §-a értelmében az egyházkerületre felterjeszti.

28. Okányi lelkész és gondnok presbyteriumi és egyházközségi közgyülési egyező határozatokat terjesztenek be, mely szerint a lelkész és harangozó terményfizetését, a buzának köblét 12 koronával, az árpának köblét 8 koronával váltják meg, kérik ezen határozatnak 5 évre jóváhagyását.

Továbbá, mivel az iskolák községiekké lettek, kevesebb egyházi adóra lévén szükség, uj adókulcsot dolgoztak ki, melynek szintén jóváhagyását kérik.

Az uj adókulcs fentartja az eddigi párbér adót, ugy, hogy egy pár 1 koronát, az özvegyek ennek felét fizetik s az igy remélhető 600 koronán kivül az 1904. évben 1092 kor. 34 fillérre lesz szükség, melyet birtokaránylagosan az állami egyenes adó arányában vetnek ki.

Egyházmegyénk közgyülése jóváhagyja a presbyteriumi és egyházközségi közgyülésnek azon intézkedését, hogy a lelkész és harangozó terményfizetését — 5 évi időtartamra — és pedig a buzának köblét 12 koronával, az árpának köblét 8 koronával megváltotta s ezen határozatnak végmegerősitése végett az iratokat pártolólag terjeszti fel a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre.

Továbbá az uj adókulcsot, mely bár nem felel meg az egyházi törvényszerinti osztályos adózásnak, mivel a határozatokat egyhangulag hozták s az ellen felebbezéssel senki sem élt,

véglegesen jóváhagyja és feljogositja a presbyteriumot, hogy páronként 1 koronát, özvegyekre ennek felét személyes adózás czimén és az 1092 kor. 34 fillér ez évi szükségletet az állami egyenes adó arányában kivethesse és beszedhesse.

29. Okányi lelkész és gondnok presbyteriumi és egyházközségi közgyülési megegyező határozatokat terjesztenek be jóváhagyás végett, mely szerint faiskola telep részére vásárolt s korábban már az egyház nevére telekkönyvezett föld árában még mindig fizetetlen 900 koronát s 3 évi 6% kamatait a f. 1904 évi december 31-ig ugy vélik kifizetni, ha a kötegyán-vésztői vasut által a tanitói földekből kisajátitott rész takarékpénztárilag kezelt kisajátitási árát 469 korona 90 fillért ezen tartozás kifizetésére fordithatják, a hiányzó összeget pedig az 1904 évi kivetésből fedezhetik. Engedélyt kérnek arra, hogy takarékpénztári tőkéjüket e célra felhasználhassák.

Egyházmegyénk közgyülése megengedi, hogy az okányi egyház által vásárolt faiskola 900 koronát tevő hátralékos vételárára fordittassék a tanitói földekből kisajátitott rész után fizetett és takarékpénztárban gyümölcsözőleg elhelyezett 469 korona 90 fillér, a fedezetlenül maradó vételár pedig az 1904 évre előirányzott kivetésből fedeztessék.

30. Bihari e. m. esperese tudomás vétel czéljából megküldi a nagyváradi ev. ref. leánynevelő intézet részére kiállitott azon ajándékozási szerződést, melyben a nagyváradi ev. ref. egyház azon beltelket, a melyen az internátus áll, tulajdonjoggal a nagyváradi ev. ref. leánynevelő intézet javára átadja, kikötvén, hogy az ajándékozott ingatlan kizárólag ev. ref. leánynevelési czélokra használható s mennyiben e cél bármikor megszűnnék, az ingatlan az ajándékozó egyház tulajdonába visszaszálland.

A ajándékozási szerződést az ev. ref. leánynevelő intézet részére az igazgató tanács elnöke fogadta el hálás

köszönettel s beleegyezett, hogy az ajándékozó ev. ref. egyház visszaszállási joga s azon korlátolás, hogy az ajándékozott beltelek sem el nem idegenithető, sem meg nem terhelhető — telekkönyvileg feljegyeztessék.

Egyházmegyénk közgyülése a nagyváradi ev. ref. egyház által a nagyváradi ev. ref. leánynevelő intézet részére tett. a nagyváradi 416. sz. tkvi betétben A I. 1. 2. rend, 558,559 hrsz. a. foglalt teleknek a vázlatrajzban kijelölt 558/2, 559/2. hrsz. részletei, együtt 491⁴ □-öl ajándékozását jóváhagyó tudomásul veszi s az ajándékozó egyház vi-szaszállási jogának s egyéb korlátozásnak telekkönyvi feljegyzését a dolog természetéből folyónak tekintvén, a maga részéről nemcsak nem ellenzi, de annak feljegyzéséhez készséggel hozzájárul.

Együttal meleg köszönetét fejezi ki a nagyváradi ev. ref egyháznak a leánynevelés ügye érdekében tett nagyértékü ajándékozásáért.

Ezen hatarozat a nagyváradi ev. ref. leánynevelő intézet igazgató tanácsával és általa a főtiszteletü egyházkerületi közgyűléssel közlendő.

31. Fenesi lelkész jelenti, hogy az 1903. évi október havában takarékmagtárt alapitottak önkéntes adakozásból.

Beterjeszti a presbyterium és egyházközségi közgyűlés együttes határozatát, melyben a lelkész által felvetett azon eszmét, hogy a takarékmagtár jövedelméből a belhivatalnokok fizetése lenne fedezendő, az egész egyházközségi közgyülés örömmel fogadta, s jelenti, hogy a takarékmagtár már most 3492 liter buzával, 1047 liter csöves tengerivel, 39 korona 90 fillér készpénzzel rendelkezik.

Beterjeszti a számos egyháztag által aláirott alapszabályokat 2 példányban, a kötelezvény mintáját, melyre a kölcsönt nyujtják.

Az alapszabályokban a kezelés megfelelőleg, a gyümölcsöztetés azonban a törvény által meg nem engedett módon van biztositva.

Ugyanis kikötve van, hogy 25% fog kamat fejében fizettetni.

Mivel a törvény a 25% kamat szedéshez birói segélyt nem nyujt, sőt a mennyiben az bebizonyithatólag az adósnak anyagi romlását előidézni, vagy fokozni alkalmas, azt büntető uton üldözi, az alapszabályok ily értelemben jóvá nem hagyhatók. Minthogy azonban a gabona tavasszal, a mikorra a kölcsönzés tervbe véve van, rendszerint drágább, mint aratás és cséplés vagy a tengeri beszedése után, a mikor a visszafizetésnek az alapszabályok értelmében történni kell, utasittatik a presbyterium, hogy az alapszabályokat akképen módositsa, hogy a gabonát folyó árban adja el. Az eladási árról vegyen kötelezvényt s abban kötelezze az adóst a kötelezvény kiállitása napjától folyó 8% kamatok megfizetésére is.

Igy a presbyterium a törvénynyel és azt alkalmazó hatóságokkal összeütközésbe nem jön, ellenben a takarékmagtári alap biztositva van, mert a takarékmagtár évenként gabonát vásárolhat s azt ujból eladhatja.

Egyébként magát az eszmét, mely a fenesi egyház hiveit oly buzgó adakozásra serkentette, egyházmegyénk közgyülése üdvözli s a beterjesztett alapszabályokat egyéb részeiben jóváhagyja.

32. Fenesi lelkész és gondnok jóváhagyás végett beterjesztik a presbyterium és egyházközségi közgyülés megegyező azon határozatait, mely szerint a lelkészi lakást kibőviteni határozták el.

913 korona rendkivüli épitési adót vetnek ki az egyháztagokra, kiket 5 osztályba soroztak.

Az	1,	osztályba	tartoznak	22-en	s fizetnek 8—8
a	2.	„	„	41-en	„ 6—6
a	3.	„	„	53-an	„ 4—4

a 4. osztályba tartoznak 61-en s fizetnek 3—3
az 5. „ „ 48-an „ 2—2

koronát, megnevezik egyenként az összes egyháztagokat, az osztálylyal együtt, melybe soroztattak.

Bemutatják a tervrajzot és költségvetést.

Kérik a tervrajz és költségvetés jóváhagyását és a rendkivüli adó kivetésének engedélyezését.

Egyházmegyénk közgyülése a beterjesztett presbyteriumi és egyházközségi közgyülési végzéseket, a lelkészi lak kibővitését kitüntető tervrajzot és költségvetést jóváhagyja, a presbyteriumot a rendkivüli épitési adó 913 korona kivetése és behajtására feljogositja, minthogy azonban a költségvetés szerint az épitési összeg 2103 kor. 05 fillért tesz, s az egyházközségi közgyülés az 1904. január 10-én tartott közgyülésben kimondotta, hogy az egyház ujabb adóssággal nem terhelhető, a presbyterium pedig nem adott arra nézve bővebb felvilágositást, hogy a hogy a többlet épitési költség miből nyer fedezetet, útasitja a presbyteriumot, hogy a fedezeti hiány miből fedezését, az esperesi hivatalnak mielőbb bejelentse ; továbbá a vállalkozóval szerződést kössön, a szerződésben kösse ki, hogy a vállalkozó jó anyagot tartozik adni, hogy az épités befejezésével joga van felülvizsgálatot tartani s az épités folyama alatt is szakértőileg a munkát, ugy az anyagot ellenőriztetni s csak a szakértői vizsgálat és véiemény alapján átvenni a befejezett munkát.

33. Körösszeg-apátii presbyterium (11 presbyter által aláirva) kérvénynyel járul egyházmegyénk közgyülése elé, hogy engedné meg, hogy a k. apátii egyház részére, mely egyház a lelkészi és tanitói javadalmat képező földeken kivül semmiféle földbeli vagyonnal nem bir, a gróf Csáky család egyik tagjától a község által most megvett 2000 kat. hold földből az egyház jövője biztositására 40 hold

földet az egyháznak és az egyházi kezelés alatt levő 5000 koronát tevő takarékpénztárilag kezelt vagyonából 10 hold földet vásárolhassanak, utóbbit egyenesen és kizárólagosan ugyanoly elidegenithetetlen alapitványul, a mily természettel a gróf Csáky-féle 3000 koronás és 2000 koronás iskolai alapitvány bir.

A nagyobb részben első osztályu földek átlagos vételára 476 korona (238 frt.) s a kormány támogatása mellett a kisbirtokosok országos földhitelintézete 5·4%-os kamat mellett nyujt törlesztéses kölcsönöket, és az egyház részére vásárlandó föld vételárának kifizetését akképp vélik eszközölni, hogy a vásárolt föld és az egyház jelenlegi 35 hold földje köttetnék le jelzálogul, ellenben az alapitványi tőkékből az alapitvány részére vásárolandó föld egész vételára kifizethető lenne.

Bemutatják a presbyteriumi és egyházközségi közgyülési megegyező határozatokat, melyek szerint a presbyterium mind a 14 presbyter részvételével egyhangulag és az egyházközségi közgyülés a tagok nagy részvételével egyhangulag mondta ki, hogy a egyház részére 40 hold föld vásároltassék és a gróf Csáky-féle 3000 koronás és a 2000 koronás iskolai alapitványból 10 hold föld vásároltassék.

Kérelmük támogására felhozzák, hogy az iskolai alapitványokként kezelendő földek az 5000 korona jelenlegi 200 korona kamatánál biztosabban nagyobb jövedelmet, 360—400 koronát fognak hozni és a föld a takarékpénztári kezelésben levő tőkénél is biztosabb vagyont képez;

hogy az apátii községben levő másik egyház is vásárolt ugy az egyház részére, valamint a Csáky-féle iskolai alapitványt is föld vételére forditani rendelte;

hogy az apátii ev. ref. egyház később, a midőn e föld vételével járó tehertől megszabadulni fog, örök fenntartást nyer a 40 hold föld birtoka által.

Megjegyzik még, hogy a lakosság egyetlen tagja sem vállal kezességet a másikáért, a szükséges kölcsönt mindenki a maga eddigi és most szerzett birtoka értékéhez képest veszi fel, egyetemlegesség a kölcsönre nézve

a hitelező intézet által nem követeltetett, mivel a földmivelési miniszteriumtól a felügyelet gyakorlása végett egy hivatalnok, a kölcsönt nyujtó intézettől tisztviselők s a földosztást teljesitő mérnökök a munkálatot megkezdték, már az 1904. évi október 1-én a vevő a birtok használatába belépni fog.

A presbyterium felterjesztésében teljes biztositékot vállal arra nézve, hogy az alapokból megvett földek mindenkor a rendelt iskolai célokra fognak jövedelmeztetni és felhasználtatni.

Egyházmegyénk közgyülése a k. apátii egyház földvételi ügyét kellőleg előkészitettnek nem találja, minélfogva a beterjesztett presbyteriumi és egyházközségi közgyülési határozatokat pótlás végett azzal adja vissza a presbyteriumnak, hogy azt következőképpen pótolja:

1. Igazoltassék előljárósági bizonyitványnyal az, hogy a vásárlandó föld kat. holdja, mely összegre tehető, a 476 korona vételár a helyi forgalmi értéknek megfelel-e?

2. figyelembe véve az ottani gazdasági viszonyokat, a remélhető jövedelem megfelel-e azon összegnek, hogy abból a közterhek kifizetése után a felveendő kölcsön törleszthető legyen, e körülmény is az 1. pont alattiban kivánt községi bizonyitványban igazolandó;

3. tekintettel azon körülményre, hogy a föld vételárába a Csáky-féle alapitványt is befektetni kivánja az egyház, a Csáky család képviselőjétől egy nyilatkozat lesz beszerzendő, melyben az alapitványnak földvételre forditása megengedtetik, ugy azonban, hogy ezen alapitvány kamatja a föld jövedelméből évenként rendeltetési helyére (iskolai cél) fordittassék.

4. Állittassék ki a rendes adásvételi szerződés azon záradékkal, hogy a szerződés az egyházra nézve csak akkor válik kötelező erejüvé,

ha az egyházmegyei illetve egyházkerületi jóváhagyással láttatik el.

5. Az egyházközség a kölcsön felvételére vonatkozólag valamelyik pénzintézettel tegye magát érintkezésbe, vegyen ajánlatot arra nézve, hogy az intézet minő feltételek alatt hajlandó a kölcsön ügyletet megkötni s mutassa be ezen ajánlatot is.

6. Végül terjessze be ugy a vásárlandó mint az egyház jelenlegi tulajdonát tevő jelzálogul lekötendő ingatlanok kataszteri birtokivét (a községi jegyző által hitelesitve) valamint ezen ingatlanok teljes hiteles telekkönyvi betét kivonatait. (Teljes másolat, a részleges, kivonatos másolat nem felel meg.)

34. A tamásdai presbiterium még 1902. évi szeptember hó 21-én elhatározta, hogy a lelkészi és tanitói földből a fekete-körösi vizszabályozó társulat által kisajátitott részért fizetett s takarékpénztárban kezelt összegből lelkésze és tanitója részére szőlőföldet vásárol.

Kenderesi János és Nyágró Jánostól a bemutatott szerződés szerint 555 nsz.-öl földet 400 koronáért megvásároltak s az egyház tulajdoni jogát arra bekebelezteték.

Az egyházközségi közgyülés 1904. évi feb·uár hó 14-én jóváhagyta a presbyteriumi határozatot.

A megtörtént vételt jóváhagyni kérik azzal, hogy a vásárolt szőlőföld fele része lelkészi, másik fele része tanitói javadalmat fog képezni.

Egyházmegyénk közgyülése a beterjesztett presbyteriumi és egyházközségi közgyülési végzéseket s annak alapján eszközölt vételt jóváhagyja s hogy a vásárolt föld felerészben lelkészi, felerészben pedig tanitói javadalmat fog képezni, tudomásul veszi s végmegerősités végett az összes ügyiratokat a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre felterjeszteni rendeli.

35. A kötegyáni egyház részéről Kolumbán Áron lelkész és Bálint János gondnok beterjesztik a presbyterium azon határozatát, mely szerint f. évi szeptember 1-én, a tanköteles gyermekek felszaporodása folytán szükségessé vált negyedik iskolát megnyitja s a negyedik tanitóságot felállitja. Csatolják az uj tanitóság dijlevelét, kérik ennek megerősitését, jelezvén, hogy ezen tanitói dijlevél költsége, ujabb kivetés nélkül, a rendes költségvetés keretében nyer fedezetet. A dijlevél értéke nincs jelezve.

Közgyülésünk a kötegyáni negyedik iskola megnyitására s a negyedik tanitóság szervezésére vonatkozó határozatot örömmel jóváhagyja s ezen negyedik tanitóság dijlevelét megerősités végett az egyházkerületre felterjeszti.

36. A tiszántuli egyházkerület elnöke felhivja az egyházmegyéket, hogy a Debreczenben létesitendő egyetem érdekében, az eszme propagálása és az érdekeltség minél szélesebb körben való felköltése végett minden egyházmegyében egyházmegyei bizottságot alakitsanak, mely a központi végrehajtó bizottsággal szerves összeköttetésben álljon.

E fontos ügy érdekében egyházmegyénk, tanácsbirói karából alakitja meg az egyetemi bizottságot, felkéri és megbizza azt, hogy lépjen szerves összeköttetésbe a központi végrehajtó bizottsággal.

37. A szentleányfalvi lelkész 69. szám alatt beterjeszti az egyház azon kérvényét, hogy az 1904. évben is a régi adókulcs szerint vethesse ki és szedhesse be az egyházi adót. Okadatolván kérelmét azzal, hogy a zsinat által tervbe van véve a szegényebb egyházak segitése és hogy egyházuk valószinüleg közte lesz a segitetteknek ; igy a közel jövőben ugy is uj adókulcs lesz készitendő.

Egyházmegyénk közgyülése a szentleányfalvi egyházi régi adókulcsot, — a felhozott alapos okok figyelembevételével — az 1904. évre is érvényben hagyja, illetve megerősiti ; feljogositja a

presbyteriumot arra, hogy az egyházi adót a régi adókulcs szerint vesse ki és hajtassa be,

38. Mezőgyáni lelkész és gondnok presbyteriumi és egyházközségi közgyülési határozatokat terjesztenek be jóváhagyás végett.

Az egyház tulajdonát tevő földek több telekkönyvi betétekben s az ugyanazon betétekben foglalt földek külön birtok testekként I. Egyházi alap, II. Lelkészi javadalom, III. Leánytanitói javadalom, IV. Tanitói javadalom czimén vannak felvéve.

A betétszerkesztést megelőzőleg valamennyi birtok az egyház neve alatt volt anélkül, hogy meghatároztatott volna mely birtokok tartoznak az egyház és melyek a lelkész, tanitó javadalmához.

A presbyterium uj dij leveleket készittetett, azokba a belhivatalnokok javadalmába eső földek parcella számait is beiktatta, tehát kérdés a felett, hogy melyikhez van lelkésznek, vagy tanitóknak igénye annál kevésbbé lehet, mert ezt a gyakorlat alapján is mindig megállapitani lehet.

Czéljuk az, hogy a kétségtelenül egyházi tulajdont képező összes földek, beltelkek és házak egy telekkönyvi betétbe csoportositassanak azon közelebbi meghatározás nélkül, hogy azok egyike vagy másika, melyik belhivatalnok javadalmához tartozik, s a telekkönyvi betét azokat, mint egyházi tulajdonokat tüntesse fel.

Ezt határozták el egybehangzólag a presbyteri és egyházközségi közgyülésen s a határozatok jóváhagyását kérik.

Egyházmegyénk közgyülése a mezőgyáni presbyterium és egyházközségi közgyülés megegyező határozatait jóváhagyja s felhatalmazza a presbyteriumot, hogy az egyház összes ingatlanai egy telekkönyvi betétbe egyesitését s a szolgalom természetü „Lelkészi javadalom“ „Leány tanitói javadalom“ „Tanitói javadalom“ feljegyzések törlését kérvényezhesse.

39. Mezőgyáni lelkész és gondnok presbyteriumi és egyházközségi közgyülési megegyező határozatokat s ezek

alapján az ifj. Tenkei Sándor részére kiállitott adásvevési szerződést terjesztenek be jóváhagyás végett.

Az egyház fáskertjét a 33/1890 sz. e. m. végzés alapján eladta s egy parcellát K. Farkas Mihály vett meg.

Az egyházmegyei végzés a tulajdonjog bekebelezését csak azok részére engedte meg, kik a vételárat lefizették.

K. Farkas Mihály ez ideig sem fizette azt ie s beleegyezését adta, hogy ugyanazon föld ifj. Tenkei Sándornak eladassék.

Tenkei Sándor nemcsak a vételárat, de annak 2 évi kamatait is kifizette, illetőleg kötvény eladásával biztositotta.

Kérik egyházmegyénk közgyülését, hogy a presbyteriumi és egyházközségi közgyülési megegyező határozatokat s az ifj. Tenkei Sándor részére megtörtént eladást tárgyazó adásvevési szerződést hagyja jóvá.

Egyházmegyénk közgyülése a beterjesztett presbyteriumi és egyházközségi közgyülési határozatokat jóváhagyja, ezek alapján a mezőgyáni 6. sz. tkvi betétben a. + 1609—4. hrsz. a. foglalt 198 □öl szőlő földre ifj. Tenkei Sándor javára kiállitott adásvevési szerződést megerősiti s végmegerősités végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre felterjeszteni rendeli.

40. Sonkolyosi lelkész az egyház javára befolyt segélyekről ujabb jelentést terjeszt be. 1903. augusztus 19. óta idegenből befolyt 231 korona 70 fillér, sonkolyosi hivektől 4 korona 80 fillér. Eddig idegenből összesen 754 korona 60 fillér, Sonkolyosról 99 korona 10 fillér, együtt összesen 853 korona és 70 fillér. Adósságok törlesztésére s az egyházi épületek javitására forditották s forditják a gyüjtött összeget, mely a gondnok kezelése alatt áll. Csatolva igazolásul 12 darab posta-utalvány szelvénye.

Közgyülésünk a beterjesztett pótjelentést és számadást tudomásul veszi.

41. A tanitói segélyegylet elnöke, Kiss Gábor 15. szám alatt beterjeszti egyfelől a „Magyar állam“ által örök

tőkéül adományozott 1000 korona kamatainak felhasználásáról szóló „Kimutatást“ ; másfelől a tanitói segélyegylet 1902—3. évi pénztári számadását, melyet az 1903. augusztus hó 19-ikén tartott e. megyei közgyülés 77. számu végzése folytán, pótlás és kiigazitás végett visszaadatott.

A csatolt elnöki jelentés, valamint a számadás felülvizsgálására kiküldött bizottságnak 1903. szeptember hó 10-én felvett s mellékelt jegyzőkönyvi kivonata szerint az 1902—3. évi szaporulat 726 korona 61 fillérről, 702 korona 18 iillére kiigazittatott.

Egyébként a számadást ugy a választmány, mint a közgyülés jóváhagyta, pénztárnoknak a felmentvényt megadta.

A beterjesztett elnöki jelentés és a mellékelt számadás szerint az egyesület tőkéje az alapitványokkal együtt 1903. május hó 1-én 51.352 korona 11 fillér.

Szaporodott az egylet tőkéje 1903. május 1-ig 702 korona 18 fillérrel, 28 segélyezettnek kiadatott 2899 korona 18 fillér.

Végül fájdalommal emlékezik meg a jelentés azon veszteségről, mely a tanitói testületet Szabó Gyula és Bakk János szalontai tanitók elhunytával érte. Legyen áldott emlékük!

Tudomásul vétetik.

42. A jegyzőkönyv hitelesitésére

Széll Kálmán esperes elnöklete alatt s a jegyzők közbenjöttével dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán és Szikszay Lajos Nagyszalontán lakó tanácsbirók felkéretnek.

A 13., 15., 16. és 23. számokat hitelesitette a közgyülés. Az 1—5, 9, 14., 17., 18., 24—27., 35., 40., 42., 6, 8., 20, 21., 36., 37., 41., 22., 28—34., 38., 39. számokat hitelesitették 1904. április 30 án Széll Kálmán esperes, Dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos, Szikszay Lajos tanácsbirák; a 7., 10—12. számokat 1904. május 3 án Széll Kálmán esperes, Dr. Balogh Elek, Szikszay La

jos, Hadházy Kálmán tanácsbirák, — a 19. számot ugyanakkor Széll Kálmán esperes, Dr. Balogh Elek, Szikszay Lajos.

A 4., 5., 10—12. számokat jegyzette Nagy Imre lelkészi, a 7., 22. 28—34., 38., 39. számokat Hadházy Kálmán világi főjegyző; az 1—3., 9., 14., 17., 18., 24—27., 35., 40., 42. számokat Csécsi Imre lelkészi-, a 6., 8., 20., 21., 36., 37., 41. számokat Sütő Antal világi aljegyző; a 13., 16. számokat Balog Ambrus tanácsbiró, (a 13. szám határozati részét Nagy Imre), a 15. számot Szabó István tanügyi biz. jegyző, a 19. számot Böszörményi Lajos tanácsbiró, a 23. számot Bagdi János számvevőszéki jegyző.

Mindezen számoknak (a 2., 3., 17., 18., 42. kivételével) az illető jegyzők előadói is voltak. Nagy Imre főjegyző számait előadták Böszörményi Lajos és Csécsi Imre.

TÁRGYMUTATÓ.

(I.)

Imádság és a gyülés megnyitása után:
1. Gyülési képviselők igazolása. Cs. I.
2. Jelentés a meg nem jelent tagokról. Cs. I.
3. Tanácskozás sorrendjének megállapitása. Cs. I.
4. Esperesi jelentés az egyházmegye vallás-erkölcsi és anyagi állapotáról. N. I.
5. Esperesi jelentés az elnökileg elintézett ügyekről. N. I.
6. Esperesi jelentés a scontro ügyekről. S. A.
7. Esperesi jelentés a „Tisza Kálmán-serleg"-ről. H. K.
8. Esperes számadása az általa továbbitott pénzekről. S. A.
9. Esperesi jelentés a közalapi számadásról. Cs. I.
10. Lelkészi gyámintézet számadása. N. I.
11. Lelk. gyámint. pénztárnok irodai átalányának felemelése. N. I.
12. Lelk. gyámint. segélyezettjei közé Sipos Róza felvétetik. N. I.
13. Számadás az e. m. közigazg. pénztárról. B. A. és N. I.
14. Nagyváradi internátus ügye. Cs. I.
15. Tanügyi bizottság jelentése. Sz. I.
16. Missiói bizottság jelentése. B. A.
17. Lelkészi tanácsbiróság betöltése iránti intézkedés. Cs. I.
18. Egyházkerületi képviselők választása. Cs. I.
19. Bagdi János pénztárnok lemondása, helyének betöltése. B. L.
20. Mezősassi lelkészválasztás. S. A.
21. Belényesi lelkészválasztás. S. A.
22. Bajji egyházi adókulcs. H. K.
23. Számvevőszék jelentése. B. J.
24. Mezősasi egyházi adókulcs és dijlevelek. Cs. I.
25. Mezőgyáni egyházi adókulcs és dijlevelek. Cs. I.
26. Mezősassi közalapi járulék megváltása. Cs. I.
27. Mezőgyáni közalapi járulék megváltása. Cs. I.
28. Okányi egyházi adókulcs és terményváltság. H. K.
29. Okányi földvétel. H. K.
30. A nagyváradi egyház ajándékozási szerződése. H. K.
31. Fenesi egyházi takarékmagtár. H. K.
32. Fenesi lelkészlak kibővitése. H. K.
33. Körösszeg-apátii földvétel. H. K.
34. Tamásdai egyház szőlőföld vétele. H. K.
35. Kötegyáni negyedik iskola és tanitóság. Cs. I.
36. Egyházmegyei egyetemi bizottság. S. A.
37. Szentleányfalvai egyházi adókulcs. S. A.
38. Mezőgyáni egyház kérvénye telekkönyvi kiigazitás tárgyában. H. K.
39. Mezőgyáni szőlőföld eladása. H. K.
40. Pótjelentés a sonkolyosi gyüjtésről. Cs. I.
41. Jelentés a tanitói segélyegyletről. S. A.
42. Jegyzőkönyv hitelesitésére bizottság. Cs. I.
